

gazeta uniwersytecka

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

cena 2 PLN

ISSN 1505-6317

czerwiec

2005

nr 9 (129)

D n i K u l t u r y K a n a d y j s k i e j w U Ś

W i e l k a M a j ó w k a

dodatek specjalny: Drugie Spotkania Popiołkowskie

KONFERENCJA REKTORÓW UNIwersYTETÓW ŚLĄSKICH

Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

zaprasza na

Konferencję naukową „DYNAMIKA ŚLĄSKIEJ TOŻSAMOŚCI”

Katowice, Sala Sejmu Śląskiego
(wejście od Placu Sejmu Śląskiego)
piątek, 10 czerwca 2005 roku

Honorowy patronat:
Wojewoda Śląski, Lechosław Jarzębski
Marszałek Województwa Śląskiego, Michał Czarski

Patronat medialny:
Gazeta Wyborcza – Gazeta w Katowicach

PROGRAM KONFERENCJI

10.30 - Prof. dr hab. Janusz Janeczek (JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego):
Tożsamości śląskie i ich metamorfozy - Wystąpienie powitalne.

Wystąpienia zaproszonych Gości.

11.00 - Prof. dr hab. Marek S. Szczepański (Uniwersytet Śląski, Moderator Konferencji): *Wprowadzenie.*

11.15 - Dynamika śląskiej tożsamości - wystąpienia panelowe, część 1:

- * Prof. dr hab. Tadeusz Stawek (Uniwersytet Śląski): *Tożsamość Śląska - jej psychologiczne, kulturowe i antropologiczne korelaty.*
- * Doc. PhDr. Rudolf Žáček (Uniwersytet Śląski w Opawie): *Slezsko a slezská identita v historickém vyvoji.*
- * Prof. dr hab. Maria W. Wanatowicz (Uniwersytet Śląski): *Tożsamość Śląska w oglądzie historycznym.*
- * Prof. dr hab. Marek Czaplinski (Uniwersytet Wrocławski): *Pamięć historyczna a tożsamość śląska.*
- * Prof. dr hab. Tadeusz Siwek (Uniwersytet Ostrawski): *Różne poziomy tożsamości w Republice Czeskiej.*
- * PhDr. Dušan Janák (Uniwersytet Śląski w Opawie): *Slezská identita a česká společnost po 2. světové válce.*

13.00 - 13.30 - przerwa

13.30 - Dynamika śląskiej tożsamości - wystąpienia panelowe, część 2:

- * Prof. dr hab. Krystian Heffner (Akademia Ekonomiczna w Katowicach): *Migracje do Niemiec i polska polityka regionalna a śląska tożsamość.*
- * Prof. dr hab. Blažena Gracova (Uniwersytet Ostrawski): *Slezsko ve školních ucebních českých a československých dejin a ve vědomí studující mládeže.*
- * Dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO (Uniwersytet Opolski): *W poszukiwaniu symboliki śląskiej tożsamości.*
- * Ks. prof. dr hab. Kazimierz Dola (Uniwersytet Opolski): *Religijność Śląska - element regionalnej tożsamości?*
- * Dr Ryszard Gładkiewicz (Uniwersytet Wrocławski): *„Śląska republika uczonych” - marzenie czy rzeczywistość? O roli badań śląskoznawczych w tworzeniu tożsamości regionu.*
- * Prof. dr hab. Marek S. Szczepański (Uniwersytet Śląski): *Tożsamości i identyfikacje śląskie - próba uogólnionej refleksji.*

15.00 - Dyskusja plenarna nad tezami wystąpień referentów

16.00 - Refleksje końcowe referentów

16.30 - Zakończenie konferencji

Wstęp wolny

Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Opolski,
Uniwersytet Ostrawski, Uniwersytet Śląski w Opawie,
Uniwersytet Wrocławski, Akademia Ekonomiczna w Katowicach

Marzec, co z deszczem chadza, mokry czerwiec sprowadza

Z nadzieją, że tegoroczny czerwiec jednak więcej słońca niż deszczu przyniesie, oddajemy w Wasze ręce przedostatni w tym roku akademickim numer „Gazety Uniwersyteckiej”. Obfituje on w relacje z wielu imprez majowych, w tym szczególnie zapraszamy do lektury „rozkładówki”. Tam znajdziecie „coś dla oka”, czyli fotoreportaż z Wielkiej Majówki.

Do innych, ważnych imprez, jakie miały miejsce ostatnio w Uniwersytecie Śląskim z pewnością można zaliczyć uroczystość wręczenia Księgi Pamiątkowej prof. zw. dr. hab. Maksymiliano- wi Pazdanowi, która odbyła się 19 maja w auli Kazimierza Lep- szego w budynku Rektoratu Uniwersytetu Śląskiego. Pracownicy Katedry Prawa Cywilnego i Prywatnego Międzynarodowe- go przygotowali dla nas artykuł, w którym przybliżają sylwetkę naukową Profesora Maksymiliana Pazdana.

20 maja odbył się w naszej Uczelni Dzień Uniwersytetu Ślą- skiego w Opawie (Slezské Univerzity v Opavě). W święcie tym wzięło udział wielu gości z Opawy, przedstawiciele władz na- szego Regionu oraz władze, pracownicy i studenci UŚ. Zapra- szamy do lektury artykułu poświęconego tej imprezie, informu- jąc równocześnie, że już w kolejnym numerze „Gazety...” za- mieścimy relację z Dnia Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, który świętowaliśmy w Opawie 31 maja.

Zachęcamy także do zapoznania się z artykułem poświę- conym uroczystościom w bazylice ojców paulinów Na Skał- ce w Krakowie, gdzie 22 maja otwarto Zespół Biblioteczo- Muzealny. W konserwacji skałecznych zbiorów uczestniczyła Międzywydziałowa Pracownia Ochrony i Konserwacji Zbiorów pod kierownictwem prof. dr. hab. Leonarda Ogiermana, dzia- łająca przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Nauko- wej UŚ.

Redakcja

Kanada żywicą pachnąca?

W powszechnej świadomości Polaków Kanada wciąż funk- cjonuje jako „Kanada pachną- ca żywicą” – romantyczny ob- raz malowany przed laty przez Arkadego Fiedlera. Na ten fakt zwrócił uwagę JE Ambasador Kanady w Polsce Pan Ralph J. Lysyshyn na otwarciu Dni Kultury Kanadyjskiej w Uniwer- sytecie Śląskim w Katowicach (27–28.04.2005 r.). Podkreślił, że wizerunek jego kraju, który utrwalił się w naszej świadomości, nie odpowiada dzisiej- szej rzeczywistości i zasługuje na bardziej rzetelny i aktualny portret.

I zapewne taki cel – przybliżenie młodym ludziom, studentom Uniwersytetu Śląskiego, współczesnego obrazu tego ogromnego, a jed- nocześnie tak mało znanego kraju – przyświe- cał organizatorom imprezy: **Centrum Studiów Kanadyjskich** oraz **Instytutowi Kultury i Lite- ratury Brytyjskiej i Amerykańskiej Wydziału Filologicznego UŚ**.

W uroczystości oficjalnego otwarcia Dni Kul- tury Kanadyjskiej wzięło udział wielu znakomi- tych gości z Kanady: Fergus Foley (dziennikarz, Vancouver Island), Barbara Sharratt (profesor literatury, członek Canadian Association of Sla- vists, University of Toronto), E. Richard Atleo *Umee* (wódz plemienia Ahousaht, University of Manitoba), Marlene Renate Atleo „?eh ?eh naa tuu kwiss” (imię) „Nuu-chah-nulth” (nazwi- sko) (profesor wydziału edukacji, University of Manitoba), Stewart Steinhauer (reprezentant kanadyjskiego plemię Cree¹, rezerwat Saddle Lake, artysta rzeźbiarz), Tomson Highway (re- prezentant kanadyjskiego plemienia Cree, wy- bitny dramaturg, powieściopisarz, działacz społeczny, muzyk, autor licznych sztuk teatral- nych, tłumaczonych na wiele języków), Craig Tapping (Malaspina University College, profe- sor, autor licznych artykułów na temat literatu- ry karaibskiej, afrykańskiej australijskiej i kana- dyjskiej oraz filmu postkolonialnego), Edward Możejko (University of Alberta, emerytowany profesor literatury porównawczej i studiów slawistycznych. Redagował kwartalnik „Ca-

nadian Slavonic Papers” oraz dwujęzyczne pismo „Dialogi – Dialogues” poświęcone kulturze Kanady i Polski) i Allan J. Ryan (Carleton University – Ottawa, profesor Instytutu Studiów Kanadyjskich, Dyrektor Katedry Sztuki i Kultury Ludności Rdzennej). Władze Uniwersytetu Śląskiego reprezentowali m.in. JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek, Dziekan Wydziału Filologicznego prof. UŚ dr hab. Piotr Wilczek oraz Prodziekan Wydziału Filologicznego ds. Kształcenia prof. dr hab. Henryk Fontański.

Tomson Highway z kanadyjskiego plemienia Cree

Kanada jest krajem rozległym nie tylko w przestrzeni, ale i w czasie, chociaż dzieje tego kraju spisane przez historyków sięgają końca XVI wieku. Nie można jednak pominąć dziejów kanadyjskich Indian i Inuitów oraz wielu społeczności, których członkowie osiedlili się na terytoriach wydzieranych Indianom. Nie dziwi zatem to, że wielu spośród zaproszonych gości, w tym przedstawiciele różnych plemion kanadyjskich Indian, wypowiedało się nie tylko na temat ich własnego obrazu Kanady, ale przede wszystkim swojej „małej ojczyzny”. Szczególnie interesującym i dowcipnym mówcą, okazał się Tomson Highway, który ujął zgromadzonych na sali swoją niezwykłą osobą. Tomson Highway, syn myśliwego – łowcy karibu, urodził się w indiańskim namiocie, w odizolowanym regionie północnej części prowincji Manitoba. Jego pierwszym językiem był Cree². „Pierwsze sześć lat mojego życia – powiedział – było magiczne. Miałem most linowy, psi zaprzęg, karibu. Moją pierwszą pieluchą była skóra z królika”. W swoich książkach, poświęconych mitologii rdzennej ludności północnej Kanady, często przywołuje obrazy z przeszłości. Także podczas swojego wykładu w Sosnowcu, wspominał swoje dzieciństwo. W jego opowieściach można było wyczuć ogromną miłość do miejsca, w którym się urodził i gdzie spędził pierwsze lata swojego życia, a także podziw i szacunek dla piękna i potęgi natury.

Innymi, ciekawymi gośćmi Dni Kultury Kanadyjskiej byli E. Richard Atleo (Umeek) dziedziczny wódz plemienia Ahousah³, zajmujący się badaniem systemu edukacji ludności rdzen-

Foto: Agnieszka Sikora

Wykłady, pokazy filmów i inne imprezy towarzyszące Dniom Kultury Kanadyjskiej odbywały się w budynku Wydziału Filologicznego w Sosnowcu

nej Kanady oraz inicjator programu studiów o tematyce Pierwszych Narodów na Uniwersytecie Malaspina i Marlene Renate Atleo specjalizującej się w dziedzinie kształcenia dorosłych i kształcenia z uwzględnieniem różnorodności i wielokulturowości.

Podczas tej dwudniowej imprezy studenci mogli również zapoznać się z osiągnięciami kina kanadyjskiego. W ramach mini-festiwalu filmów kanadyjskich o tematyce związanej z ludnością rdzenną przedstawiono kilka filmów, w tym *Atanarjuat* (Zacharias Kunuk, 2001) nagrodzony Camera d'or dla najlepszego filmu (Cannes 2001), będący ekranizacją inuickiej legendy, a zarazem pierwszym filmem nakrę-

conym w języku inuktituk. Wprowadzenie do filmu wygłosił Fergus Foley. Wśród pozostałych filmów znalazły się: *Medicine River* (reż. Stuart Margolin, 1993) oparty na powieści Thomasa Kinga, będący historią dziennikarza pochodzenia indiańskiego, który odkrywa potęgę swoich korzeni po powrocie do rezerwatu na pogrzeb matki; *Clearcut* (reż. Ryszard Bugajski, 1991) poruszający temat konfliktów pomiędzy ludnością białą a ludnością rdzenną walczącą o prawa do swej ziemi, sprzeciwiającą się wycinaniu drzew; *Dance Me Outside* (reż. Bruce McDonald, 1995), oparty na opowiadaniu W.P. Kinsella, będący dramatyczną historią młodych Indian z rezerwatu w Północnym Ontario.

Władze Uniwersytetu Śląskiego reprezentowali m.in. JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek oraz Dziekan Wydziału Filologicznego prof. UŚ dr hab. Piotr Wilczek. Gościem specjalnym był JE Ambasador Kanady w Polsce Pan Ralph J. Lysyshyn (na zdj. w środku)

O potrzebie organizowania tego typu spotkań może świadczyć tłum, jaki w tych dniach wypełniał sale Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Jako lud słowiański środkowo-wschodniej Europy mogliśmy się nieco poszerzyć naszą skromną wiedzę o niezwykle bogatej kulturze tych odległych plemion, ludzi o, czasami, odmiennym wyglądzie, ale jakże bliskiej nam historii. Przekonaaliśmy się, jak wiele stereotypów zniekształcało przez lata wizerunek tego, przecież jednego z największych krajów na świecie, a równocześnie wciąż tak mało poznanego. W dobie łączenia się Starego Świata nie zapominajmy o tym, że poza Europą są także inne kraje mające sporo do zaoferowania.

AGNIESZKA SIKORA

¹ Cree – nazwa pochodzi z jęz. francuskiego – Kristinaux, sami Kri nazywali siebie Kenistonoag.

² Rodzina językowa Algonkin (język algonkiński).

³ Plemię zamieszkujące rezerwat na wyspie Flores Island położonej u zachodnich wybrzeży Vancouver Island.

Foto: Agnieszka Sikora

Od lewej: Fergus Foley, Barbara Sharratt, E. Richard Atleo (Umeek), Marlene Renate

IX KONCERT AKADEMICKI Z OKAZJI ŚWIĘTA UNIwersYTETU 11 czerwca 2005 roku, godzina 18.00 Sala Koncertowa im. K. Stryji, Filharmonia Śląska

8 czerwca, w dniu powołania do życia Uniwersytetu Śląskiego (8 czerwca 1968 roku), nasza Uczelnia obchodzi swoje doroczne Święto. Od kilku już lat władze Uniwersytetu Śląskiego starają się uczcić ten dzień koncertem w Filharmonii Śląskiej w Katowicach, na który zapraszani są pracownicy i studenci Uniwersytetu, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, rektorzy uczelni wyższych Regionu, parlamentarzyści, przedstawiciele duchowieństwa oraz środowisk kulturalnych i naukowych. Istotną częścią *Koncertu Akademickiego* w Filharmonii jest wystąpienie-wykład zaproszonego gościa honorowego, którym każdorazowo jest wybitny profesor Uniwersytetu. Gośćmi honorowymi *Koncertów* byli do tej pory tak znakomici profesorowie jak: Ireneusz Opacki z Wydziału Filologicznego w 1998 roku, Marek Zrałek z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii w 1999 roku, Kazimierz Ślęczka z Wydziału Nauk Społecznych w 2000 roku, Janusz Janeczek z Wydziału Nauk o Ziemi w 2000 roku (obecny Rektor Uniwersytetu), Paweł Migula w 2002 roku (Dziekan Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska), inicjator *Koncertów Akademickich*, profesor Tadeusz Sławek z Wydziału Filologicznego w 2003 roku (Rektor Uniwersytetu Śląskiego w latach 1996–2002) oraz ksiądz profesor Wincenty Myszor w 2004 roku (Dziekan Wydziału Teologicznego).

Koncerty towarzyszące Świętu Uniwersytetu, podobnie jak odbywające się w auli im. Kazimierza Lepszego *Wieczory Akademickie*, zainicjowane zostały w przekonaniu, iż Uniwersytet winien być miejscem Dialogu – przesłaniem tych spotkań jest stworzenie aury wspólnej wędrówki myśli między wieloma dziedzinami życia, takimi, jak: nauka, kultura i sztuka czy polityka.

Odbywający się, w Sali Koncertowej im. Karola Stryji w Filharmonii Śląskiej, *Koncert* pozwala gronu słuchaczy wysłuchać wystąpienia-re-

fleksji zaproszonego Gościa na sformułowany przez Niego temat oraz wysłuchać w skupieniu koncertu muzycznego. By uniknąć „konferencyjnego” charakteru *Koncertu*, nie proponuje się słuchaczom otwartej dyskusji po wystąpieniu Gościa; odbywający się w trzeciej części wieczoru w foyer Filharmonii koktajl, pozwala bowiem na swobodną i kameralną wymianę myśli. Z dotychczasowej praktyki wynika, iż ta forma jest znacznie ciekawsza i lepiej odbierana przez Gości – zarówno *Koncertów* w Filharmonii, jak i *Wieczorów* w Auli im. K. Lepszego.

W kolejnym, dziewiątym już *Koncertcie*, który zorganizowany zostanie w sobotę, 11 czerwca 2005 roku o godzinie 8.00 w Filharmonii Śląskiej, Gościem Honorowym będzie Pani Profesor Alicja Ratuszna, Kierownik Zakładu Fizyki Ciała Stałego w Instytucie Fizyki im. A. Chełkowskiego z wykładem „Światłoterapia – szansą w leczeniu nowotworów?” W drugiej części wieczoru odbędzie się koncert kameralny, w programie którego znajdą się następujące kompozycje:

G. B. Pergolesi	—	Concertino Es-dur
G. Rossini	—	Sonata nr 6
W. A. Mozart	—	Koncert fortepianowy A-dur, KV 4 4
A. Corelli	—	Concerto grosso F-dur, op. 6 nr 2
G. F. Haendel	—	Concerto grosso a-moll, op. 6 nr 4

Śląską Orkiestrę Kameralną poprowadzi Massimiliano Caldi (Włochy), laureat VI Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. G. Fitelberga w 1999 roku, jednocześnie pierwszy gościnnie dyrygent Śląskiej Orkiestry; solistą będzie Piotr Słopecki – fortepian.

Opracował
PIOTR J. PRADELA
Biuro Rektora Uniwersytetu Śląskiego

Ciąg dalszy rankingu „Newsweeka”, Zestawienie „Przekroju”

Tygodnik „Newsweek” opublikował uzupełnienie tegorocznego rankingu uczelni wyższych. W zestawieniu wybranych kierunków studiów **prawo** prowadzone na Uniwersytecie Śląskim znalazło się na pozycji 8, **psychologia** na pozycji 11 a **zarządzanie i marketing** na pozycji 37. Jak już informowaliśmy **Uniwersytet Śląski w ogólnopolskim zestawieniu 100 najlepszych uczelni wyższych znalazł się na 75 miejscu**. Ranking opracowywany jest pod kątem skuteczności w przygotowaniu absolwentów do zdobycia dobrej pracy.

Dla kierunku **prawo – 8 pozycja UŚ** (podobnie jak w zeszłym roku): procent absolwentów zatrudnionych w badanych firmach wynosi 3,84 przy 3932 absolwentach od 1995 roku i 151 zatrudnionych absolwentach. Dla kierunku **zarządzanie i marketing** prowadzonego przez Szkołę Zarządzania UŚ – **37 pozycja UŚ** (w zeszłym roku pozycja 5.): procent absolwentów zatrudnionych w badanych firmach wynosi 1,02 przy 782 absolwentach od 1995 roku i 8 zatrudnionych absolwentach. Kierunek **psychologia** nie był badany w poprzednich edycjach rankingu.

Swoje zestawienie najlepszych uczelni wyższych zdaniem studentów opublikował również tygodnik „Przekrój” (nr 11 z 10 marca 2005 r.) we współpracy z Ogólnopolskim Magazynem Studenckim „Semestr”. W rankingu biorącym pod uwagę wyłącznie opinie studentów wyrażone w anonimowych ankietach **Uniwersytet Śląski znalazł się na miejscu 34** na 36 badanych uczelni państwowych. Studenci oceniali program studiów i jego realizację, profesjonalizm swoich wykładowców (ich wiedzę i przygotowanie do zajęć), indywidualne podejście uczelni do studenta, warunki lokalowe (wyposażenie sal, akademiki), bazę informatyczno-biblioteczną (w tym dostęp do Internetu), obsługę administracyjną, organizację praktyk i staży oraz system stypendiów naukowych i socjalnych. W każdej z kategorii uczelnia była oceniana w pięciopunktowej skali. Punkty sumowano i liczono średnią. Przepytano 3600 studentów na 36 uczelniach (wybranych spośród niemal

100 istniejących polskich państwowych uczelni wyższych). Na każdej z uczelni przeprowadzono 100 ankiet wśród studentów różnych lat z co najmniej 4 wydziałów. W zestawieniu najlepszą okazała się Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Wyniki szczegółowe:

Uniwersytet Śląski w Katowicach	
ocena ogólna:	2,939
Jakość merytoryczna studiów	
Program studiów i jego realizacja:	3,333
Profesjonalizm wykładowców (w tym: wiedza, przygotowanie do zajęć itp.):	3,538
Warunki studiowania	
Warunki lokalowe (wyposażenie sal dydaktycznych, akademiki itp.):	2,355
baza informatyczno-biblioteczna (w tym: dostęp do Internetu):	2,559
Życzliwość pracowników uczelni	
Obsługa administracyjna w dziekanacie:	3,258
Indywidualne podejście do studenta:	3,161
Wsparcie uczelni	
Praktyki, staże:	2,387
Stypendia naukowe i socjalne:	2,925

Studenckie poparcie dla Konstytucji

Studenci Uniwersytetu Śląskiego opowiedzieli się we własnym **referendum za przyjęciem Konstytucji Europejskiej**. W głosowaniu wzięło udział ponad dwa tysiące studentów ze wszystkich wydziałów. 80% uczestników głosowania opowiedziało się za Konstytucją, sprzeciw wyrazili tylko studenci Wydziału Teologicznego (76%). Referendum zostało przeprowadzone 25 kwietnia w ramach Konferencji o Konstytucji Europejskiej zorganizowanej przez Komisję Europejską Sejmu RP, Forum Młodych Dyplomatów, Radę Samorządu oraz Koło Naukowe Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych, Naukowe Koło Integracji Europejskiej Wydziału Nauk Społecznych UŚ, Radę Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk Społecznych UŚ oraz Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego UŚ.

Testowe szkolenia projektu „IDOL”

25 kwietnia na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach przeprowadzone zostało testowe **szkolenie studentów niepełnosprawnych na temat autoprezentacji i rynku pracy**. Szkolenie jest jedną z części **międzynarodowego projektu „IDOL”** (Inclusion of Disabled in Open Labour Market), w którym uczestniczy Uniwersytet Śląski i ma na celu opracowanie programu szkoleń wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Podczas szkolenia 11-osobowa grupa studentów niepełnosprawnych pracowała nad zwiększeniem swoich umiejętności w zakresie efektywnej autoprezentacji, kreowania własnego wizerunku, prawidłowego sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz umiejętności interpersonalnych.

18 i 19 maja, niewidomi studenci Uniwersytetu Śląskiego byli uczestnikami **testowego szkolenia z zakresu obsługi programów udźwiękawiających**, dzięki którym osoby z dysfunkcją wzroku mogą korzystać z komputera w sposób porównywalny z osobami widzącymi. Uwagi zebrane podczas testowania obu części projektu zostaną przedstawione na spotkaniu partnerów projektu „IDOL”, które odbędzie się na początku lipca w Sofii.

Spotkanie z Grażyną Staniszewską

29 kwietnia w Ośrodku Dydaktycznym Uniwersytetu Śląskiego w Rybniku odbyło się spotkanie z **Grażyną Staniszewską**, Posel do Parlamentu Europejskiego, która wygłosiła wykład **Model kultury politycznej i rodzaj wypracowanego konsensusu podczas obrad Okrągłego Stołu w porównaniu z procesem stanowienia Konstytucji dla Europy**. Organizatorem spotkania było Rybnickie Koło Naukowe Politologów wraz z Samorządem Studenckim Ośrodka Dydaktycznego Uniwersytetu Śląskiego w Rybniku.

Nominacje profesorskie

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z 18 kwietnia 2005 r. nadał **tytuł naukowy profesora nauk o Ziemi Panu Benjaminowi Kostrubcowi** z Wydziału Nauk o Ziemi oraz **tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych Pani Mirosławie Knapik** z Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Symposium polsko-amerykańskie

Od 10 do 16 maja na Uniwersytecie Śląskim gościła delegacja amerykańskich naukowców z West Chester University, która wzięła udział we wspólnym symposium: **Innovation in Higher Education: A Global Perspective**. Symposium organizowane przez Katedrę Literatury Porównawczej na Wydziale Filologicznym i Instytut Psychologii Wydziału Pedagogiki i Psychologii trwało **od 10 do 13 maja** na Uniwersytecie Śląskim. Symposium jest pierwszym wspólnym przedsięwzięciem UŚ i West Chester University na mocy porozumienia o współpracy na poziomie instytucjonalnym i badawczym, podpisanego wiosną bieżącego roku. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. zw. dr hab. Tadeusz Sławek, kierujący Katedrą Literatury Porównawczej.

Wykład profesora Rodneya C. Ewinga

Katedra Geochemii, Mineralogii i Petrografii Wydziału Nauk o Ziemi UŚ oraz Górnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego zorganizowała wykład **Prof. Rodneya C. Ewinga** z University of Michigan: **ENVIRONMENTAL IMPACT OF THE NUCLEAR FUEL**

CYCLE: PLUTONIUM & MINERALOGY, który odbył się 9 maja w siedzibie Wydziału. Profesor Rodney C. Ewing jest badaczem problemów z pogranicza geologii, mineralogii, technologii jądowych i materiałoznawstwa. Były Prezydent Mineralogical Society of America, światowej sławy badacz minerałów metamorficznych i naturalnych analogów odpadów promieniotwórczych.

Spotkanie z Bronisławem Wildsteinem

Rada Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk Społecznych była organizatorem spotkania na temat naprawy III RP czy budowy IV RP z Bronisławem Wildsteinem, dziennikarzem tygodnika „Wprost”, które odbyło się 13 maja w auli im. K. Popiołka na WNS.

Juwenalia 2005

15 maja rozpoczęły się tegoroczne Juwenalia – święto studenckie organizowane przez Porozumienie Studentów Uczelni Śląskich. W programie imprezy znalazło się wiele koncertów, projekcji filmowych, imprez studenckich, a także m.in. zawody sportowe, regaty, kabaretony, maraton fitness i próba pobicia rekordu świata w długości łańcucha z monet. Juwenalia trwały do 21 maja. Oficjalne rozpoczęcie odbyło się 16 maja w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego. Patronat nad imprezą objęli Prezydent Katowic Piotr Uszok i JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Janusz Janeczek.

Zielony Czek

Prof. dr hab. Sylwia Łabuźek, dr Jolanta Pająk i mgr Bożena Nowak z Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŚ zostały laure-

atkami tegorocznej nagrody „Zielony Czek” w kategorii prace naukowo-badawcze, przyznawanej przez zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z okazji Dnia Ziemi. Nagrodzona praca dotyczy wykorzystania mikroorganizmów glebowych w biodegradacji modyfikowanych folii polietylenowych. „Zielone Czeki” przyznawane są osobom w sposób szczególny zaangażowanym na rzecz ochrony środowiska w województwie śląskim. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 22 kwietnia w siedzibie Polskiego Radia Katowice.

Śląska Nagroda Jakości dla profesora Tadeusza Sławka

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Sławek, były rektor Uniwersytetu Śląskiego, został uhonorowany Śląską Nagrodą Jakości. Nagroda przyznawana co roku przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach ma na celu integrację środowiska gospodarczego i promocję przedsiębiorstw z naszego regionu, a także promocję nowoczesnej filozofii Zarządzania przez Jakość-TQM. Uroczyste zakończenie tegorocznej VII edycji konkursu odbyło się 13 maja w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach.

Uniwersytet ekspertem roku

Podczas konferencji *Informatyka a ochrona dóbr kultury*, która odbyła się 16 maja na Wydziale Informatyki i Nauki o Materiałach, Uniwersytet Śląski otrzymał certyfikat „The Expert of the Year” przyznany przez Chorzowskie Stowarzyszenie GIS Forum za wkład w dziedzinie GIS (system informacji geograficznej), informatyki i współpracy międzynarodowej. JM Rektorowi Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Januszowi Janeczki wręczo-

na została replika rzeźby głowy młodej kobiety (prawdopodobnie cesarzowej Plautilli), dzieła pochodzącego z początków III wieku, odnalezione w rzymskiej osadzie Solin na terenie dzisiejszej Chorwacji.

Mistrzowska ekipa

6 medali podczas I Ogólnopolskich Akademickich Zawodów Pływackich Studentów Niepełnosprawnych zdobyli reprezentanci Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach: Daria Ferdynus, uczestniczka IV roku studiów doktoranckich w Instytucie Fizyki, Michał Gizak z I roku edukacji techniczno-informatycznej i Adam Gniadek z I roku socjologii reklamy. Studenci biorący udział w zawodach należą do powstającego Koła Sportowo-Rekreacyjnego Studentów Niepełnosprawnych UŚ, którego opiekunem jest mgr Wiesław Majcher ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Zawody odbyły się 14 maja w Poznaniu.

Tytuł mistrza dla NIC SPECJALNEGO

Tytuł Mistrza Uniwersytetu Śląskiego w rozegranym 16 maja meczu finałowym 15. edycji Uczelnianej Ligi Koszykówki Amatorskiej (ULKA) zdobyła drużyna NIC SPECJALNEGO, która po zaciętym pojedynku pokonała YANKEE 79:73. W przerwach meczu odbyły się pokazy sekcji stepu pod kierunkiem Agnieszki Jaroszewskiej oraz pokaz tańca irlandzkiego. Skład zwycięskiej drużyny NIC SPECJALNEGO: Michał Goj (19 pkt), Bartłomiej Solik (14), Maciej Preidl (14), Marek Mandowski (12), Tomasz Tarski (11), Łukasz Wojtowicz (6) i Piotr Poskart (4).

Opracowała
MAŁGORZATA KRASUSKA-KORZENIEC
Biuro Promocji i Karier UŚ

Repertuar Teatru Śląskiego czerwiec 2005

Program może ulec zmianie

DUŻA SCENA

1 czerwca o godz. 11.00
i 2 czerwca o godz. 10.00
Maciej Wojtyzsko
„Pożarcie królowej Bluetki”

3 czerwca o godz. 18.00,
4 (premiera nauczycielska)
i 5 czerwca o godz. 19.00
Robin Hawdon „Wieczór kawalerski”

11 i 12 czerwca o godz. 19.00
Ray Cooney i John Chapman
„Nie teraz, kochanie”

17, 18 i 19 czerwca o godz. 19.00
Ray Cooney „Mayday”

Występy gościnne:

2 czerwca o godz. 19.00

Koncert jazzowy „Interludium”
– Joachim Mencil jmTrio

15 i 16 czerwca
XI Festiwal Teatrów A PART

20 czerwca o godz. 18.00
Stanisław Moniuszko „Halka”
(Opera Śląska z Bytomia)

SCENA W MALARNI

4 (prapremiera)
i 5 czerwca o godz. 19.00
Jacek Rykała
„Dom przeznaczony do wyburzenia”

Występy gościnne:

17 czerwca
XI Festiwal Teatrów A PART

Dzień Uniwersytetu Śląskiego w Opawie w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach

20 maja br. w Uniwersytecie Śląskim odbył się Dzień Uniwersytetu Śląskiego w Opawie (Slezské Univerzity v Opavě). W katowickim święcie udział wzięli przedstawiciele Uczelni w Opawie z JM Rektorem UŚ prof. PhDr. Zdenkiem Jiráskiem, władze obu miast: Katowic i Opawy oraz Konsul Generalny Republiki Czeskiej Josef Byrtus. Wśród gospodarzy opawskiego święta znaleźli się przedstawiciele władz naszej Uczelni: JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek, Prorektor ds. Ogólnych prof. dr hab. Jerzy Ziolo, Prorektor-elekt dr hab. Barbara Kożusznik, Dziekan Wydziału Filologicznego prof. UŚ dr hab. Piotr Wilczek, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji prof. dr hab. Kazimierz Zgryzek, Dziekan Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach prof. UŚ dr hab. Zygmunt Wróbel, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych prof. zw. dr hab. Józef Bańka, a także wykładowcy, przedstawiciele jednostek UŚ i studenci. Organizatorami imprezy byli Biuro Promocji i Karier UŚ oraz Koło Naukowe Sławistów „Światowid”.

Foto: Agnieszka Sikora

JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek i Konsul Generalny Republiki Czeskiej Josef Byrtus

Święta obu Uczelni są organizowane w ramach wspólnych działań Uniwersytetów: Śląskiego w Katowicach, Śląskiego w Opawie, Opolskiego, Ostrawskiego, Wrocławskiego i Akademii Ekonomicznej w Katowicach, mających na celu zacieśnianie współpracy pomiędzy ośrodkami akademickimi regionu w duchu zjednoczonej Europy.

Uniwersytet Śląski w Opawie istnieje od 1991 roku. Obejmuje obecnie cztery jednostki naukowo-dydaktyczne: Wydział Filozoficzno-Przyrodniczy, Wydział Handlu i Przedsiębiorczości, Instytut Matematyczny i Centrum Kształcenia. Uczelnia kształci ok. 3500 studentów na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich. W czasie swego istnienia Uniwersytet ten stał się jednym z najważniejszych ośrodków naukowych i edukacyjnych Północnych Moraw i Śląska.

W programie prezentacji Uniwersytetu Śląskiego w Opawie Katowice znalazły się: koncert Kameralnego Chóru Slezské Univerzity v Opa-

vě pod dyktando mgr. Petra Škarohlída, dyskusja otwarta *Dzieje Śląska w badaniach Instytutu Historii i Muzeologii Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego Slezské Univerzity v Opavě i jego współpraca z polskimi partnerami* (doc. PhDr. Dan Gawrecki, CSc., prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., PhDr. Petr Vojtal, Instytut Historii i Muzeologii Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego) oraz wykłady:

- *Robot: The Story of the Word in the World (Rossum's Universal Robots)* – prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc., Instytut Informatyki Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego;

- *Wspólne czesko-polskie konferencje literaturoznawcze organizowane w Opawie od 1995 roku* (z inicjatywy prof. Edmunda Rosnera z Uniwersytetu Śląskiego Filia w Cieszynie) – Mgr. Libor Martinek, Ph.D., Instytut Bohemistyki i Bibliotekoznawstwa Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego;

- *Możliwości dalszego kształcenia na Wydziale Handlu i Przedsiębiorczości w Karwinie, Slezské Univerzity v Opavě (studium doktoranckie, studium e-learning, studium w języku angielskim)* – Ing. Eva Wojnarová, Wydział Handlu i Przedsiębiorczości;

- *Rezultaty i perspektywy projektu Śląsk Opawski i Opolski w kierunku standardów europejskich* – Mgr. Jiří Mašata, Instytut Administracji i Polityki Regionalnej Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego;

- *Zakres zainteresowań i organizacja Uniwersytetu Trzeciego Wieku w krnowskim Centrum Kształcenia Slezské Univerzity v Opavě* – PhDr. Marie Babničová, Centrum Kształcenia.

Dniu Uniwersytetu Śląskiego z Opawy towarzyszyła wystawy twórczości polskich studentów Instytutu Fotografii Artystycznej Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego Slezské Univerzity v Opavě oraz pozycji wydawniczych Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego i Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Slezské Univerzity v Opavě. W ramach katowickich Juwenaliów, w Katowicach-Ligocie wystąpiła z koncertem rockowa grupa „Nekuř toho tygra”.

Red.

Obchody Dnia Uniwersytetu Śląskiego w Opawie uświetnił występ Kameralnego Chóru Slezské Univerzity v Opavě

Uroczyste otwarcie ZESPOŁU BIBLIOTECZNO- MUZEALNEGO na Skałce w Krakowie

W niedzielę 22 maja w klasztorze oo. paulinów na Skałce w Krakowie odbyły się uroczystości otwarcia zespołu muzealno-bibliotecznego, w których wzięła udział delegacja Uniwersytetu Śląskiego z JM Rektorem prof. dr. hab. Januszem Janeczkiem, Prorektorami i Dziekanami wydziałów UŚ. Nasza Uczelnia była zaangażowana w prace renowacyjno-konserwatorskie zbiorów oo. paulinów, była także wykonawcą pełnej konserwacji części zabytkowego materiału bibliotecznego będącego własnością klasztoru.

W uroczystości otwarcia zespołu na zaproszenie przeora klasztoru o. prof. PAT dr. hab. Andrzeja Napiórkowskiego i JM Rektora UŚ wzięli także udział: prezydent Katowic Piotr Uszok, przewodniczący Rady Miejskiej Jerzy Forajter, Prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. Andrzej Chwalba, dyrektor Oddziału Regionalnego ING Banku Śląskiego w Katowicach Grażyna Zielińska (Bank Śląski w znaczący sposób wspomógł organizatorów, tj. oo. paulinów i Uniwersytet Śląski, w przygotowaniu i przeprowadzeniu uroczystości), a także duszpasterz akademicki archidiecezji katowickiej ks. dr Marek Spyra, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego dr hab. Dariusz Pawelec, pracownicy Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej zaangażowani w prace konserwatorskie oraz odnawiający wnętrza specjalisti z pracowni krakowskich (Zespołu Rewaloryzacji Zabytków m. Krakowa, Muzeum Historycznego m. Krakowa oraz Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa). List gratulacyjny przesłał z tej okazji na ręce JM Rektora UŚ Marszałek Województwa Śląskiego Michał Czarski. Msza św. koncelebrowana odbyła się w bazylice św. Michała Archanioła i św. Stanisława Biskupa i Męczennika pod przewodnictwem ks. bp. prof. Tadeusza Pieronka, byłego rektora Papieskiej Akademii Teologicznej

w Krakowie. Oprawę liturgiczną tworzyła sachola gregoriańska Wyższego Seminarium Duchownego Zakonu Paulinów oraz Jasnogórski Oktet Dęty pd. O. Józefa Stępnia.

Zbiory muzealne, jakie przetrwały w kościele i klasztorze oo. paulinów Na Skałce to dziś jedynie pozostałości zbiorów obrazów, rzeźb, kielichów mszalnych, monstrancji, które kiedyś zdobyły ściany cel i korytarzy, czy też wypełniały skarbiec kościelny. Klasztor paulinów, tak jak pozostałe klasztory krakowskie nie omijały burze dziejowe, które niosły ze sobą zniszczenie i przepadek bezcennych zbiorów. Szczególnie dotkliwy okazał się potop szwedzki w 1655 roku, kiedy to klasztor Na Skałce został doszczętnie rozgrabiony. Druga tak dotkliwa klęska dotknęła paulinów na początku XIX wieku, kiedy społeczeństwo Galicji nękały podatki i kontrybucje nakładane przez Austriaków, poszukujących funduszy na wojny z Napoleonem. Ogromna ilość zabytkowych sreber została wówczas przetopiona w mennicach austriackiego zaborcy. Przepadło mnóstwo kielichów, monstrancji, puszek na komunikanty, relikwiarzy, świeczników... Ponadto, w XVIII wieku paulini – obok kamedułów – byli jedynym zgromadzeniem zakonnym (tak bardzo polskim), które podjęło decyzję o wsparciu Insurekcji Kościuszkowskiej i władzom powstańczym same wydały bezcenne dzieła sztuki jubilerskiej, które poszły na przetopienie, aby pozyskać środki na walkę z zaborcą. Wielka fala grabieży przypadła także na okres II wojny światowej.

W kolekcji biblioteki skałecznej znajduje się wiele starych druków – inkunabułów. Do najcenniejszych należą m.in.: *Biblia* z 1478 roku wytoczona w Norymberdze, w oficynie Antona Konbergera (prawdopodobnie подарowana skałecznym paulinom przez Jana Długosza); trzytomowa *Postilla super totam Bibliam* [...] Mikołaja z Liry, wydana w Kolonii ok. 1485 roku przez Ulricha Zella; *Missale Cracoviense* wytoczone w 1493 roku w Norymberdze w oficynie Georga Stuchsa; *Sermones de tempore et de sanctis* św. Augustyna Aureliusza, wydane w Bazylei w 1495 roku w oficynie Johanna Amerbacha, a także o tym samym tytule kazania św. Bonawentury, wydane w Ulm w 1481 roku przez Johanna Zainera; traktat *Meditationes de vitae Christi* Ludolphusa de Saxonia, wydane-

go w Strasburgu w 1483 roku w oficynie *Vitae Patrum*. W grupie dzieł teologicznych wśród inkunabułów znajduje się wydana w 1485 roku w Bazylei przez Michaela Wensslera dwutomowa *Summa theologica* Antoninusa Florentinusa. Najstarszym drukiem w tej grupie jest *Rationale divinorum officiorum* Guillelmusa Duranta, wytłoczone w Strasburgu, w oficynie Adolfa Ruscha ok. 1470 roku. W kolekcji inkunabułów znajdują się także druki o tematyce świeckiej, np. wydane w 1493 roku w Wenecji przez Matteo Capcasa *Tragoediae* Luciusa Annaeusa. Równie atrakcyjnie prezentują się paleotypy oraz druki późniejsze. Na zabytkową część biblioteki skałecznej składają się także wyposażenie sali i drewniane futerały.

Kompleksowe prace renowacyjne i konserwatorskie, zrealizowane na tym materiale pozwoliły przywrócić świetność i pierwotne piękno tej placówce. Specyficznej interwencji konserwatorskiej wymagały futerały oraz księgozbiór. Obiekty zostały poddane fumigacji (substancją gazową o aktywności grzybobójczej), wykonanej w komorze próżniowej, zainstalowanej w Bibliotece Śląskiej w Katowicach.

Zespół naukowców z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Wydziału Filologicznego UŚ pod kierunkiem prof. dr. hab. Leonarda Ogiermana podjął się konserwacji czterech bezcennych inkunabułów (wspomniane wcześniej dzieło Guillelmusa Duranta *Rationale divinorum officiorum*; *Summa theologica* Antoninusa Florentinusa, wytłoczona w 1485 roku w Bazylei, w oficynie Michaela Wensslera; *Decretales* [...] Grzegorza IX, wydane w 1511 roku w Paryżu, w oficynie Thielmanna; *Missale Romanum*, wytłoczone w Wenecji w oficynie Luca Antonio Giunty) i 680 zabytkowych drewnianych futerałów na książki biblioteczne. Prace nad inkunabułami trwały pół roku, obejmowały m.in. analizy pigmentów i klejów, czyszczenie mechaniczne, kąpiele wodne, ponowne klejenie, prasowanie kart w środowisku alkoholowo-wodnym, uzupełnianie ubytków, szycie, zaklejenie grzbietów, ponowną oprawę, prasowanie, rekonstrukcję obudowy. Najtrudniejszym etapem prac było wypłukiwanie starego kleju, po którym strony zamieniają się w bibułę i wymagają szczególnej ostrożności.

Wśród restaurowanych inkunabułów znalazły się m.in. atlas Jodoco Hondiusa z 1606 roku, zawierający zarys Ameryki, bez Australii. Jedno z dzieł zawiera unikatowy, przypisywany szkole Dürera, drzeworyt przedstawiający papieża Innocentego IX przekazującego mnichom swoje dekrety.

Konserwacja futerałów objęła badania materiałowe, mikrobiologiczne i konstrukcyjne. Uzupełnione zostały ubytki w warstwie materiałowej i opisowej. Do wykorzystania nadawały się dobrze zachowane: kawałki skór, metalowe ozdoby, drewniane fragmenty obudowy. Zespół konserwatorski, oprócz naukowców Instytutu, stanowili specjaliści: artyści-stolarze, metaloplasty, mikrobiolodzy, chemicy oraz konserwatorzy papieru i skór.

Opracowała
AGNIESZKA SIKORA

Literatura:

L. Ogierman, J.T. Nowak, *Zespół muzealny i biblioteczny klasztoru ojców paulinów w Krakowie Na Skałce*, Kraków 2005.

JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek w bazylice Na Skałce w Krakowie

WYŚCIG NIE POKOJU

W maju rozpoczynają się największe kolarskie wyścigi świata. W tym roku po raz pierwszy zostały one objęte systemem Pro Tour, czyli taką kolarską Ligą Mistrzów. Pierwszy, to Giro d'Italia. W lipcu Tour de France. A we wrześniu hiszpańska Vuelta. Pomiędzy nimi zaś mnóstwo lokalnych gonitw z Tour de Pologne włącznie. Wiem, że po przeczytaniu tego wstępu większość czytelników nie kryjąc znużenia odwróci kartkę w poszukiwaniu czegoś bardziej sensownego do czytania, bo kogoż w zasadzie obchodzą w Polsce kolarze. I to błąd. W 2005 roku będziemy wszak mieli nasze ulubione polityczne wyścigi i kolarstwo może okazać się wspaniałą szkołą dla polityków. Oczywiście kultury jazdy nikt ich już nie nauczy (w tej dziedzinie mamy do czynienia z niepoprawnymi tumanami), ale może tykną chociaż troszkę podstaw podjazdowej taktyki. Nie zachęcam broń Boże kandydatów na prezydenta, by wsiadali na rowery i gnali po ulicach – i bez nich jest tam już strasznie. Zresztą, nie byłby to widok budujący zaufanie elektoratu. Lech Janerka w utworze „Rower”, bezlitośnie wskazuje na podstawowy element techniki kolarskiej: „Ubierz się w obcisłe, bo to warto mieć styl”, a to dyskryminuje już na starcie wielu polityków. Wierzcie mi, bo widziałem kiedyś na rowerze ministra Kalisza i potem przez miesiąc nie wypięłem nawet małego piwa, co naraziło mnie w pubie „Nad Rawą” na niejeden towarzyski afront; w tym podejrzenia o donosicielstwo, skąpstwo i przynależność do mniejszości seksualnej.

Wbrew pozorom, jest jednak w Polsce kilku polityków, czujących do kolarstwa pewien sentyment. To z reguły ci, którzy za wszystkie swoje niepowodzenia obarczali winą żydów i masonów, a teraz w obawie przed zarzutami o antysemityzm, wskazują na dziennikarzy i... właśnie cyklistów, co jak wiadomo jest bezpieczniejsze. Kiedy więc ukazała się informacja, że słynny (sześciokrotny mistrz Tour de France) Lance Armstrong spotykał się z prezydentem Bushem, w kręgach doradców aż zawrzało na myśl o tak zmarnowanej przez prymitywnych Amerykanów szansie. Aż prosiło się, by zwalić na tego Armstronga: wojnę w Iraku, nie podpisanie układu z Kioto czy masowe trucie narodów, zjednoczonych pod sztandarami McDonalds'a.

Nie potrzeba zbyt błyskotliwej inteligencji (a do czytania tego tekstu w ogóle żadnej, poza umiejętnością sylabizowania), by zauważyć jak wielkie są podobieństwa świata polityki i kolarskiego peletonu. Ci sami nabzdyczeni liderzy o manierach prowincjonalnych tenorów (swoją drogą skąd ja znam prowincjonalnych tenorów?). Ten sam podział obowiązków: cała

grupa, często zdolniejszych od lidera zawodników, pracuje na swojego nie zawsze rozgarniętego szefa. Ten sam nieudolnie skrywany doping (albo medyczny, albo finansowy). I te same oskarżenia konkurencji o łamanie regulaminu. Różnica w zasadzie jest tylko jedna: W polityce, kompletna miernota może zrobić oszałamiającą karierę – w kolarstwie nigdy! Za to, zarówno w polityce jak i w kolarstwie, można wiele zyskać żerując na ludzkiej naiwności. Najbliższe wybory potwierdzą po raz kolejny słuszność tej tezy. Jeśli zaś chodzi o kolarzy to posłużę się przykładem.

Rzecz miała miejsce, na którymś z tegorocznych pierwszych wyścigów. Był to bodaj Wyścig Dookoła Kraju Basków, albo Paryż–Nicea, to zresztą nieważne. Końcówkę jednego z etapów organizatorzy umiejscowili na terenie płaskim, ale złośliwie, by nie wygrał któryś z Włochów (najszybszych ponoć kochanków i sprinterów), 30 km przed metą rozpoczynał się stromy podjazd pod górę. Na dodatek pozbawiony

Rys. Marek Rojek

ruchomych schodów czy choćby windy towarowej, co momentalnie eliminowało np. boskiego Alessandro Petacchiego, który kończy nim inni rozpoczną (to nie poetyka Leszka Millera, a prawda o zawodniku z 9 wygranymi etapami na ubiegłorocznym Giro). Właśnie przed tą górą z peletonu odjechała grupa kolarzy – niemal cała pierwsza dziesiątka... Niemal, bo choć w ucieczce byli zawodnicy z T-Mobile, Saeco, Baleares, Lampre, nie było zajmującego 6 czy 9 miejsce George'a Hincapie'go. Hincapie bowiem – wraz ze swymi kolegami z zespołu Discovery-urządził sobie akurat konferencję sprawozdawczo-wyborczą, gdzie omawiano taktykę na finiszu, ustalano kolejność na podium, dzielono łupy. Kiedy wreszcie egzekutywa grupy Discovery obdarzyła Hincapie'go zaufaniem i burzliwymi oklaskami, było

już w zasadzie po wszystkim. Czołówka miała ponad 2 min przewagi. Zdesperowany Amerykanin samotrzeć (coż za piękne słowo) rzucił się w pogoń, ale bezskutecznie. Pamiętajmy, że jazda po sztywnym, długim podejściu to nie jest zabawa dla pięknoduchów, ale „czarna rozpacz” a w zasadzie „robotę na czarno”, stąd też bogate drużyny wynajmują sobie do niej Ukraińców, Kazachów, Litwinów i Polaków. Widocznie Discovery poskąpiła na wizy bo wkrótce Hincapie został sam na czele wlokącego się peletonu. Nagle, ni stąd, ni zowąd wyskoczył do przodu bliżej nieznanemu nikomu Rosjanin i rozpoczął szaleńczą jazdę pod górę. Najłagodniejszym określeniem, jakie padało pod adresem Rosjanina było: cymbał! W czołówce ucieka jego lider, a on ciągnie za sobą konkurenta i niweczy całą robotę. Podobnie myślał Hincapie, kurczowo trzymając się jego koła. Kiedy w obliczeniach sprawozdawców wyścigu, iloraz inteligencji goniącego opadł do poziomu rowerowej pompki, ten, jak gdyby nigdy nic, zjechał sobie na bok z miną czołwieka, którego kolarstwo nagle przestało bawić i postanawia zająć się nauką stepowania. Dopiero wówczas fachowcy od dwóch kółek i siedmiu boleści, zrozumieli jak genialne było to pociągnięcie. Otóż jadąc równym tempem grupa Discovery miała jeszcze teoretycznie szansę na dojeżdżenie czołówki. Wypuszczony „na wabia” Rosjanin, swoją straceńczą jazdą tak umęczył Hincapie'go, że ten ledwo zapiąć nie wiedział już nawet przez jakie „h” pisze się jego nazwisko, a jedynym jego marzeniem było ponieść natychmiastową śmierć, choćby i z rąk baskijskich separatystów, byle szybko. Tak to nie po raz pierwszy w historii, Rosjanie wykorzystali amerykańską naiwność. Gdyby prezydent Bush miał trochę godności to powinien był w Moskwie wypomnieć Putinowi ten ubolewania godny incydent.

Nasz polityczny Tour de Pologne zna oczywiście i takie przypadki. Kto tu już kogo nie zostawiał podczas wspinaczki pod górę: A to Władysław Mazowieckiego, a to Krzaklewski „Solidarność”, a to Rokita AWS, a to Miller cały swój elektorat, a to Belka rząd... Dlatego z pewnym niepokojem patrzę na te końcowe etapy wyścigu prezydenckiego. Co tu się zaczyna wyrabiać? Jeden jedzie bez trzymanki, bo lewą ręką wygraża rywalom, a prawą ciągnie za sobą rodzinę. Ten na kierownicy postawił portret tatusia, przez co horyzont ma ograniczony. Inny pedałuje siedząc tyłem by obserwować czy wreszcie wystartuje faworyt. Faworyt się waha, co grozi kraksą. Ktoś się wspomaga sztucznym organem, ktoś sztuczną opalenizną. Co za wyścigi! Co za wyścigi! Szkoda tylko, że jak zawsze publiczność nie dopisała.

Uroczystość wręczenia Księgi Pamiątkowej prof. zw. dr. hab. Maksymilianowi Pazdanowi

19 maja w auli Kazimierza Lepszego w budynku Rektoratu Uniwersytetu Śląskiego odbyła się uroczystość wręczenia Księgi Pamiątkowej prof. zw. dr. hab. Maksymilianowi Pazdanowi, kierującemu Katedrą Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego na Wydziale Prawa i Administracji UŚ. Uroczystość uświetnił wykład na temat perspektyw rozwoju prawa cywilnego, który wygłosił prof. dr hab. Zbigniew Radwański, przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego.

W tradycji akademickiej uczniowie, współpracownicy i przyjaciele oferują wybitnym uczonym księgę pamiątkową, zawierającą ich publikacje, często nawiązujące do dorobku adresata księgi. Księga ofiarowana profesorowi Maksymilianowi Pazdanowi, jednemu z najwybitniejszych polskich cywilistów, zawiera publikacje ponad stu polskich i zagranicznych uczonych, dotyczące zagadnień prawa cywilnego, prawa prywatnego międzynarodowego i międzynarodowego postępowania cywilnego.

Foto: Agnieszka Sikora

Prof. dr hab. Leszek Ogiegło

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Trybunału Konstytucyjnego, Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, władz województwa i jednostek samorządu terytorialnego, reprezentanci korporacji prawniczych oraz katedr prawa cywilnego i handlowego wszystkich polskich uniwersytetów. Laudacje wygłosili prof. dr hab. Leszek Ogiegło i prof. dr hab. Wojciech Popiołek.

Maksymilian Pazdan urodził się 18 maja 1936 roku w Zagórzycach. W latach 1953–1957 odbył studia prawnicze na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, uzyskując 24 czerwca 1957 r. tytuł

Prof. zw. dr. hab. Maksymilian Pazdan, Rektor UŚ w latach 1990–1996

magistra prawa. Od 1 października 1956 r. pracował na Uniwersytecie Jagiellońskim w Katedrze Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego, kierowanej przez prof. dr hab. Kazimierza Przybyłowskiego, twórcę polskiej szkoły prawa prywatnego międzynarodowego. Po uzyskaniu magisterium, od 1 lipca 1957 r. został asystentem w tej Katedrze, następnie starszym asystentem, a po doktoracie – adiunktem. 27 kwietnia 1964 r. uzyskał stopień doktora nauk prawnych.

1 października 1968 r. na podstawie porozumienia między uczelniami przeniósł się na Uniwersytet Śląski na stanowisko adiunkta w Katedrze Prawa Cywilnego Obrotu Wewnętrznego i Międzynarodowego. Obecnie kieruje Katedrą Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

Stopień doktora habilitowanego nauk prawnych uzyskał w 1974 r. mocą uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji UJ. W 1979 r. uzyskał tytuł i stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1990 – profesora zwyczajnego. W latach 1990–1996 przez dwie kadencje Rektor Uniwersyte-

tu Śląskiego, wcześniej – Prorektor ds. Nauki. W latach 1999–2002 był wiceprzewodniczącym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Od wielu lat bierze udział w pracach legislacyjnych. Od 1999 r. jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych PAN w Warszawie i Komitetu Nauk Prawnych PAN. W 1974 roku został powołany w poczet członków Komisji Nauk Prawnych Oddziału PAN w Krakowie, a w 2003 roku – Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Oddziału PAN w Katowicach. W grudniu 2004 r. wybrano go na przewodniczącego tej Komisji. Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Umiejętności 23 czerwca 2001 r. wybrało go na członka korespondenta PAU, a w kwietniu 2003 r. na członka korespondenta wybrała go Międzynarodowa Akademia Prawa Porównawczego (Academie Internationale de Droit Comparé) w Paryżu. Współpracuje z kilkunastoma zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Członek kolegiów redakcyjnych lub rad programowych czasopism: „Państwo i Prawo”, „Kwartalnik Prawa Prywatnego”, „Orzecznictwo Sądów Polskich”, „Rejent”, „Problemy Prawne Handlu Zagraniczne-

Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1975) oraz Krzyżem Kawalerskim (1980) i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski Polonia Restituta (1987). Za zasługi w rozwijaniu współpracy polsko-francuskiej Premier Republiki Francuskiej dekretem z 21 lipca 1987 r. mianował go Kawalerem Orderu Palm Akademickich. W 1995 r. Uniwersytet w Rostowie nad Donem nadał mu godność doktora honoris causa.

Pracownicy Katedry Prawa Cywilnego
i Prawa Prywatnego Międzynarodowego

JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek i Dziekan Wydziału Prawa i Administracji prof. dr hab. Kazimierz Zgryzek

go”. Jest członkiem Sekcji Polskiej Towarzystwa Przyjaciół Francuskiej Kultury Prawniczej im. Henri Capitant (Association Henri Capitant des Amis de la Culture Juridique Française), Polskiego Stowarzyszenia Sądownictwa Polubownego, Polskiego Stowarzyszenia Prawa Europejskiego oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Uniwersytetu Śląskiego. Od 1978 r. jest arbitrem Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej (do 1989 r. – Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego) w Warszawie.

Literatura polska w świecie

Od 16 do 18 maja br. odbyła się w Uniwersytecie Śląskim międzynarodowa konferencja *Literatura polska w świecie. Zagadnienia recepcji i odbioru*, zorganizowana przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej, która w ten sposób rozpoczęła świętowanie 15. rocznicy swojego istnienia oraz przez Międzyinstytutową Pracownię Badań nad Językiem Polskim i Literaturą Polską na Świecie, dla której z kolei konferencja stała się faktycznym rozpoczęciem działalności.

Gdyby opisywać konferencję od strony statystycznej, „buchalteryjnej”, trzeba byłoby stwierdzić, że w ciągu trzech dni wygłoszono 40 referatów w czterech sekcjach problemowych. Zostały one przedstawione przez badaczy z 7 ośrodków uniwersyteckich w Polsce (Bielsko-Biała, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Poznań, Rzeszów) oraz 13 ośrodków akademickich z zagranicy (Daugavpils, Debreczyn, Glasgow, Lublana, Mińsk, Moskwa, Ołomuniec, Skopje, Sofia, Sztokholm, Tokio, Uppsala, Wilno). Cóż jednak mówi ta statystyka?

Z polskich ośrodków uniwersyteckich udział w konferencji wzięli przede wszystkim młodzi badacze. Wiąże się to z faktem, że recepcja literatury polskiej w świecie nie sytuowała się w centrum zagadnień podejmowanych przez krajowych polonistów. Była i jest w zasadzie słabo obecna. Można zatem tylko mieć nadzieję, że znacząca jednak liczba młodych polonistów, którzy w konferencji uczestniczyli, jest dowodem na zaistnienie świadomości wagi tego typu badań. Stanowi jednak problematyka obecności polskiej literatury w świecie istotny fragment

działalności naukowej w polonistyce zagranicznej, dlatego gościliśmy reprezentacje znaczących ośrodków polonistycznych i sławistycznych oraz wybitnych polonistów (np. prof. prof.: W. Choriew, E. Grossman, N. Jeż, I. Likomanova, M. A. Packalen, T. Sekiguchi, M. Sobotkova). Nieobecność ośrodków niemieckich, francuskich czy włoskich należy tłumaczyć faktem, że rozesłane z rocznym wyprzedzeniem zaproszenia na konferencję były już spóźnione. Osoby, które chciały wziąć udział w konferencji, przysyłały listy z prośbą o wybaczenie ich nieobecności, ponieważ wcześniej podjęły już inne zobowiązania związane właśnie z majowym terminem (konferencje krajowe, kongres tłumaczy, przygotowania do zjazdu polonistyki zagranicznej). Trzeba więc pamiętać na przyszłość, aby zaproszenia wysyłać jeszcze wcześniej, uzgadniając z zagranicą dogodnie terminy. A w tym przypadku warto czynić podobne zachody.

Międzynarodowe grono uczestników konferencji w sali Rady Wydziału Filologicznego

Temat konferencji został wybrany ze względu na prowadzone przez Szkołę od kilkunastu lat badania nad recepcją literatury i kultury polskiej na świecie, jak również ze względu na zakres działalności naukowo-badawczej, jaką podejmuje Pracownia. W zaproszeniach organizatorzy pisali, że celem konferencji jest naniesienie na mapę świata obszarów obecności i nieobecności literatury polskiej, ogląd recepcji literatury polskiej w zagranicznych obiegach literackich: tych wysokich – „znawców” literatury, polonistów, sławistów i niskich – zwykłych czytelników literatury, jak również o prezentację sposobów interpretacji dzieł polskich. Chodziło jednak także o to, aby po prostu „rozpoznać

sytuację” i stwierdzić, czy taka problematyka jest żywotna w podejmowanych przez ośrodki polonistyczne badaniach i czy może wzbudzić zainteresowanie. I z tej perspektywy konferencję można ocenić jako niezwykle udaną.

Okazało się bowiem, że wygłoszone referaty stały się właśnie takim rysowaniem mapy obecności i nieobecności literatury polskiej w świecie. Zwłaszcza tzw. klasyki polskiej i literatury współczesnej. Konferencja uświadomiła, że z obecnością literatury polskiej w obiegu zagranicznym nie jest źle zarówno w sferze oferty wydawniczej, jak również w sferze czytelnictwa, aczkolwiek recepcja jest na swój sposób ustandaryzowana. Świat dzieł publikowanych i czytanych – dość wąski w swojej ofercie – często ogranicza się do arcydzieł XIX wieku i modnej w danym czasie na rynku polskim lub dobrze promowanej literatury współczesnej. Referaty pokazywały również sposoby przyjęcia i interpretacji poszczególnych pisarzy i dzieł, uświadamiając jednocześnie, że konkretne teksty literackie krążą w obiegu zagranicznym często na innych prawach i inaczej są odczytywane, niekiedy na przekór ustabilizowanym krajowym interpretacjom. Konferencja uświadomiła także, że uprawianie historii literatury polskiej (jeśli istnieje jeszcze historia literatury) musi być komplementarne: historii literatury z perspektywy nadawcy (pisarza) musi towarzyszyć historia literatury z perspektywy odbioru (czytelnika). A w drugim obszarze elementem niezbędnym jest właśnie odbiór zagraniczny. Akceptując uniwersalny charakter dzieła, historyk literatury musi uwzględniać świadectwa odbioru zagranicznego, albowiem ograniczenie badań do recepcji krajowej świadczy w istocie o przekonaniu o peryferyjności naszej literatury.

Prof. dr hab. Małgorzata Anna Packalen z Uniwersytetu w Uppsali i prof. dr hab. Elwira Grossman z Uniwersytetu w Glasgow

Uwzględnić uniwersalny charakter literatury, to wsłuchać się w to, co o literaturze polskiej myślą inni. Najlepszym przykładem – jak dowodzi konferencja – jest tzw. kanon literatury polskiej i jego stereotyp lekturowy, który w dzisiejszej postaci jako „literatura zalecana” stanowi skuteczną zaporę w odbiorze literatury polskiej przez cudzoziemców. Jeśli bowiem *Quo vadis* jest powieścią niezwykle popularną na świecie to nie jako powieść historyczna i „budząca serca”, ale jako powieść przygodowa.

Wskazując, że majowa konferencja jest w zasadzie pierwszym tego typu spotkaniem polonistów krajowych i zagranicznych od kilkunastu lat, uczestnicy obrad namawiali organizatorów, aby spotkania takie ponawiać przynajmniej co dwa lata.

Prof. dr hab. Jiří Fiala z Uniwersytetu w Ołomuńcu podczas swojego wykładu

ROMUALD CUDAK

Pożegnanie

28 kwietnia 2005 na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie pożegnaliśmy Profesora doktora habilitowanego Leszka Dzięgła (1931–2005). Profesor odszedł 19 kwietnia po ciężkiej chorobie, która przyspieszyła kres intensywnego i pracowitego życia. Do końca jednak badał, pisał i pomagał swoim doktorantom.

Był przede wszystkim związany z krakowskim środowiskiem akademickim – najpierw współpracował z Wyższą Szkołą Rolniczą w Krakowie (był współtwórcą Instytutu Rolnictwa i Leśnictwa Krajów Tropikalnych i Subtropikalnych), przez wiele lat kierował Katedrą Etnologii, a następnie został dyrektorem wyłonionego z niej Instytutu Etnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W ramach instytutu był również kierownikiem Zakładu Etnologii Europy i Bliskiego Wschodu. Pełnił ważne funkcje naukowe – był członkiem: Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Komitetu Nauk Etnologicznych PAN i Rady Naukowej Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

Trzeba pamiętać o tym, że łączyły go liczne związki ze Śląskiem. Urodził się w Mysłowicach. Po studiach etnograficznych (1950–1955) na Wydziale Humanistycznym UJ nie mógł znaleźć pracy w Krakowie i pod koniec lat pięćdziesiątych przyjechał na Śląsk, by uczyć historii i geografii w niższym seminarium duchownym w Katowicach. Następnie podjął pracę w Pałacu Młodzieży, zajmował się tam m.in. turystyką i krajoznawstwem, prowadził klub wysokogórski. Z Pałacem Młodzieży był związany do 1967 roku. W 1963 zaproponowano mu także nadzór nad budową skansenu w Chorzowie. Współpracował z czasopismem popularnonaukowym „Ziemia”.

Po powrocie do Krakowa rozpoczął pracę jako adiunkt w WSR. W 1972 obronił pracę doktorską na Wydziale Historycznym UJ, a w 1983 roku habilitował się na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tytuł profesora otrzymał w 1993 roku, a profe-

sora zwyczajnego – w 2000 roku. W ostatnich latach swojej pracy zawodowej znów związał się ze Śląskiem – w latach dziewięćdziesiątych był pracownikiem Instytutu Nauk o Kulturze – Zakładu Teorii i Historii Kultury i prowadził zajęcia dla studentów kulturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego. Mógł dzięki temu służyć swoją rozległą wiedzą i naukowym doświadczeniem także słuchaczom naszej uczelni.

W latach siedemdziesiątych prowadził wiele badań za granicą, najpierw wyjechał do Afganistanu, potem do Libii i do Kurdystanu, gdzie w latach 1977–1980 miały miejsce pierwsze polskie etnograficzne badania terenowe. Ich pokłosiem były między innymi takie publikacje jak: *Węzeł kurdyjski* oraz *Rural Community of Contemporary Iraqi Kurdistan Facing Modernization*. *Węzeł kurdyjski* – tłumaczony na kilka języków, to sztandarowa pozycja polskiej kurdologii. Profesor dwukrotnie otrzymał stypendium rządu norweskiego (a jego książka pt. *Norwegia* miała już 3 wydania).

Zostawił po sobie wielki i ważny dorobek naukowy – do jego prac książkowych poza wymienionymi zaliczyć można takie, które dotyczyły rzeczywistości Polski po II wojnie światowej: *Paradise in a Concrete Cage*, *Everyday Life in the Communist Poland*, *An Ethnologist's View*, *Swoboda na smyczy*, *Wspomnienia 1945–1956*, a także *Lwów nie każdemu zdrowi*; jest również autorem ok. 200 artykułów zamieszczonych w czasopismach i tomach zbiorowych.

Pamiętać trzeba, że praca w placówkach akademickich nie ogranicza się jedynie do problemów naukowo-badawczych, ma także

aspekt dydaktyczny, służy kształtowaniu młodego pokolenia nie tylko w wymiarze intelektualnym, ale również – etycznym. Przedstawiciele Uniwersytetu Jagiellońskiego, którzy wspominali Pana Profesora podkreślali wielokrotnie jego życzliwość wobec młodzieży; tej życzliwości doświadczyli także studenci i młodszy pracownicy Uniwersytetu Śląskiego, o czym powinniśmy pamiętać żegnając Pana Profesora Leszka Dzięgła.

Profesor był etnologiem i jego praca związana była z badaniem kultury rodzimej oraz kultur od polskiej bardzo odległych. Etnologia wymaga nie tylko badawczego zaangażowania w próbę zrozumienia różnic kulturowych, ale także świadomości odpowiedzialności za los poznawanych i opisywanych ludzi. W niektórych przypadkach konieczna bywa odwaga, zwłaszcza wtedy, gdy jest się świadkiem rażącej niesprawiedliwości i obojętności świata wobec niektórych grup etnicznych. Takiej odwagi wymagało na pewno przedstawienie pomijanej milczeniem „sprawy kurdyjskiej”. Nie dziwi zatem obecność Kurdów podczas ceremonii pogrzebowej.

Pana Profesora Leszka Dzięgła na Cmentarzu Rakowickim pożegnali najbliżsi – Żona i Syn, przyjaciele i znajomi, antropologiczne i etnologiczne środowisko naukowe oraz delegacje Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Rolniczej w Krakowie i Zakładu Teorii i Historii Kultury Uniwersytetu Śląskiego.

ANNA GOMÓŁA
Zakład Teorii i Historii Kultury
Instytut Nauk o Kulturze

stopnie i tytuły naukowe

Doktoraty:

Wydział Prawa i Administracji

Dr Jacek ZRAŁEK

Wydział Filologiczny

Dr Zuzanna SZATANIK

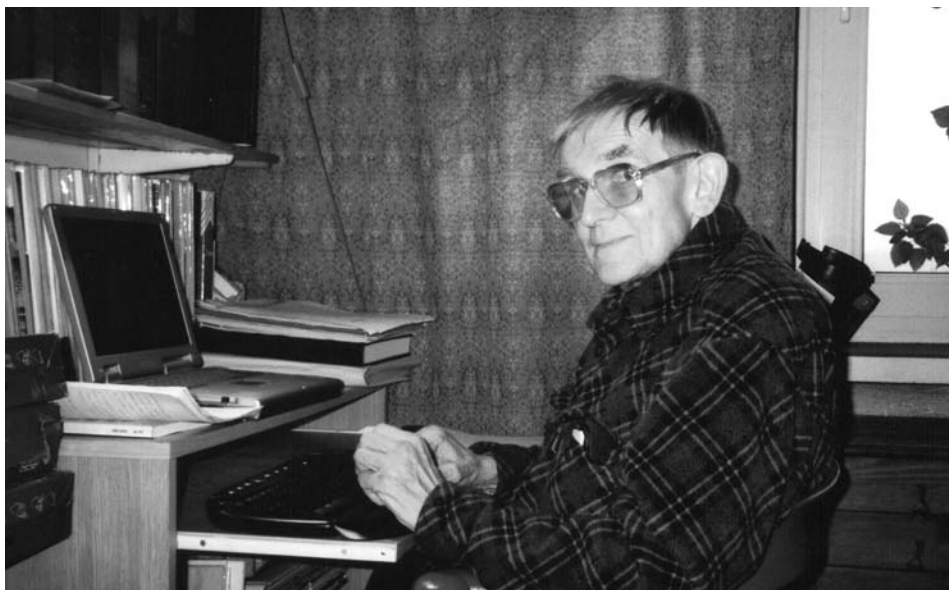
Habilitacje:

Wydział Filologiczny

Dr hab. Iryna BETKO

Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach

Dr hab. Jerzy KANSY

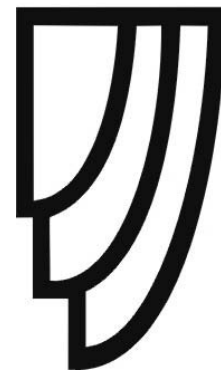
Profesor Leszek Dzięgł

Foto: Elżbieta Dzięgł

Europa – integracja – sztuka

Tematyczna koncepcja pracy edukacyjno-terapeutycznej

e u r o p a
i n t e g r a c j a
s z t u k a

8 czerwca 2005 roku o godz. 11.00, w Sali Parnassos Biblioteki Śląskiej odbędzie się dziesiąty koncert muzyki artystycznej z cyklu *Europa – integracja – sztuka. Tematyczna koncepcja pracy edukacyjno – terapeutycznej*. Roczny projekt artystyczno – naukowy realizowany był przy współpracy Akademii Muzycznej w Katowicach, Biblioteki Śląskiej oraz Zakładu Arteterapii Uniwersytetu Śląskiego. Patronami Honorowymi byli JM Rektor Akademii Muzycznej Prof. Eugeniusz Knapik, JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Janusz Janeczek oraz Dyrektor Biblioteki Śląskiej prof. zw. dr hab. Jan Malicki.

Pragniemy wyrazić naszą wdzięczność Sz. P. Prof. Mirosławie Knapik – Kierownikowi Zakładu Arteterapii UŚ, która prowadziła wszystkie koncerty. Dziękujemy także Sz. P. Dziekanowi Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach Prof. AM Zygmuntovi Tlatlikowi oraz tym pedagogom Akademii Muzycznej, którzy zgodzili się wziąć udział w tym projekcie. Dziękujemy także wielu wykonawcom, pedagogom i studentom Akademii Muzycznej w Katowicach, którzy od września 2004 roku do czerwca 2005 roku, wykonali dla nas tyle pięknych utworów instrumentalnych i wokalnych, solowo, w duetach i zespołowo, dając nam niepowtarzalną okazję poznania kultury muzycznej krajów Unii Europejskiej. Dziękujemy także pedagogom i studentkom Akademii Muzycznej za wspaniałe prezentacje rytmiczne.

Obiorcami koncertów byli uczniowie szkół specjalnych, uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, dzieci przedszkolne, osoby autystyczne. Mimo problemów rozwojowych i dużych różnic wiekowych zawsze chętnie uczestniczyli w koncertach, z wielką uwagą i zainteresowaniem słuchali artystów, pozytywnie odbierali proponowany im (często trudny) repertuar muzyczny. Wybrana grupa dzieci z zaburzeniami rozwoju uczestniczyła również w trzydziestu warsztatach artystycznych. Zajęcia rytmiczne prowadziły mgr Aleksandra Maciejczyk i mgr Anna Szczepańska, warsztaty muzyczne prowadziła dr Wiesława Sacher, zajęcia plastyczne dr Anna Stawiarska. Efektem pracy jest przygotowana do druku publikacja książkowa pt. *Europa – integracja – sztuka. Tematyczna koncepcja pracy edukacyjno – terapeutycznej*, pod red. Mirosławy Knapik i Wiesławy Sacher.

W projekcie *Europa – integracja – sztuka. Tematyczna koncepcja pracy edukacyjno – terapeutycznej* wybrane ośrodki terapeutyczne przygotowywały krótkie przedstawienia teatralne, w oparciu o elementy kultury danego kraju europejskiego. Pragniemy podziękować wszystkim wykonawcom i terapeutom, którzy włączyli się w to wspólne przedsięwzięcie. Począwszy od września 2004 r. kolejne inscenizacje przygotowały następujące instytucje i osoby:

1. Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” w Katowicach, opiekunowie mgr Agnieszka Pilecka, mgr Grażyna Reguła – Mączka; przedstawienie „Jak to drzewiej bywało” prezentujące kulturę polską;
2. Szkoła Podstawowa nr 12 w Chorzowie, opiekun grupy integracyjnej mgr Jolanta Borowiecka; mgr Dorota Podstawka, przedstawienie „Węgierska baśń o soli” (Węgry);
3. WTZ PSOUU w Chorzowie i zespół „Błyskawica” ze Starochozowskiego Domu Kultury, opiekun mgr Aleksandra Borowiecka; przedstawienie „Czeska legenda o księżniczce Dobrawie” (Czechy);
4. Szkoła Podstawowa nr 37 w Katowicach, opiekunowie grupy dzieci niesłyszących mgr Grażyna Kondzielnik i mgr Anna Brzozowska; przedstawienie „Dziewięćsił” (Słowacja);
5. Zespół Szkół Specjalnych nr 10 w Katowicach – Szopienicach, opiekunowie mgr Laura Garuła, mgr Beata Kacała; przedstawienie „Legenda o trzech braciach” (Litwa);
6. Gimnazjum dla dzieci niesłyszących w Katowicach – opiekunowie mgr Dorota Bauman, mgr Iwona Jara, mgr Maria Wejsflog, mgr

Aleksandra Grozdecka; przedstawienie „Opowieść pełna mądrości” (Łotwa)

7. Zespół Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Mysłowicach, opiekunowie mgr Edyta Gryboś – Zabrzeńska, mgr Katarzyna Kocłęga, mgr Marzena Jaskulska; przedstawienie „Kult ognia” (Estonia)

8. Zespół Szkół Specjalnych nr 2 w Katowicach, opiekunowie: mgr Anna Kowal, mgr Bożena Pijanowska, mgr Monika Jaskulska, mgr Anna Chrzan; przedstawienie „Złote jabłka” (Słowenia).

9. Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 5 w Katowicach, opiekun mgr Agata Kaczmarczyk; przedstawienie „Kanon jest dobry na wszystko” (Cypr)

10. Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 16 w Rudzie Śląskiej, opiekunowie kl. IIc mgr Irena Kopańska, Barbara Wojtaś, przedstawienie „Powrót do przeszłości w oparciu o baśń maltańską Lenno” (Malta).

Za współpracę z ośrodkami terapeutycznymi odpowiedzialna była dr Grażyna Szafranec, prowadząca także badania diagnostyczne dzieci uczestniczących w specjalnym programie stymulacji rozwoju poprzez działania arteterapeutyczne.

Projekt ten mógł zostać zrealizowany dzięki pracy i zaangażowaniu wielu osób, które bez żadnej gratyfikacji finansowej, poświęcając swój wolny czas, włączyły się w działania mające na celu poznanie kultury i sztuki krajów Unii Europejskiej.

W imieniu organizatorów wszystkim uczestnikom składam serdeczne podziękowania.

GRAŻYNA SZAFRANIEC

ENGLISH LANGUAGE CENTRE
UNIwersytet Śląski
Centrum Egzaminacyjne British Council
Katowice, Bankowa 14
TEL. 359-22-11
e-mail: elc@us.edu.pl
<http://www.ucet.pl>

OFERUJEMY:

- kursy języka angielskiego na wszystkich poziomach zaawansowania;
- intensywne przygotowanie do egzaminów FCE, CAE;
- zajęcia: soboty/niedziele;
- bezpłatne konsultacje;
- pracownicy UŚ oraz doktoranci – zniżka 50%;
- testy kwalifikacyjne.

NOWOŚĆ: TOLES Adv. (język prawniczy)

Prosimy o kontakt telefoniczny
ZAPRASZAMY

I Festiwal Humoru w Uniwersytecie Śląskim

Jak powszechnie wiadomo, śmiech to zdrowie, zatem nie powinna nikogo zaskoczyć inicjatywa podjęta przez organizatorów I Festiwalu Humoru w Uniwersytecie Śląskim, który – po licznych problemach z terminem, wiszących nad Festiwalem niczym prawdziwe fatum – ostatecznie odbył się w dniach 27–28 kwietnia br. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii. Można nawet śmiało stwierdzić, że na zaskoczenie bardziej zasługuje fakt, iż tak późno ktoś wpadł na pomysł zorganizowania takiego Festiwalu. Miejmy jednak nadzieję, że Festiwal Humaru na stałe wpisze się w kalendarium imprez organizowanych w Uniwersytecie Śląskim.

Festiwal zainaugurował koncert dobroczynny w Muzeum Archidiecezjalnym. Studenci Akademii Muzycznej – Karolina Jesionek (flet) i Marcin Świątkiewicz (klawesyn) – zagrali dla dzieci, którym pomaga Fundacja dr. Clowna. Muzyka, którą określa się przymiotnikiem poważna i humor doskonale współgrały ze sobą tego wieczoru. Artyści tak opracowali swój koncert, żeby udowodnić, że może ona wywołać uśmiech i wprawić w pogodny nastrój. Usłyszeliśmy utwory: Girolamo Frescobaldiego, Louisa Couperina, Georga Friedricha Haendla, Johanna Sebastiana Bacha, Antoina Forqueraya. Uczestnicy koncertu mieli jeszcze jeden powód do radości: mogli napełnić magiczny cylinder złotówkami, które zamieniają się w uśmiechy chorych dzieci.

Oficjalne otwarcie Festiwalu nastąpiło 27 kwietnia w auli Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego. Zastuchana sala od czasu do czasu wybuchała śmiechem, bo przecież jak opowiadać o humorze bez przykładów. Mogliśmy usłyszeć wiele interesujących wykładów. Rozpoczął profesor Krzysztof Wieczorek, który z punktu widzenia filozofa przedstawił problem symetrii humoru. Dr Anna Radomska i dr Maciej Janowski przedstawiali humor jako narzędzie psychoterapeutyczne. Również pani Hanna Mazerant z Centrum Promocji Śmiechu w Łodzi, która w drugim dniu festiwalu poprowadziła „śmiechoterapię – warsztaty”, mówiła o kampanii „KeepSmiling” i dobroczynnym wpływie śmiechu na nasze zdrowie zarówno fizyczne, jak i psychiczne. Cykl wykładowy zakończyła dr Alicja Żywczok i Maria Świątkiewicz-Mośny, która jest członkiem International Society for Humor Studies, zrzeszającego naukowców różnych dziedzin zajmujących się humorem oraz jego obecnością i wpływem na nasze życie.

W przerwie studenci „napadli” na stoisko z bananami, które ufundował główny sponsor festiwalu – Chiquita, ponieważ banan jest symbolem uśmiechu.

W trakcie Festiwalu organizatorzy, tj. Koło Naukowe „Psychology in english” promowali nie tylko śmiech i dobry humor jako czynnik uzdrawiający nasze życie fizyczne i psychiczne, ale również propagowali kulturę uśmiechu. Uczestnicy Festiwalu dostali plakietki i koszulki z logo i napisem UŚmiechnięty Uniwersytet. Mamy nadzieję, że nie była to jednorazowa akcja i uśmiech będzie zawsze obecny w społeczności naszej Uczelni.

Inna atrakcja Festiwalu były projekcje filmowe, zarówno z kręgu uznanych filmów satyrycznych, komediowych (filmy Monty Python’a) jak i Patch Adams i 4 piętro – filmy ukazujące drogocenny wpływ śmiechu w procesie hospitalizacji młodocianych pacjentów.

Ostatni dzień festiwalu odbywał się pod hasłem dr Clown. Stało się tak dzięki Fundacji dr. Clown, która odwiedziła nasz Festiwal. Pani prezes opowiedziała o działalności i celach Fundacji, a pani Izabella Dziezic, pełnomocnik Fundacji na Śląsk udzieliła praktycznych rad jak zostać wolontariuszem.

Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty śmiechoterapii i jogi śmiechu. Zajęcia z jogi poprowadziły panie Mariola Poddemska i Kinga Kordas.

Festiwal zakończył kabaret „No! Nejm” w katowickim klubie Inkubator. Grupa cieszyńskich studentów animacji społeczno-kulturalnej pokazała, jak powinien wyglądać dzisiejszy kabaret.

Niestety nie udało nam się wybrać najśmieszniejszej anegdoty o Uniwersytecie Śląskim, także konkurs pozostaje otwarty. Można wciąż nadsyłać swoje propozycje na adres anegdota@poczta.fm

Zapraszamy na kolejny II już Festiwal Humoru w przyszłym roku! I życzymy wszystkim Uśmiechu!!!

WERONIKA ŚLĘZAK
MARIA ŚWIĄTKIEWICZ-MOŚNY

Pewna aula wydziałowa, od 20 minut trwa wykład. W pewnym momencie otwierają się drzwi i do środka wchodzi spóźniony student. Nie chcąc zwracać na siebie uwagi i przemknąć niepostrzeżenie na miejsce – zgarbiony zaczyna się skradać i na palcach przechodzić po kolejnych stopniach w górę. Profesor jednak zauważa jego dziwne ruchy i przez mikrofon mówi do niego z nieukrywaną satysfakcją: „I tak już pana zauważyłem, może pan głośniej iść.”

Zasłyszana wypowiedź jednego z naszych profesorów:
„Teoretycznie teoria i praktyka to jest to samo, ale w praktyce to nie to samo...”

Na konsultacjach student i ładna studentka. Oboje słabo odpowiadają. Studentka: „Panie magistrze... to może ja się douczę i przyjdę jeszcze raz...?”

Magister: „Dobrze niech pani przyjdzie jeszcze raz.”

Student: „To może ja też się douczę i jeszcze przyjdę?”

Magister (zmierzwszy go wzrokiem, po chwili zastanowienia): „Nie, pan niech już nie przychodzi, zaliczone.”

Foto: Maria Świątkiewicz-Mośny

IX edycja konkursu Fundacji im. Nowickiego na najlepszych absolwentów wyższych uczelni

Fundacja im. Nowickiego ogłasza IX edycję konkursu na najlepszych absolwentów wyższych uczelni z dziedzin związanych z ochroną środowiska, wiążący się z możliwością zdobycia doświadczenia zawodowego i naukowego poprzez odbycie 6-miesięcznego stypendium w Niemczech.

Fundacja
im. Nowickiego

Fundacja im. Nowickiego ma za zadanie promować polskich absolwentów na rynku międzynarodowym, głównie Niemiec i wspierać ich rozwój w szeroko rozumianej ekologii i ochronie środowiska. Program stypendialny prowadzony jest we współpracy z Niemiecką Federalną Fundacją Ochrony Środowiska (Deutsche Bundesstiftung Umwelt).

Kto może zostać stypendystą?

Absolwenci szkół wyższych różnych kierunków (nawet prawa, architektury czy ekonomii), którzy napisali pracę magisterską uwzględniającą problematykę ochrony środowiska. Ukończenie studiów winno mieć miejsce w roku ubiegania się o stypendium, lub też rok wcześniej.

Co oferuje program?

Sześciomiesięczny staż, z możliwością przedłużenia do roku, w dowolnego rodzaju instytucjach (zgodnie z zainteresowaniami lub propozycjami kandydata): uczelniach wyższych, instytutach naukowych, ministerstwach, urzędach, firmach prywatnych itp. na terenie Niemiec.

Wysokość stypendium

1000 euro miesięcznie

Jak otrzymać stypendium?

Aby wziąć udział w I etapie konkursu należy przesłać (wyłącznie pocztą) następujące dokumenty: życiorys wraz z opisem zainteresowań, planów i dokonań; zaświadczenia z dziekana-tu o średniej z ocen ze studiów, ocenie pracy magisterskiej i z egzaminu dyplomowego; recenzje pracy magisterskiej; zaświadczenie o znajomości języka niemieckiego lub/i języka angielskiego (z poziomem zaawansowania i oceną); zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu.

Adres: Fundacja im. Nowickiego, Walecznych 44a/1, 03-916 Warszawa

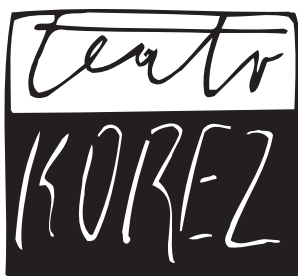
Terminy

- nadsyłanie zgłoszeń: od 01.06.2005 do 30.09.2005
- rozstrzygnięcie konkursu – połowa listopada 2005 r.
- realizacja stypendiów – od marca 2006 r.

Więcej informacji:

www.fundnowickiego.pl
biuro@fundnowickiego.pl
tel. kom. 0 605 538 704

Koordynator Programu Stypendialnego
EWA WITKOWSKA

GÓRNOŚLĄSKIE CENTRUM KULTURY
40-032 KATOWICE, PL. SEJMU ŚL. 2
TEL. 209 00 88, FAX 251 79 25
www.korez.art.pl
e-mail: biuro@korez.art.pl

CZERWIEC 2005 W TEATRZE KOREZ

1	śr	godz. 19.30	Cholonek wg Janoscha Uwaga! Janosch w Korezie! – spektakl z udziałem autora
2	cz	godz. 18.00	Więcej niż literatura Górnośląskie Centrum Kultury prezentuje nowe twarze polskiej prozy: Wojciech Kuczok
3	pt	godz. 19.00	U Pana Boga za piecem Sylwestra Szwedy koncert piosenki niedzisiejszej (czyli wieści z nieco górzystej krainy łagodności)
4	sb	godz. 20.00	Ballady kochanków i morderców wg Nicka Cave'a
5	n	godz. 19.00	Andrzej Celiński: Hamlet
6	pn	godz. 17.00	Absurdalny Kabaret i nie tylko – znani i nieznani artyści niepełnosprawni
7	wt	godz. 17.00	gościnnie: V WIECZÓR TEATRALNY, WOKÓŁ „BABC!” gospodarz wieczoru: Grzegorz Noras oraz Teatr Standard, Teatr Bezscenni i Teatr Nienazarty
11	sb	godz. 19.00	Cholonek wg Janoscha
13	pn	godz. 20.00	Uroczyste zakończenie sezonu teatru Korez Po francusku – wieczór piosenki francuskiej śpiewają zaprzyjaźnieni aktorzy teatrów śląskich
14	wt	godz. 18.00	Krótki metraż w pełnym metrażu – jak zawsze filmy krótkie a rozmaite, gdyż znamy wielu autorów ogólnie znanych (Magda Piekorz?) i nieznanych; i stąd i z dalekiego zielonogórsko-kabaretowo-filmowego A'YOYa!
15	śr	godz. 19.03	Kabaretowa Scena Trójki – spotkanie siódme wystąpią: Kabaret Moralnego Niepokoju i Kabaret Długi

Program może ulec zmianie

Kończy się niezwykły semestr, który zaczął się nie wiedzieć czemu we wtorek. Porzekadło mówi „piątek zły początek”. A wtorek? Kłopotów worek. No może przesada z tymi kłopotami, ale wydarzeń trochę było. Umarł Ojciec Święty, co dotknęło naszą społeczność, jak każdą niemal społeczność w naszym i nie tylko naszym kraju. Sporo było świąt i długich weekendów, więc proces dydaktyczny nie mógł na tym nie ucierpieć. Jest to jednak problem głównie dla osób, które traktują uniwersytet jako jeszcze jedną instytucję czy firmę, w której liczy się odbijanie karty i rozliczanie według wysiedzianych osobogodzin. Niestety, proces ten postępuje i z każdym rokiem przybywa ograniczeń importowanych nie z tego świata, albo raczej ze świata, który w zasadzie jest obcy akademickiej tradycji i kulturze.

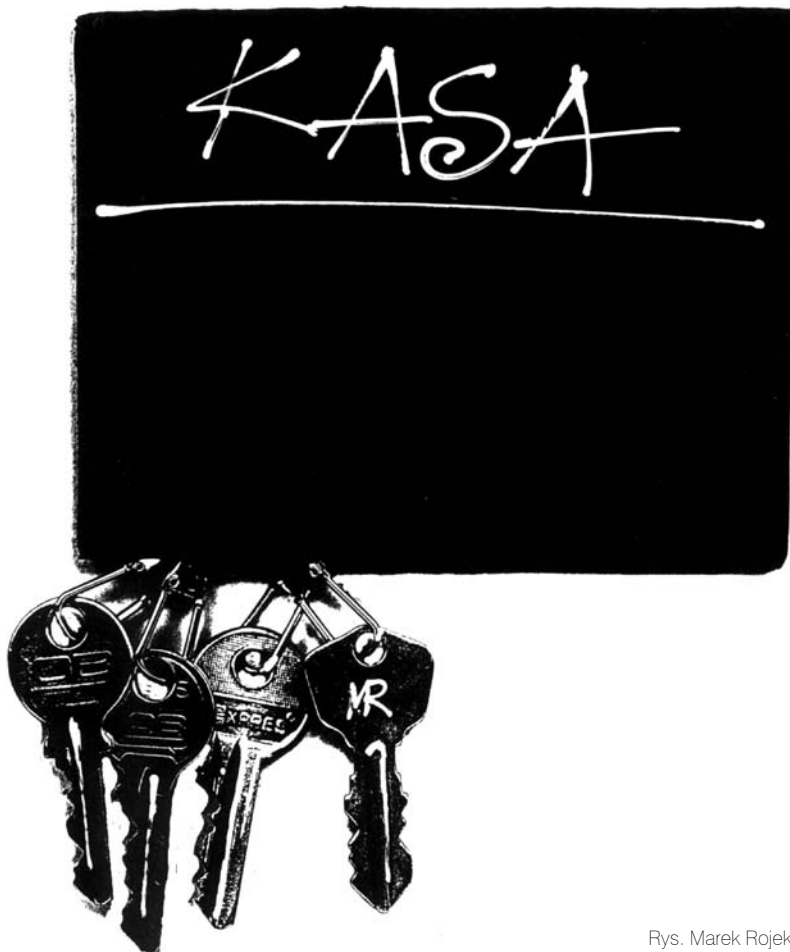
Urzednicy, którzy z zamiłowaniem mnożą kryteria oceny nauki i edukacji, bo nie są w stanie zaufać tym, którym naukę i edukację powierzono, zapominają, że uniwersytety istniały setki lat przed powstaniem nowoczesnych struktur biurokratycznych. Smutne jest to, że ci urzednicy tak łatwo znajdują sojuszników wśród uczonych, a nawet wśród studentów. W różnych sondażach, a także w świetle czołobitnych wypowiedzi prominentnych polityków, profesor uniwersytecki jawi się jako osoba o najwyższym autorytecie społecznym. Prawda, że wśród profesorów też kwitną nieciekawe ziółka, ale pomysł, żeby z powodu kilku chwastów podejrzliwie patrzeć na cały zasiew jest sprzeczna z Ewangelią, która mówi o oddzielaniu kąkol od pszenicy dopiero po zbiorach. Tymczasem u nas profesor, podobno cieszący się autorytetem, w gruncie rzeczy nie ma zbyt wiele do powiedzenia. Jego opinie merytoryczne są weryfikowane i podważane przez kapturowy sąd zwany Centralną Komisją. Jego elementarne potrzeby są poddane procedurze upiornej instytucji zamówień publicznych, które wymagają wielomiesięcznych uzgodnień w sprawie zakupu spinaczy albo, za przeproszeniem, papieru toaletowego. Moi ludzie na jednym z wydziałów donieśli mi, że wojna o kredę, którą

toczą znacznie dłużej od niejednej wojny nowożytnego świata, na razie zakończyła się tym, że muszą drapać tablicę jakimś tworem geologicznym, który z kredą tablicową łączy jedynie kolor. Za to jest dużo tańszy od prawdziwej kredy, a cena jest dziś dyktatorem. Zawsze można jeszcze zachęcić entuzjastów do zbierania polnych kamyków oraz gwoździ – skutek drapania tablic będzie taki sam, a koszt pozyskania jeszcze niższy. Nauka kosztuje – ta stara prawda nie dotyczy tylko tzw. „frycowego”, który płacą niedokształceni nowicjusze. Niestety, w naszym kraju od lat, a może od wieków, przecenia się możliwości uczonych. Czasem mam wrażenie, że wśród polskich polityków i funkcjonariuszy resortu edukacji wyższej dominuje wizja uczonego, który niczym Pan Twar-

waż to uniwersytet ma wyznaczać kierunek, a nie podążać za jego standardami: komercji, pozornej łatwości i dominacji pieniądza. Mam nadzieję, że planowane przejęcie zabytkowego budynku „Reichsbanku”, od którego wzięła nazwę ulica Bankowa, nie okaże się symbolem spieniężenia tradycji. Nawiasem mówiąc, nie bardzo rozumiem, dlaczego Narodowy Bank Polski zrezygnował z tej siedziby, przenosząc się do postmodernistycznej budowli, jakich w całym kraju są już setki, a będą tysiące. Być może banki mają zupełnie inne kłopoty niż uczelnie: zamiast szukać oszczędności, ich administracja szuka sposobów na wydanie jak największej ilości środków. Mam też nadzieję, że uda się Uniwersytetowi uniknąć powikłań będących udziałem Akademii Med-

ycynej, której rektor rezyduje w zabytkowej siedzibie innego banku, ale kasa jest przeraźliwie pusta, a nawet, jak powiedziałby Kubuś Puchatek, tym bardziej pusta, im bardziej się do niej zagłąda. Ta próżnia rozhermetyzowała już poczucie niezawisłości medyków do tego stopnia, że jeden z nich zaproponował, by Akademia połączyła się z Uniwersytetem. Na szczęście inni trzeźwo oponowali, bo przy obecnym poziomie zadłużenia AM, zjednoczenie byłoby formą niezbyt łagodnej eutanazji dla nas. Na razie jednak i bez lekarzy mamy dość kłopotów ze zdrowiem. O tym, że szkolnictwo wyższe nie jest priorytetem w Polsce, może świadczyć niekończąca się historia uchwalania nowej ustawy dotyczącej tej branży. Postawie mają o wiele więcej ciekawszych zajęć, a teraz pewnie odpoczywają po sukcesie, jakim było przedłużenie swojej kadencji do jesieni. Ten sukces łagodzi

Rys. Marek Rojek

dowski potrafi z piasku bicz ukręcić. No, ale on miał pakt z diabłem, a dzisiejsi uczeni albo są wierni nauce chrześcijańskiej, albo są niewierzący, więc żadne cyrografy nie wchodzi w grę. Co nie oznacza, że jakiś diabeł w końcu nie sięgnie po akademickie dusze, bowiem udział w procedurze produkowania możliwie tanich dyplomów jest w istocie swojej grzeszny. Uczelnia coraz bardziej podobna jest do świata, od którego powinna się różnić, ponie-

wyrzuty sumienia z powodu niezrealizowania założeń dydaktycznych w ciągu ostatniego roku akademickiego. Zanim bowiem zaczniemy się tłumaczyć z powodu dni i godzin rektorskich lub dziekańskich, podczas których działalność uczelni zamierała, poczekajmy, aż oni wytłumaczą swoją aktywność, która niestety trwa, choć Sejmowi przydałyby się dni rektorskie. A może nawet urlop dziekański. Bezterminowy. Krótko mówiąc, wilczy bilet.

Prawo o szkolnictwie wyższym, czyli niepokojów społecznych ciąg dalszy...

Prace Sejmowej Komisji ds. Edukacji, Nauki i Młodzieży nad projektem ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” zbliżają się do ważnego momentu – ostatniego czytania.

Dzieje się to wszystko w atmosferze wielu protestów ze strony środowisk akademickich. Wielokrotnie zgłaszały one propozycje rozwiązań zgodnych z projektem poselskim, w którym dążono m.in. do zmiany modelu kariery akademickiej, dostosowując go do praktyki europejskich uczelni. Niektórzy posłowie, a także przedstawiciele związków zawodowych przedstawili wnioski podczas obrad Komisji Sejmowej, ale bez żadnego skutku. Z taką samą reakcją spotkały się liczne protesty, żądania, poprawki przesłane na ręce Marszałka Sejmu i do Klubów Parlamentarnych

Członkowie Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” włożyli dużo wysiłku najpierw w projekt nowej ustawy (nazwany później projektem poselskim), a następnie w propozycje dotyczące zarówno problemów zasadniczych jak i zapisów szczegółowych, ale nic z tego nie znalazło się w nowym projekcie.

W tej sytuacji zaskakują nas jeszcze raz stwierdzenia o „szerokiej konsultacji społecznej”, „spełnianiu oczekiwań większości członków środowiska akademickiego” itp., co nie jest zgodne z prawdą.

Czemu ma służyć taka mistyfikacja? Najpewniej nie świadczy dobrze o intencjach projektodawców. Jak dotąd nie udało się nam dostrzec reprezentatywnych dla środowiska inicjatorów tak ważnych dla środowiska rozwiązań, jak proponowane przepisy ograniczające autonomię wyższych uczelni, likwidację samorządnej społeczności akademickiej, nadające Ministrowi uprawnienia do drobnozgodowej ingerencji w działalność uczelni, zmieniające tryb zatrudniania i zwalniania z pracy nauczycieli akademickich. Należy podkreślić, że proponowane rozwiązania są niekorzystne dla wszystkich nauczycieli – od asystenta do profesora zwyczajnego i od lektora do starszego wykładowcy, ponieważ pogarszają warunki pracy, a także i płacy.

W nowej ustawie umocowano Konferencję Rektorów. KRASP chce występować jako zbiorowy pracodawca, a przecież dla pracowników wyższych uczelni szkół państwowych pracodawcą jest Państwo. W większości krajów europejskich Konferencje Rektorów funkcjonują jako dobrowolne stowarzyszenia.

Twórcy projektu „prezydenckiego” podkreślali, że ich projekt wprowadza europejski system punktowej oceny osiągnięć studenta, zgodny ze wskazaniami procesu bolońskiego. Analiza proponowanych rozwiązań wskazuje jednak na połowiczne potraktowanie tego problemu.

System punktowy został uwzględniony jedynie jako dodatek w przypadku kontynuacji studiów lub odbywania części studiów na innej uczelni. W czasie obrad Komisji przedstawiciele Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” wnosili propozycję, aby ukończenie studiów pierwszego i drugiego stopnia wymagało zgromadzenia odpowiedniej liczby punktów określonej rozporządzeniem ministra. Przyjęcie takiego systemu oznaczałoby realizację w tym względzie procesu bolońskiego. Projekt ten, jak wiele innych, został odrzucony.

„Europejska karta dla naukowców i kodeks postępowania przy zatrudnianiu naukowców”, przyjęta 11 marca 2005 r. przez Komisję Euro-

pejską, zaleca m.in. jasność zasad przydziału funduszy i jawność rezultatów badań, przejrzystość kryteriów i rezultatów oceny naukowców, dostęp do procedur odwoławczych we wszystkich sprawach dotyczących finansów i zatrudnienia, rekrutację pracowników na podstawie otwartych konkursów i równe traktowanie kandydatów. Tymczasem w projekcie „prezydenckim” nie ma odpowiednich zapisów o koniecznej jawności dorobku naukowego. Żadna z polskich instytucji nie gromadzi i nie udostępnia takich danych. Można więc stwierdzić, że projekt ustawy nie jest zgodny z filozofią oraz zapisami karty europejskiej. Czyżby dokument KE nie odnosił się do polskich naukowców, mimo że jesteśmy krajem unijnym?

Marszałek Sejmu RP, W. Cimoszewicz, deklarował dbałość Sejmu o jakość stanowionego prawa. Propozycja tej ustawy zupełnie rozmija się z tym zapewnieniem.

Rezultaty obrad do tej pory nie są korzystne dla środowiska akademickiego, dlatego ważne byłyby w dalszym ciągu głosy nie tylko związków zawodowych, ale i ustawowych gremiów przedstawicielskich społeczności wyższych uczelni.

MGR EWA ŻURAWSKA
Przewodnicząca Komisji Zakładowej NSZZ
„Solidarność” Uniwersytetu Śląskiego

Regaty Juwenaliowe

Juwenalia śląsko-zagłębiowskie co roku obfitują w wiele ciekawych wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, ale także imprezy sportowe – zawody i turnieje. W tym roku po raz pierwszy zostały rozegrane zawody na wodzie. W ramach tegorocznego święta studentów 15 maja na zbiorniku Pogoria III w Dąbrowie Górniczej odbyły się pierwsze Regaty Juwenaliowe – Studenckie Regaty Żeglarskie w klasie Omega Standard.

Organizatorem Regat była, od niedawna działająca w Uniwersytecie Śląskim, sekcja żeglarska AZS oraz Samorząd Studencki UŚ. Do zawodów zaproszone zostały wszystkie uczelnie wyższe Śląska i Zagłębia. Do rywalizacji stanęło dziewięć załóg z sześciu uczelni.

W słońcu i przy silnym wietrze trzy i czteroosobowe załogi walczyły ze sobą przy wielkim zainteresowaniu publiczności, która licznie zgromadziła się na brzegu i obserwowała zmagania żeglarzy. Rozegranych zostało siedem wyścigów, a ponieważ wszystkie załogi

gi reprezentowały bardzo wysoki poziom – walka trwała do samego końca.

Zwyciężyła reprezentacja Politechniki z Gliwic, na drugim miejscu uplasowała się załoga AWF Katowice. Najlepszą z trzech załóg reprezentujących Uniwersytet Śląski była załoga Katarzyny Kiwer Aleksandry Hoffman i Marty Szulik. Żeńska załoga stanęła także na podium po zajęciu trzeciego miejsca. Na dalszych pozycjach znalazły się reprezentacje Śląskiej Akademii Medycznej, GWSH, Akademii Ekonomicznej.

Po zejściu na ląd mimo wielkiego wyczerpania, po pięciu godzinach na wodzie, wszyscy bardzo zadowoleni powtarzali, że takie zawody muszą odbywać się co roku (albo częściej).

Dla najwytrwalszych, na zakończenie dnia, czekało coś dla ciała i dla ducha – ognisko i śpiew szant. Zabawa trwała do późnych godzin nocnych.

KAMIL GRAJNER

Foto: Szymon Blechoński

Jedna z trzech załóg uniwersyteckich: Kamil Grajner (przy sterze), Wojciech Łabuś, Michał Skowroński

KRYTYCZNYM OKIEM STUDENTA

Tajemniczy Wydział

Zbliżający się okres rekrutacji na studia skłania wszystkich, pragnących po szkole średniej kształcić się dalej, do intensywnych poszukiwań wyczerpujących informacji o uczelniach i poszczególnych wydziałach, dzięki którym mogliby osiągnąć swój cel. Na Uniwersytecie Śląskim istnieją mniej lub bardziej popularne wydziały, takie, na które można się dostać łatwiej i te, których studentem lub studentką zostać jest bardzo trudno, a przynajmniej takie poglądy krążą wśród braci studenckiej. Wydawałoby się, że jednym z tych bardziej prestiżowych jest Wydział Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego. Jestem pewna, że jest wielu chętnych, by znaleźć się w nielicznym gronie jego studentów.

Zanim jednak podejmie się ostateczną decyzję i włoży ogrom pracy w przygotowanie do egzaminów wstępnych (lub egzaminów maturalnych, które ponoć miały zastąpić egzaminy wstępne), czuje się chęć bliższego poznania wymarzonego wydziału. Jest wiele różnych sposobów, aby tego dokonać. Jeśli ktoś mieszka niedaleko, może nawet odwiedzić mury przyszłego miejsca studiowania. Gorzej, jeśli ktoś mieszka poza Katowicami. Oczywiście, już od dawna wszystkim wiadomo, że najszybszym sposobem znajdowania informacji w dzisiejszym świecie jest internet. Wydaje się to takie proste: jedno kliknięcie myszką i już znajdujemy się na stronie internetowej katowickiej „filmówki”. Pierwsze wrażenie jest pozytywne – witryna wygląda na ciekawą i profesjonalnie skomponowaną. Niestety, na tym kończy się profesjonalizm, a dobre wrażenie zostaje przyćmione przez poważne braki. Jeżeli ktoś pragnie na stronie ujrzeć odbicie tętniącego życiem Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego, to można się naprawdę zawieść. Rubryka „aktualności” zawiera informacje z czerwca 2004 roku! Ogłoszenia również pochodzą z zamierzchłych czasów, zaś rubryki „kino wydziałowe” i „etiudy” są w ogóle puste. Z historii katowickiej „filmówki”, dostępnej na stronie, wynika, że na Wydziale sporo się dzieje, zapraszanych jest wielu znakomitych gości: reżyserów, kompozytorów, producentów. Są to jednak tylko ogólnikowe informacje zawarte w głównej prezentacji. Wszystko wygląda tak, jakby strona znajdowała się w nieustają-

cej budowie, ale przecież tak nie jest. Tajemnicza sprawa... nie wiadomo, czy rzeczywiście Wydział jest tak wymarły (a takie można odnieść wrażenie), czy to wina braku dbałości o swoją własną wizytówkę. Mam wrażenie, że raczej to drugie.

Przypuszczam, że tak medialny Wydział organizuje ciekawe pokazy i spotkania. Nie ma wątpliwości, że autor projektu witryny jest pomysłowy i włożył dużo pracy w swoje dzieło, ale czy naprawdę zabrakło już sił i zapału do jego aktualizowania i ulepszania? Byłoby świetnie, gdyby wizytówka WRITV naprawdę odzwierciedlała jego ducha i specyficzną atmosferę. Szkoda też, że wysiłek twórcy marnuje się. Z pewnością błąd ten da się naprawić i pod adresem <http://www.writv.us.edu.pl> będzie można wkrótce znaleźć aktualne informacje o życiu Wydziału.

JUSTYNA ŚLUSARSKA

Majówka z Uniwersytetem Śląskim

21 maja 2005

Jak co roku, Stowarzyszenie Przyjaciół Uniwersytetu Śląskiego zorganizowało na zielonych terenach Szkoły Zarządzania UŚ w Chorzowie **Wielką Majówkę**. Honorowy patronat nad imprezą objęli JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego, prof. dr hab. Janusz Janeczek i Prezydent Chorzowa Marek Kopel. W zastępstwie Prezydenta Chorzowa rolę gospodarza pełnił Prezydent Katowic Piotr Uszok.

Od lewej: JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek, Prezydent Katowic Piotr Uszok, prof. dr hab. Tadeusz Stawek

Jak zwykle entuzjastycznie przyjęty został Studencki Zespół Pieśni i Tańca „Katowice”

Jedni spożywali specjały kuchni śląskiej, inni wykorzystali majowy czas na aktywny wypoczynek

W programie Majówki znalazły się m.in. pokazy tresury i sprawności psów

Atrakcją tegorocznej majówki był pokaz tańca irlandzkiego w wykonaniu członków AZS UŚ

Na Majówkę przybyli pracownicy Uniwersytetu Śląskiego z całymi rodzinami

Monika i Paweł chcą oddać hołd Janowi Pawłowi II

ROWEROWA WYPRAWA TANDEMEM KATOWICE–WATYKAN 2005 2 MIESIĄCE – 3500 KM – 7 KRAJÓW

Jedni w czasie wakacji leżą do góry brzuchem nad brzegiem jeziora lub basenu (jeśli pogoda pozwala), inni remontują mieszkanie, jeszcze inni kręcą... I właśnie tych „kręcących” chcielibyśmy przedstawić: Pawła – absolwenta Wydziału Radia i Telewizji UŚ oraz Monikę Świtowską – studentkę Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. UŚ. Oboje uwielbiają przygody i aktywny sposób spędzania wolnego czasu. Postanowili wziąć udział w rowerowej wyprawie tandemem do Watykanu i oddać hołd Janowi Pawłowi II. Dlatego „Gazeta Uniwersytecka UŚ” z prawdziwą przyjemnością obejmuje patronat medialny nad ich przedsięwzięciem i aż prosi się powiedzieć, że wpisujemy tę przemiłą parę na naszą gazetową listę ludzi pozytywnie zakręconych. Zaś o samej wyprawie, życiu w tandemie i wakacjach na tandemie opowie kierownik – Paweł Bieniasz.

Red.

Ja, czyli Paweł i moja dziewczyna Monika stanowimy parę. Ale nie tylko w życiu codziennym. Jesteśmy również parą rowerową. Naszym atutem jest posiadanie odziedziczonego w „spadku” po rodzicach roweru marki Romet „derby” typu tandem na kołach 26”. Rower w swym kształcie jest tak dziś niespotykaną konstrukcją, że jest zapewne jednym z nielicznych tandemów „na chodzie”.

Jako młody dzieciak przebyłem z rodzicami trasę Śląsk–Mazury–Wybrzeże. Wyprawa. Była przeprowadzona w zamierzonych latach 80-tych i trwała 3 tygodnie. Rodzice na owym wehikule (bo tak niektórzy go na-

zywają) razem ze mną i wujem na tradycyjnych rowerach przejechali ponad 1200 km. Te pasje podróżnicze trwają do dziś pod różną postacią. Najpierw objechałem z rodzicami niemalże całą Europę (prócz Portugalii, Albanii i paru innych dziwnych krain) podczas miesięcznych wojaży wakacyjnych. Przez 6 lat, co roku ustalaliśmy inną trasę i pokonywaliśmy średnio ok. 10 000 km (np. maluchem jeździliśmy po Grecji).

Później przyszedł czas na skałki (kurs skałkowy przy KW Katowice), wysokie góry, włościę po np. Półwyspie Krymskim. Rower jednak pozostał nadal wiernym towarzyszem. Z kolegami odwiedziliśmy wybrzeże Bałtyku, Mazury, Słowację. Były także standardowe wycieczki weekendowe typu Katowice–Wista i nieco dalsze: do Warszawy, Opola, Zakopanego. Niestety w dobie „górali” tandem popadł w lekkie zapomnienie.

Razem z Moniką odkryliśmy go na nowo. Rower ten łączy w sobie ideę zaspokajania pasji podróżniczej wraz z możliwością bycia cały czas razem i patrzenia na świat z tej samej perspektywy. Odrestaurowaliśmy go i gdy tylko zaczyna się wiosna pedałujemy, jak tylko czas pozwala, po okolicach Śląska. Wspólne „kręcenie” daje tym większą frajdę, że przeżywamy radość z wyjazdu razem, możemy się na bieżąco dzielić spostrzeżeniami z podróży i nie musimy do siebie krzyczeć i doganiać jeden drugiego, jak to ma miejsce przy zwykłych pojedynczych rowerach. Siodełka oddalone są od siebie o metr, a tylna kierownica – nieskrętna – daje niesamowity komfort podróżowania osobie siedzącej z tyłu. Bez przystawiania jest w stanie wyciągnąć np. mapę i rozłożyć ją

Foto: Paweł Bieniasz

Foto: Agnieszka Sikora

Paweł Bieniasz i Monika Świtowska

na szerokiej kierownicy. Jesteśmy niczym kierowca z przodu, a Monika jak pilot z tyłu, cały czas konsultujemy dalszy wariant drogi.

W 2004 roku w czasie wakacji postanowiliśmy odwiedzić nasze rodziny i nie tylko, bo pragnąłem przed Moniką roztoczyć urok gór, w których

dotychczas jeszcze nie była. Doszliśmy do porozumienia, że głównym celem naszej podróży zostaną Bieszczady. Pokonaliśmy trasę Katowice–Włoszczowa–Kielce–Zamość–Solina w 2 tygodnie (włącznie z pobytem u naszych rodzin). Nie posiadamy licznika rowerowego, ale z naszych obliczeń wynika, że pokonaliśmy ponad 900 km. Najdłuższym jednodzielnym odcinkiem na tej wyprawie był odcinek Zawichost – Zamość liczący ok. 140 km. Spaliśmy w namiocie w pięknych i nieraz bardzo dzikich zakątkach naszego kraju. Opis z wyprawy pozwolił nam zająć 2 miejsce w konkursie organizowanym przez gazetę „Eurostudent” w kategorii „Moje Podróże”.

W tym roku, w wakacje, chcemy pokonać trasę znacznie dłuższą: Katowice–Watykan–Katowice. Dlaczego Watykan? Bo i trasa „honorna”, długa i wymagająca, ale zarazem malownicza i piękna. A z drugiej strony wiadomo... nie trzeba tłumaczyć wiele... chcielibyśmy odwiedzić Stolicę Apostolską i złożyć swój prywatny hołd i cześć zmarłemu Papieżowi Janowi Pawłowi II. Trasę, liczącą ponad 3500 km, zamierzamy pokonać w ok. 2 miesiące. Po drodze chcemy odwiedzić Bratysławę, Budapeszt, Zagrzeb, Ljubljana, Triest, Wenecję, Pizę... W drodze powrotnej planujemy „zahaczyć” ukochane Alpy; Bolzano i Wiedeń.

PAWEŁ BIENIASZ

Socratesowe wyjazdy i przyjazdy Przyjemności i kłopoty

Z roku na rok wymianą w ramach programu Socrates-Erasmus zainteresowanych jest coraz więcej studentów. Cieszy ogromnie, iż w wymianie tej uczestniczy tak wielu humanistów – w tym, oczywiście, filologów. A jeszcze bardziej cieszy, że w wymianie bierze udział coraz więcej polonistów, bo neofilologowie chcieli wyjeżdżać w świat zawsze. A poloniści... Był taki czas, gdy wydawało się nam wszystkim, że prawdziwie i dogłębnie można studiować filologię polską, więc filologię narodową tylko tu, u nas, we własnym kraju.

Szybko okazało się jednak, że taka perspektywa jest zbyt ciasna, że dla świata bywamy trochę anachroniczni. Od kilku lat przyjeżdża do nas, do Polski, w celu studiowania filologii polskiej przez semestr bądź dwa coraz więcej studentów ze wszystkich krajów Europy (choć nie tylko). Studiują lub studiowali u nas Japończycy, Chińczycy, Białorusini, Ukraińcy, Niemcy, Czesi, Hiszpanie, Łotysze... Przyjeżdżają zazwyczaj na semestr lub dwa i chcieliby poznać, postudiować przedmioty, które będą pewnymi całościami ich interesującymi. Zazwyczaj studiują na polonistyce, uzupełniając te zajęcia o lektoraty w Szkole Języka i Kultury Polskiej. Lektoraty, które mają spełniać dwa zadania: uczyć języka, ale i wprowadzać w polską kulturę.

Aby sprostać ich oczekiwaniom, należy je znać. A najłatwiej i najefektywniej można je poznać przez kontakt z tymi studentami i to najlepiej w ich własnym środowisku. Dlatego z zadowoleniem można stwierdzić, że coraz większa liczba pracowników naukowo-dydaktycznych instytucji polonistycznych i Szkoły Języka i Kultury Polskiej chce w ramach wymiany nauczycieli akademickich wyjeżdżać na wykłady i seminaria na różne europejskie uniwersytety. Można te wyjazdy łączyć z pasją do turystyki i zwiedzania, bo miejsca są dość atrakcyjne. Obecnie poloniści mogą wyjeżdżać do Tuluzy we Francji, Wiednia w Austrii, Halle w Niemczech (a od następnego roku być może do Lipska), Sztokholmu w Szwecji, Ołomuńca w Czechach, Daugavpils (czyli Dyneburga) na Łotwie, oraz do Neapolu, Bari i Turynu we Włoszech (i tu są szanse

na nową umowę z Florencją). Osiem pierwszych wymian koordynuje Szkoła Języka i Kultury Polskiej, a ostatnią dr Magdalena Pastuchowa z Instytutu Języka Polskiego. Wymiana jest merytorycznie korzystna dla obu stron. Wykładowcy-poloniści z Uniwersytetu Śląskiego mogą sprawdzać sami siebie w różnych sytuacjach dydaktycznych. To w dużej mierze pozwala też unikać rutyny. Trzeba bowiem uczyć się mówić do różnej publiczności – tamtejsi studenci obcych, zagranicznych polonistyk w niczym nie są gorsi od studentów polskiej polonistyki. Oni mają tylko inny punkt wyjścia, inny ogląd polskiej kultury, literatury i języka. I chcąc do nich trafić, należy ten fakt przyjąć do wiadomości i zaakceptować. Spróbować mówić z nieco innej perspektywy. Trudne to, ale jakże inspirujące doświadczenie. A zagraniczni studenci potrafią być nadzwyczaj wdzięcznymi słuchaczami. Nie sposób tu wymienić wszystkich, którzy swoimi zajęciami rozpalili umysły zagranicznych polonistów, ale chciałabym wspomnieć o kulturowo-językowych seminariach dr Aldony Skudrzykowej w Wiedniu, rozważaniach na temat językowego obrazu świata dr Romualdy Piętkowej w Halle, ciekawych wykładach o polskim gotycyzmie mgr Barbary Morcinek-Cudak i zabawach z polską frazeologią mgr Małgorzaty Smereczniak w Sztokholmie czy seminariach o polskich obyczajach, zwyczajach i świętach dr Aleksandry Achteilk i mgr Wioletty Hajduk-Gawron w Neapolu. Studenci zagranicznych polonistyk niesłychanie chętnie przychodzą na wykłady i seminaria wykładowców z Polski, a Uniwersytet Śląski ma już wśród

nich swoją dobrą markę. W tym roku podczas pobytu dydaktycznego w Neapolu dr Romualda Cudaka i mojego wraz z szefową neapolitańskiej polonistyki, profesor Jolantą Żurawską i obecną lektorką języka polskiego w Neapolu Ewą Bał, zorganizowali wspólnie spotkanie wielkanocne. Były polsko-włoskie mazurki, bazy i palmy (zarówno tradycyjne polskie, jak i włoskie z drzewa oliwnego). W spotkaniu uczestniczyli też UŚ-owscy studenci, którzy studiują w Neapolu w ramach Erasmusa. Wraz z nimi przygotowaliśmy polskie pisanki, dzięki czemu na spotkaniu, składając sobie życzenia, po polsku dzielił się jajkiem. Przygotowaliśmy też stół polskimi barankami, zajaczkami i kurczakami. Takie spotkania są rewelacyjnym uzupełnieniem wykładów i ćwiczeń, na długo zostają w pamięci, szczególnie, gdy towarzyszą im wspólne pamiątkowe zdjęcia, do których wraca się wielokrotnie.

Studenci, przebywający na obcych polonistykach w ramach programu Erasmus zazwyczaj w komplecie pojawiają się na gościnnych zajęciach swoich wykładowców. Są to studenci filologii polskiej i kulturoznawstwa. Jest więc okazja, by z nimi rozmawiać, by dowiedzieć się o ich doświadczeniach, problemach i radościach. Z rozmów okazuje się, że nasi wyjeżdżający studenci są bardzo dojrzały, szybko potrafią docenić, co im daje taki wyjazd i jak z niego skorzystać. Wiedzą, że to ogromna szansa, by nie tylko pozbywać się uprzedzeń i stereotypów, ale też by nauczyć się pewnej pokory wobec cudzego oglądu tego, co nasze własne. Dostrzegają, że nie zawsze my mamy rację bezwzględnie, że cudze spojrzenie na Polskę i jej kulturę, bywa nie tylko po prostu inne, ale wręcz intrygująco i inspirująco inne. I warto to spojrzenie znać i podejmować z nim dialog, a nie sprzeczkę.

Polski poranek wielkanocny w Neapolu

W kontekście takich rozważań niepokojąco brzmią słowa pani Beaty Skibińskiej z Narodowej Agencji Programu Socrates, opublikowane w „Gazecie Wyborczej” o czarnych chmurach zbierających się nad programem z powodu zbyt małej liczby studentów zagranicznych przyjeżdżających na wymianę do Polski. Pani Skibińska uważa, iż w głównej mierze od polskich uczelni młodych Europejczyków odstrasza zbyt mała liczba zajęć w języku angielskim. To pewnie prawda, ale ze współpracujących ze Szkołą i Instytutem Języka Polskiego uczelni, tylko w Sztokholmie wystarczy znajomość języka polskiego i angielskiego. Nie ma zajęć po angielsku na pozostałych uczelniach. A jednak nasi studenci wyjeżdżają do Czech, Włoch czy na Łotwę. Więc chyba nie tylko o język wykładowy tu chodzi. Pewnie chwilowo nie ma w Europie mody na Polskę. W zachodniej Europie. Może należałoby nastawić się na szerszą współpracę w ramach krajów, które wraz z nami wstępowały do Unii Europejskiej? Ale i w tych krajach należałoby zmieniać nastawienie wzajemne. Otóż w Czechach, na Uniwersytecie w Ołomuńcu, na wyjazdy do Polski przeznaczone są najniższe stypendia: nie przekraczają 100 euro na miesiąc. Urzędnicy czescy twierdzą, iż Polska jest tak tanim krajem, że większej sumy nie trzeba. Dość łatwo przychodzi potencjalnym czeskim „socratesowcom” sprawdzić, że kwota ta wystarczy ledwie na opłacenie akademika. Więc rezygnują z wyjazdu do Polski, wybierając inny kraj (gdzie stypendium wynosi powyżej 350 euro, co wystarczy na noclegi, jedzenie i jeszcze zostaje na kino i kilka innych rozrywek). Po trzecie wreszcie dość trudno jest w Internecie dotrzeć do wielu polskich siatek studiów, czyli tego co studenci muszą wiedzieć, decydując się na wyjazd, spisów nazw przedmiotów wraz z odpowiadającymi im punktami. Na niektórych kierunkach jest to w ogóle niemożliwe. No i na koniec, trzeba wspomnieć o ciągle zbyt słabej reklamie zagranicznej naszych uczelni. Nie ma np. nas, Polaków, na większości targów edukacyjnych. Od kilku lat udało się np. Szkole nawiązać bliską współpracę z Ambasadą RP w Berlinie, co owocuje darmowym miejscem na stoisku na Międzynarodowych Targach Edukacyjnych „Expolingua”, które rokrocznie wykupuje Ambasada. Na Targi zabieramy zawsze nie tylko materiały o Szkole, ale i o Uniwersytecie Śląskim. Ale jesteśmy jedynym Uniwersytetem tam reprezentowanym. Oprócz nas pojawia się tylko jedna prywatna szkoła językowa z Krakowa. Zagraniczni studenci nie mają więc zazwyczaj nawet okazji sprawdzić co tracą, nie jeżdżąc na studia do Polski.

Moje pokolenie w czasach studenckich takich szans nie miało. Cieszę się ogromnie, że ma je współczesne pokolenie studentów. Ale chyba powinniśmy i my zrobić jeszcze wiele, by te możliwości dla polskich studentów w szybkim tempie nie zaczęły się kurczyć.

Wykładowcy Uniwersytetu Śląskiego z pracownikami Uniwersytetu w Neapolu

JOLANTA TAMBOR

Uniwersyteckie kierunki filologiczne są miejscem współistnienia dwóch grup: badaczy literatury (zwanych potocznie „literatami”) i językoznawców. Najczęściej (w każdym razie na polonistyce) „literaci” mają liczebną przewagę, zarówno wśród kadry naukowej, jak i wśród słuchaczy seminariów magisterskich. Przyczyn tego faktu jest kilka, nie będę ich tu wyluszczał, kto ciekaw, może zapytać samych zainteresowanych, przy czym z pewnością inną odpowiedź uzyska od „literata”, a inną od językoznawcy.

Był wszak okres w historii najnowszej, gdy seminaria językoznawcze cieszyły się większym powodzeniem, choć zapewne liczba młodych językoznawców nie przekroczyła liczby studentów zgłębiających tajniki historii i teorii literatury. Chodzi o wczesne lata pięćdziesiąte (ubiegłego wieku, jakby ktoś nie wiedział), czyli tzw. okres stalinowski. Z moich rozmów w osobami, które wówczas rozpoczynały swoją przygodę akademicką, wynika, że tym, co pchało ich ku lingwistyce, była jej aideologiczność. Badanie bowiem dzieł literackich musiało się wówczas odbywać ściśle według wskazówek zawartych w fundamentalnym dziele profesora Żółkiewskiego i wytycznych uchwalanych przez polityczne gremia. Kto z nie dał się tym wskazówkom podporządkować, tego szykanowano i odsuwano od zajęć dydaktycznych.. Ówczesne językoznawstwo było od takiej konieczności wolne, ze względu na zakres, tematykę i metody badań, jakie w nim wówczas obowiązywały (przynajmniej w Polsce). Wbrew panującemu na ulicach i nawet korytarzach uniwersyteckich ideologicznemu szaleństwu można było się na przykład zanurzyć w jakimś średniowiecznym zabytku językowym, wynotowując zeń pracowicie formy gramatyczne, a potem zestawiając je z formami wydobytymi z innych zabytków. Końcówki fleksyjne, zarówno staropolskie, jak i współczesne są całkowicie pozbawione „ładunku ideologicznego”, a przyjemność obcowania z dawnym tekstem sprawiła, że okresie adepcji językoznawstwa licznie wypełnili tworzone wówczas pracownice słownikowe, katedry dialektologii czy historii języka polskiego.

W następnych dziesięcioleciach językoznawstwo polskie zwróciło się ku badaniom języka współczesnego, ale w dalszym ciągu pozostało aideologiczne. Nawet organizowane w latach 80. pod auspicjami PRON kongresy kultury języka, mimo otoczki propagandowej (z kongresu katowickiego pamiętam generała Jaruzelskiego, jak z trybuny deklarował swą miłość do polszczyzny) nie stanowiły próby narzucenia jakichś tematów czy opcji metodologicznych. Jeśli nawet takie trendy się po-

jawiały, stanowiły tylko segment w coraz bardziej spluralizowanej metodologicznie panoramie polskiej lingwistyki. Nie było mowy, by cokolwiek komukolwiek narzucać. Dziś – na fali ogólnoświatowej mody – pojawiło się w naszym kraju językoznawstwo feministyczne czy „genderowe” (głoszące tezę o seksistowskim charakterze naszego języka ojczystego), ale nie jest to, przynajmniej na razie, trend dominujący, a na pewno nie nakazuje się lingwistom przyjęcia feministycznego spojrzenia na język.

Wszelako językoznawca może się dzisiaj narazić na kłopoty, z powodu rzekomej „niewłaściwości” badanego materiału językowego. Znałe mi są przypadki donosów studenckich na wykładowców, którzy podczas zajęć dydaktycznych analizowali graffiti czy słownik wulgaryzmów (chodziło o to, że niby „takich zagadnień nie godzi się omawiać”). Są to zdarzenia odosobnione, ale przekonują, że należy zachować czujność. Czasem refleksja przychodzi jednak za późno i można ujść w oczach odbiorców za chama, brutala, bądź, co nie daj Boże, seksistę.

Rys. Marek Rojek

Tłumaczyłem ostatnio studentom istotę tzw. orzeczenia szeregowego w języku polskim i użyłem do tego – wśród innych – następującego przykładu: „Kobiety płakały i krzyczały.” Uczyniłem to automatycznie, ale już w momencie wypowiedziania ostatniej zgłoski nasza mnie refleksja. Czy na pewno jest to przykład, którego powinienem użyć? Czy nie przedstawia on kobiety w złym świetle? Czy jej nie dyskryminuje? Przecież płacz to nic dobrego, nic przyjemnego, oznaka słabości. Czy więc stwierdzenie, że kobiety płaczą, nie jest ich poniżeniem w stosunku do mężczyzn, wszak wiadomo, że mężczyzna nigdy nie płacze? A czy krzyk to coś przyjemnego? Jeśli na przykład ktoś krzyczy, najchętniej byśmy go uciszyli, bo nam ten

krzyk przeszkadza. Gdy ktoś krzyczy, to znaczy, że się denerwuje, a czy człowiek, który się denerwuje jest dobry? Z drugiej jednak strony – zaświtała mi iskierka nadziei – jeśli kobieta krzyczy, to znaczy, że nie jest potulna, nie jest uległa, a więc podając ten przykład może zrywać ze stereotypem kobiety uległej, podporządkowanej mężczyźnie, może więc nie jest ze mną tak źle i na miano seksisty-dyskryminatora nie zasługuję. To ci dylemat! Gdybym tylko miał więcej czasu, skonsultowałbym się w tej sprawie z Kingą Dunin, jednak wiedziałem, że muszę zareagować natychmiast, że nie mogę pozostawić audytorium w takiej niepewności (wprawdzie nie widziałem na sali wyraźniejszych oznak poruszenia moim niezręcznym przykładem, ale słaba to dla mnie była pociecha). A może lepiej by było, pomyślałem, zastąpić wyraz „kobiety” słowem „mężczyźni”. Ale czy wtedy znowu słuchacze mnie nie wyśmieją, bo przecież trudno sobie wyobrazić płaczących mężczyzn (ściślej – trudno jest osobom, „tkwiącym w niewoli stereotypów”, ale nie mogłem wykluczyć, że takie osoby znalazły się wśród moich słuchaczy). W dodatku, nie mogłem dalej milczeć, był to wszak wykład, a wykład polega na mówieniu; jak kiedyś wypraktykowałem, już dwusekundowa przerwa w mówieniu wywołuje zainteresowanie na sali: nawet ci, co dotychczas drzemali w ostatniej ławce, czytali ukradkiem gazetę, esemesowali, popijali wodę mineralną albo soki owocowe, względnie robili inne ciekawe rzeczy – odrywają się od swoich zajęć i wbijają oczy w wykładowcę: co się stało, zaniemówił, czy co? Tak więc dramatyczna myśl, że powinienem coś powiedzieć, by zatrzeć uczynione złe wrażenie, drażyła mój umysł. W końcu zdecydowałem. Przepraszam – poprawiłem się – chciałem powiedzieć: „Kobiety i mężczyźni płakali i krzyczeli” Uff, przynajmniej będzie sprawiedliwie. Przecież właśnie chodzi o podkreślenie równości obu płci, tak więc przypisanie zarówno kobietom, jak i mężczyznom tych samych zachowań czyni temu wymaganiu zadość. Dalej wykład potoczył się gładko, a ja w moim przekonaniu dobrze wybrnąłem z sytuacji. Ale było bardzo niebezpiecznie.

W związku z tym podjąłem postanowienie, że odtąd podczas wykładu będę ściśle trzymał się notatek, a w nich każdy przykład poddam wcześniej szczegółowej analizie, czy nie może się okazać dyskryminujący, seksistowski. Wiem, że to za mało, abym zasłużył na „okulary równości”, ale sądzę, że moja właściwa postawa powinna zostać odnotowana jako godny polecenia przykład samorządności podporządkowania się normom społecznym, właściwym naszym czasem.

Tolerancyjny dla Świata

„Tolerancyjny dla Świata” to cykliczna akcja mająca na celu propagowanie i szerzenie idei ogólnie pojętej tolerancji. Po raz pierwszy akcja miała miejsce w listopadzie 2003 roku. Zainicjowana była przez Pełnomocnik Wojewody Śląskiego ds. Zapobiegania Narkomanii i AIDS – Małgorzatę Ochęduszek-Ludwik oraz Stowarzyszenie „Bez Granic”.

W 2003 roku akcja trwała tylko jeden dzień i ograniczała się do wręczenia statuetek *Clemens pro Mundo* osobom najbardziej zasłużonym w dziedzinie edukacji i profilaktyki HIV/AIDS. Od roku 2004 kampania ma charakter kilkumiesięcznego cyklu imprez, wykładów, seminariów, programów skierowanych do społeczności województwa śląskiego, a uroczystość wręczenia statuetek *Clemens pro Mundo* jest jednym z jej elementów.

W projekt „Tolerancyjny dla Świata” włączyło się wiele organizacji pozarządowych i instytucji państwowych. Organizatorami tegorocz-

nej akcji są Śląski Urząd Wojewódzki – Pełnomocnik Wojewody ds. Zapobiegania Narkomanii i AIDS pani Małgorzata Ochęduszek – Ludwik, Stowarzyszenie „Bez Granic” i Uniwersytet Śląski w Katowicach. Współorganizatorami akcji są: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach, Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego, Śląskie Forum Organizacji Socjalnych KaFOS, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis, Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, Krajowe Centrum ds. AIDS, Stowarzyszenie „Dom Europejski” o/Sosnowiec, Galeria „Intacto” i inne instytucje administracji publicznej oraz organizacje pozarządowe.

Program akcji w 2005 roku

7 maja 2005 r.

Rozpoczęcie cyklu szkoleń i wykładów z zakresu HIV/AIDS, STI, Narkomania. Prostytycja
Miejsce: śląskie uczelnie wyższe i szkoły ponadpodstawowe.

14–15 maja 2005 r.

Akcja informacyjno-edukacyjna „Bez cenzury – ku przestrodze”
Miejsce: Juwenalia Śląskie w Sosnowcu.

20 maja 2005 r., godz.: 13.00–19.00

Wernisaż w Galerii „Intacto”, Katowice, ul Dąbrowskiego 3
Prezentacja prac osób niepełnosprawnych – „Integracja Przez Sztukę”
Fundacja „Promyk” – Galeria „Intacto”

20 czerwca 2005 r. godz. 12.00

„Zza granicy... tolerancji” – debata nt. polskiej tolerancji wobec osób innej narodowości i kultury
– negatywne i pozytywne doświadczenia obcokrajowców przebywających w Polsce.
Miejsce: aula WSZOP, Katowice, ul. Bankowa 8

16 września 2005 r. godz. 15.00

Performance – Show – Jest sobie Człowiek
Miejsce: Estakada Dworca Głównego w Katowicach

16 września 2005 r. godz. 18.00

Koncert: Le Fleur i Afera
„Słów kilka o tolerancji” – prof. WSZOP dr hab. Dariusz Rott
Miejsce: Gugalander – Katowice, Jagiellońska 17 A

17 września 2005 r.

Drag Queen

Miejsce: Klub Remedium, Sosnowiec

19 września 2005 r. – „Lekcja tolerancji”

Miejsce: śląskie szkoły ponadpodstawowe

23 września 2005 r. godz. 16.30

Studio Akceptacji – spotkanie z osobami żyjącymi z HIV.

Miejsce: Centrum Nauczania Języków Obcych „TRANSLATOR”, Katowice ul. Warszawska 3

23 września 2005 r. godz. 17.30

Uroczystość *Clemens pro Mundo* „Tolerancyjny dla Świata”

Miejsce: Teatr Śląsk im. St. Wyspiańskiego w Katowicach

PROGRAM:

- Uroczyste rozpoczęcie konferencji – Małgorzata Ochęduszek-Ludwik – Pełnomocnik Wojewody Śląskiego ds. Zapobiegania Narkomanii i AIDS
- Wystąpienie Wojewody Śląskiego Lechosława Jarzębskiego
- o sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na Śląsku – Adam Niedbała, prezes Stowarzyszenia „Bez Granic”
- Wręczenie statuetek *Clemens pro Mundo*
- Recital Renaty Przemysk

7 października 2005 r. godz. 11.00

Miejsce: Pałac Kultury Zagłębia, Dąbrowa Górnicza

Konferencja – „Młodzież o tolerancji”

10 listopada 2005 r. godz. 12.00

Warsztaty: „Pomagać – nie przeszkadzać”

Jak pomagać osobie niepełnosprawnej?

Prowadzenie: Anna Wandzel, Małgorzata Szyrkiewicz

Rektorat Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12, Katowice

24 października 2005 r. godz. 11.00

Prelekcja „Religie Świata” – Jarosław Poniewiera,
debata na temat tolerancji wobec odmiennych wyznań

Rektorat Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12, Katowice

1 grudnia 2005 r.

Światowy Dzień AIDS

Happeningi uliczne

Miejsce: Katowice

Program może ulec zmianie. Informacje na stronie:

www.tolerancyjnydlaswiata.pl

HONOROWY PATRONAT:

Prezydentowa Jolanta Kwaśniewska

Wojewoda Śląski Lechosław Jarzębski

Opracowała
MAGDA JAWORSKA

SYLWETKI LAUREATÓW STYPENDIUM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU NA ROK AKADEMICKI 2004/2005

Część druga

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

MAGDALENA BUSZEK

studentka III roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,88
- w ramach działań Sekcji Medioznawczej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty” realizuje własne projekty naukowe oraz uczestniczy w podejmowanych inicjatywach, jak: konferencje naukowe, debaty oksfordzkie z udziałem pracowników naukowych i studentów, wykłady i spotkania z przedstawicielami mediów
- prowadzi kronikę Stowarzyszenia dokumentującą jego działalność
- uczestniczyła w projekcie badawczym „Prasa lokalna i jej funkcje” prowadzonym przez studentów politologii w ramach Naukowego Obozu Dziennikarskiego w Lalikach (lipiec/sierpień 2003 r.)
- autorka kilku prac naukowych z zakresu polskiego dorobku publicystycznego i literackiego oraz historii Polski XX wieku
- współpracuje z Magazynem Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego „Pre-text”, pełni w nim funkcję redaktora działu „Przyjemne i pożyteczne” oraz zamieszcza własne publikacje dotyczące m.in. spraw studenckich, a także felietony i eseje historyczne
- na łamach „Gazety Uniwersyteckiej UŚ” zamieszcza artykuły popularnonaukowe i publicystyczne oraz wywiady
- współpracuje z internetowym magazynem „Nowa Kultura”
- odbyła wakacyjną praktykę w „Dzienniku Zachodnim”
- otrzymała wyróżnienie w konkursie na projekt graficzny ulotki promującej kartę Euro<26 zorganizowanym przez Wielkopolski Bank Kredytowy oraz wyróżnienie w konkursie „Rada Miejska Katowic i jej członkowie w latach 1866–1939” zorganizowanym przez Muzeum Historii Katowic
- studia według indywidualnej organizacji
- znajomość języka angielskiego na poziomie pre-advanced

TOMASZ CWIENK

student V roku politologii

otrzymał stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,77
- członek Sekcji Medioznawczej Koła Naukowego Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- autor publikacji zamieszczonych m.in. w Zeszytach Naukowych Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty” oraz w „Trybunie Śląskiej” i „Gazecie Wyborczej”
- był uczestnikiem wideo konferencji (Bruksela–Kraków) „The US and EU Political Relations in the Context of European Enlargement” w Konsulacie Generalnym Stanów Zjednoczonych w Krakowie (marzec 2004 r.)
- laureat nagrody i stypendium Prezydenta i Rady Miasta Mysłowice
- zdobywca III miejsca w konkursie „Górnoślązacy w trybach historii w latach 1939–1956” organizowanym przez Instytut Pamięci Narodowej
- studia według indywidualnej organizacji
- podjął równoległe studia na kierunku filozofia oraz studia podyplomowe marketing polityczny

- zaawansowana znajomość języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego
- ukończył kurs efektywnej opieki środowiskowej nad ludźmi w późnym wieku
- odbył praktykę w EPLAN Software&Service GmbH&Co.KG, staż/praktykę w Departamencie Integracji Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej MSWiA, praktykę w redakcji „Gazety Wyborczej” i „Trybuny Śląskiej”

KAROLINA CZERWIŃSKA

studentka IV roku socjologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,87
- członkini Sekcji Antropologicznej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- przewodnicząca Koła Naukowego Socjologów
- uczestniczka prac badawczych: „Centrum Katowic w oczach mieszkańców”, „Badanie absolwentów socjologii”, „Kampania przed referendum o przystąpieniu Polski do UE w ocenie mieszkańców miast województwa śląskiego”, „Program regionalny dla kobiet 2004–2015”
- podjęła starania o przystąpienie do Programu Mobilności Studentów MOST
- autorka kilku publikacji zamieszczonych w Zeszytach Naukowych MSD „Mosty” i „Gazecie Wyborczej”
- stypendystka Śląskiego Funduszu Stypendialnego
- studia według indywidualnej organizacji z ukierunkowaniem na zagadnienia socjologii kultury i socjologii religii
- znajomość języka angielskiego na poziomie FCE
- odbyła praktyki studenckie w redakcji „Gazety Wyborczej”, agencjach reklamowych oraz programie Work&Travel w USA
- zaangażowana w prace Wydziałowej Komisji ds. Pomocy Materialnej oraz prace Rady Samorządu Studenckiego WNS

BOŻENA DANIELCZYK

studentka V roku historii

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,73
- wiceprzewodnicząca Koła Naukowego Historyków, przewodnicząca dwóch sekcji: Archiwalnej (której jest inicjatorką) oraz Mediewistycznej, członkini Sekcji Historii Nowożytnej
- organizatorka i uczestniczka obozów naukowych i inskrypcyjnych związanych z ogólnopolskim programem badawczym „Corpus Inscriptionum Poloniae”
- autorka publikacji zamieszczonych w czasopiśmie: „Trybuna Śląska”, „Panorama”, „Życie Mysłowic”, „Biuletyn Historyczny”
- laureatka stypendium Prezydenta Bielska Białej za bardzo dobre wyniki w nauce
- studia według indywidualnej organizacji na dwóch specjalnościach: archiwalnej i nauczycielskiej
- intensywnie uczy się języka angielskiego i niemieckiego, a także czeskiego
- uczestniczka programu „Starszy Brat – Starsza Siostra” prowadzonego przez Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy BONA FIDES

MONIKA DOLIŃSKA

studentka V roku politologii

otrzymała stypendium Ministra po raz trzeci

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,69
- członkini Koła Naukowego Polityków Społecznych, Centrum Młodych Dyplomatów, Koła Filozoficznego i Europejskiego Forum Studentów AEGEE
- uczestniczka prowadzonych pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Widły badań naukowych nad problemem przestępstw seksualnych w zakładach karnych dla kobiet,
- studia według indywidualnej organizacji
- równolegle podjęła studia licencjackie w Szkole Zarządzania oraz studia doktoranckie na kierunku nauki polityczne na Wydziale Nauk Społecznych
- ukończyła studia magisterskie na kierunku prawo (Wydział Prawa i Administracji UŚ) oraz filozofia (Wydział Nauk Społecznych UŚ)
- znajomość języka francuskiego na poziomie DELF A1 i języka angielskiego
- od października 2003 r. jest aplikantem sądowym w Ośrodku Szkoleniowym Aplikantów przy Sądzie Okręgowym w Katowicach
- odbyła praktyki studenckie w Prokuraturze Rejonowej i Sądzie Rejonowym w Mysłowicach
- wolontariuszka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, współpracuje z Domem Dziecka nr 1 w Katowicach
- członkini sekcji jazdy konnej Akademickiego Związku Sportowego
- aktywnie współpracuje ze Związkiem Harcerstwa Polskiego organizując wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży, również z domów dziecka

ANNA KLAMECKA

studentka V roku filozofii

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,69
- współpracuje ze Studenckim Naukowym Kołem Krytyki Literackiej oraz Studenckim Naukowym Kołem Teorii Literatury przy Instytucie Nauk i Literaturze Wydziału Filologicznego
- współpracowała w organizowanej przez Instytut Nauk o Literaturze konferencji naukowej „Intymność wyrażona”
- absolwentka filologii polskiej na Wydziale Filologicznym UŚ
- słuchaczka katowickiej Akademii Gender powołanej przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego ds. równego statusu kobiet i mężczyzn, w ramach której przygotowuje projekt dotyczący udziału kobiet w sztuce

IDA KOMOROWSKA

studentka V roku politologii

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,78
- członkini Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- reprezentowała studentów Uniwersytetu Śląskiego podczas konferencji dotyczącej transatlantyckiej polityki USA zorganizowanej przez konsulat amerykański w Krakowie
- V miejsce w konkursie na najlepszego studenta RP Primus Inter Pares
- studia według indywidualnej organizacji
- równolegle studiuje prawo na Wydziale Prawa i Administracji UŚ
- znajomość języka angielskiego na poziomie FCE oraz języka francuskiego, uczy się języka niemieckiego
- uczestniczka studium aktorskiego prowadzonego przez Dorotę Pomykałę w Pałacu Młodzieży w Katowicach
- współpraca dziennikarska z redakcją Wiadomości TVP, radiem RMF Kraków, tygodnikiem „Życie Bytomskie”, „Dziennikiem Zachodnim”
- współpracuje ze stowarzyszeniem AFISH,
- przewodnicząca Rady Samorządu Studenckiego WNS, uczestniczy w pracach Rady Uczelnianej

- redaktor naczelna „Pism Historycznych” – zeszytów naukowych WNS
- organizatorka wernisażu – wystawy grafik i prezentacji wierszy Marii Korusiewicz

AGATA KOSZEK-PYKA

studentka V roku socjologii

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,97
- należy do Europejskiego Forum Studentów AEGEE
- współautorka badań naukowych dotyczących kultury organizacji i czynników motywujących do pracy na przykładzie wybranych przedsiębiorstw Górnego Śląska
- we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Katowicach prowadzi badania nad jakością polityki prorodzinnej w gminach
- współpracuje ze studentami i doktorantami Śląskiej Akademii Medycznej w badaniach nad cukrzycą typu 1
- organizatorka i uczestniczka wielu konferencji związanych z kulturą francuską oraz spotkań „Les rencontres européennes”
- absolwentka studiów pedagogicznych na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UŚ
- studia według indywidualnej organizacji
- znajomość języka angielskiego na poziomie FCE i języka francuskiego
- odbyła liczne staże i praktyki, m.in. w instytucji polsko-francuskiej Dom Miasta Saint-Etienne działającej przy Urzędzie Miasta Katowic, w Branżowej Kasie Chorych oraz w Katedrze Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka i Matki w Katowicach

MARCIN KOZŁOWSKI

student III roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,52
- członek Sekcji Medioznawczej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”, członek redakcji wydawanego przez Stowarzyszenie pisma „Pre-text” – redaktor działu „Na czasie”
- członek Europejskiego Forum Studentów AEGEE, pomysłodawca i inicjator utworzenia jedyne w Polsce internetowego przedstawicielstwa prasowego AEGEE

Foto: Małgorzata Krasuska-Korzeniec

- autor artykułów o charakterze publicystyczno-naukowym oraz organizator i uczestnik podejmowanych przez Stowarzyszenie inicjatyw: debaty oksfordzkie, spotkania z przedstawicielami nauki, polityki i mediów
- współpracuje z magazynem studenckim „Semestr” oraz organem prasowym AEGEE
- studia według indywidualnej organizacji
- znajomość języka angielskiego i włoskiego
- odbył praktykę dziennikarską w Polskiej Agencji Prasowej (lipiec/sierpień 2004)
- główny koordynator kursu szybkiego czytania organizowanego przez AEGEE Katowice i Instytut Metod Edukacji „Impuls”

MAŁGORZATA KRAKOWIAK

studentka V roku filozofii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,75
- członkini Koła Naukowego Filozofów, współpracuje z Kołem Naukowym Historyków
- studiuje równoległe politologię na Wydziale Nauk Społecznych UŚ
- dwukrotnie brała udział w projekcie wolontariackim realizowanym przez Koło Naukowe Historyków na terenie byłego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau
- uczestniczka wielonarodowego projektu na temat antyrasizmu i antyfaszysmu przeprowadzanego na terenie byłego obozu zagłady w Majdanku

ANNA LIGOCKA

studentka V roku historii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,79
- członkini Sekcji Mediowistycznej i Sekcji Historii Nowożytnej Koła Naukowego Historyków
- uczestniczka obozów epigraficznych na terenie Mysłowic i Katowic, prowadzonych przez prof. dr. hab. Antoniego Barciaka w ramach programu „Corpus Inscriptionum Poloniae”
- pracuje nad wydaniem dokumentu lokacyjnego miasta Drohiczyzna z 1498 r.
- znajomość języka angielskiego na poziomie FCE
- z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Rudach współorganizowała warsztaty edukacyjne „Officina Ferrara Rudensia”

MICHAŁ ŁYSZCZARZ

student V roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,76
- przewodniczący i pełnomocnik ds. finansowych Sekcji Antropologicznej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- organizator spotkań z osobami zapraszany przez Studenckie Koło Naukowe Historyków: dr Grażyną Kubicą, dr. Jerzym Przywarą i Andrzejem Celińskim
- uczestnik projektów badawczych dotyczących m.in. reformy administracyjnej z 1999 roku, sytuacji życiowej górników, którzy odeszli z kopalń, postrzegania miasta Katowic przez jego mieszkańców oraz rodziny a pracy zawodowej kobiet
- publikuje w zeszytach naukowych MSD „Mosty” oraz w studenckim miesięczniku internetowym „Pre-text”
- studia według indywidualnej organizacji
- równoległe studiuje socjologię na Wydziale Nauk Społecznych UŚ

ANDRZEJ MAJEWSKI

student III roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,82
- członek Sekcji Medioznawczej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- laureat stypendium Marszałka Województwa Śląskiego dla uczniów i studentów szczególnie uzdolnionych

- studia według indywidualnego programu
- odbył praktykę dziennikarską w ramach Naukowego Obozu Dziennikarskiego zorganizowanego przez Zakład Dziennikarstwa UŚ
- brał udział w młodzieżowych obradach Parlamentu Europejskiego

BARBARA MISIAK

studentka V roku historii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,76
- współzałożycielka Sekcji Nowożytnej Studenckiego Koła Naukowego Historyków
- brała udział w projekcie badawczym „Kadra urzędnicza Księstwa Warszawskiego” kierowanym przez dr. Dariusza Nawrota
- autorka kilku artykułów opublikowanych w czasopiśmie: „Nowy Robotnik” i „Gość Niedzielny”
- otrzymała stypendium Prezesa Rady Ministrów dla najlepszego ucznia szkoły średniej w roku szkolnym 1998/1999
- znajomość języka niemieckiego i angielskiego na poziomie FCE
- odbyła praktykę w niemieckim muzeum w Bernburgu (lipiec 2004 r.)
- brała udział w III Rajdzie – Złocie Szlakiem Kosynierów, organizatorka konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych z okazji 210. rocznicy bitwy pod Szczekocinami

ANNA ORLIKOWSKA

studentka V roku politologii

otrzymała stypendium Ministra po raz trzeci

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,94
- przewodnicząca Koła Naukowego Politologów oraz Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych, współpracuje z Kołem Naukowym Integracji Europejskiej
- bierze udział w badaniach nad stereotypami polsko-ukraińskimi wśród studentów Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Lwowskiego
- koordynuje projekt konferencji naukowej i badań „Wstąpienie Polski do UE: konsekwencje dla Ukrainy” prowadzonych wspólnie z Katedrą Nauk Społeczno-Politycznych Kremenczuckiej Politechniki Państwowej
- zajęła IV miejsce w etapie regionalnym konkursu Primus Inter Pares
- studia według indywidualnej organizacji
- równoległe studiuje prawo na Wydziale Prawa i Administracji UŚ
- odbyła praktykę w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej
- jest redaktorem gazety internetowej „Dyplomata”
- współpracuje przy realizacji projektów z Europejskim Forum Studentów AEGEE
- pełni obowiązki sekretarza w Centrum Młodych Dyplomatów
- pracuje w komisji zagranicznej Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego

KAMIL PIETRALA

Student III roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,62
- sekretarz Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- zajmuje się organizacją imprez, spotkań, debat, konferencji, uczestniczy w redagowaniu i wydawaniu Zeszytów Naukowych „Mosty”
- publikuje na łamach „Pre-textu”, „Tygodnika Powszechnego”, „Fotofana”, „Echa Czeladzi”, współpracuje z Radiem Katowice
- redaktor, dziennikarz i fotoreporter Internetowego Magazynu Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego „Pre-text”
- członek redakcji Magazynu Studenckiego „Serwus”
- posiada patent przewodnika Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej
- odbył praktyki dziennikarskie w Radiu Katowice i redakcji „Tygodnika Powszechnego”

AGATA PISZCZEK

studentka IV roku politologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,76
- członkini Międzywydziałowego Koła Naukowego „Inicjatywa”, zastępca redaktora naczelnego Magazynu Studentów Uniwersytetu Śląskiego „Suplement” – kieruje działem „Uniwersytet”
- należy do Stowarzyszenia Amnesty International
- współorganizatorka i uczestniczka konferencji na temat łamania praw kobiet „Piekło domowego ogniska” (marzec 2004 r.)
- studia według indywidualnej organizacji z ukierunkowaniem na socjologię, filozofię i historię doktryn
- posiada certyfikat trenera edukacji o prawach człowieka sygnowany przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie i Stowarzyszenie Amnesty International
- odbyła praktyki w redakcji „Gazety Krakowskiej” i Agencji Reklamowej „Graphic”

MIROSLAW SIKORA

student V roku historii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,71
- sekretarz i przewodniczący Sekcji Historii Wojskowości w Studentckim Kole Naukowym Historyków
- bierze udział w projekcie badawczym dokumentującym losy mieszkańców Katowic w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau
- uczestnik wykopalisk archeologicznych w okolicach Rybnika i Kietrza
- publikuje w „Biuletynie Historycznym” i „Pamiętniku Cieszyńskim”
- studia według indywidualnej organizacji
- w ramach programu Socrates/Erasmus odbywa studia na Uniwersytecie Fryderyka Wilhelma w Bonn uczęszczając na zajęcia z zakresu historii nowożytnej i najnowszej

ZBIGNIEW TRZASKOWSKI

student V roku filozofii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,53
- przewodniczący Naukowego Koła Integracji Europejskiej
- członek zespołu redakcyjnego i dziennikarz śląskiego dodatku do ogólnopolskiego miesięcznika studenckiego „Semestr”
- zainteresowany tematyką europejską, stały uczestnik Spotkań Europejskich organizowanych przez Fundację im. Roberta Schumana w Warszawie
- odbył praktykę na stanowisku konsultanta w Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej w Katowicach
- od lutego 2004 r. prezydent Europejskiego Forum Studentów AEGEE
- organizator i koordynator akcji i konferencji prounijnych podejmowanych przez AEGEE
- organizator debat politycznych i oksfordzkich
- brał udział w pracach nad powstaniem Śląskiej Rady Młodzieży

BARBARA WOLEK

studentka V roku socjologii

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,74
- koordynatorka powstającego Koła Komunikacji Społecznej na Wydziale Filologicznym
- uczestniczka projektu badawczego dotyczącego jakości polityki prorodzinnej w gminach – badania kapitału społeczno-kulturowego w województwie śląskim
- absolwentka kulturoznawstwa na Wydziale Filologicznym UŚ
- równolegle przygotowuje pracę doktorską na Wydziale Filologicznym
- w ramach praktyki studenckiej współpracowała z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Województwa Śląskiego (2002 r.)
- organizatorka i członek komisji I Wydziałowego Konkursu na Esej z zakresu komunikacji kulturowej – S-Komunikuj się (czerwiec 2004 r.)

MIĘDZYWYDZIAŁOWE INDYWIDUALNE STUDIA HUMANISTYCZNE

MACIEJ CHOWANIOK

student VI roku MISH

otrzymał stypendium Ministra po raz czwarty

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,86
- członek Międzywydziałowego Koła Naukowego „Daleki Wschód” przy Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego
- współorganizator i uczestnik międzyuczelnianej wyprawy naukowej „Wietnam 2003”, autor opracowań i analiz wietnamskiej kultury
- założyciel i do 2004 roku przewodniczący Sekcji Antropologicznej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”, koordynator ds. naukowych Sekcji – autor strony internetowej sekcji stowarzyszenia
- współpracuje ze Studentckim Studium Radiowym „Egida”
- inicjator cyklu naukowego „Perspektywy antropologii”
- autor analizy teorii zrównoważonego rozwoju i polskich uwarunkowań kontekstu globalizacyjnego
- w ramach projektu badania mitologii społecznej prowadzonego przez prof. dr. hab. Dionizjusza Czubałę współpracuje z Kołem Naukowym Folkloroznawców UŚ oraz Kołem Naukowym Antropologii Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej
- odbył praktykę w ramach programu AIESEC International Traineeships Exchange Programme – Centrum Środowiska i Nauki w Bangalore (Indie)
- autor kilku publikacji i opracowań naukowych
- otrzymał wyróżnienie w konkursie na pracę naukową Międzynarodowego Seminarium Kół Naukowych w Olsztynie (2004 r.)
- laureat uczelnianego i regionalnego szczebla konkursu Primus Inter Pares 2004
- stypendysta Województwa Śląskiego w roku 2004
- w ramach MISH studiuje socjologię i filozofię

MARTA BARCIAK

studentka IV roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,76
- członkini Studenckiego Koła Psychoterapii i Treningu Psychologicznego na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UŚ
- sekretarz Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Psychologii na Śląsku „Kontakt”
- uczestniczka obozów naukowych organizowanych przez Zakład Nauk Pomocniczych Historii UŚ
- znajomość języka angielskiego i francuskiego
- od początku studiuje według indywidualnej organizacji
- studiuje równolegle psychologię i socjologię, uczestniczy w wybranych zajęciach z kulturoznawstwa, filologii polskiej, politologii i historii
- uczestniczka licznych warsztatów i praktyk, m.in. warsztatów z zakresu terapii poznawczej, analizy transakcyjnej, arteterapii i choreoterapii
- członkini AZS
- w ramach programu „Officina Ferraria Rudensia” prowadzonego przez Dyrekcję Zespołu Parków Krajobrazowych, oddział w Rudach, była organizatorką warsztatów edukacyjnych: „Dymarki cysterskie”, „Nad-rudzkie spotkania z historią”

PIOTR BOGALECKI

student III roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,95
- członek Koła Naukowego Studentów MISH „WolnoMISHliciele” i Koła Naukowego Literatury Porównawczej „Civitas Mentis”
- uczestnik programu Akademia Artes Liberales
- współpracuje z „Gazetą Uniwersytecką UŚ” i miesięcznikiem „Pretext”

- laureat nagrody Instytutu Badań Literackich PAN (2002 r.)
- stypendysta Województwa Śląskiego (2002 r.) i Prezydenta Miasta Chorzów (2003 i 2004 r.)
- stypendysta Akademii Artes Liberales
- w ramach MISH studiuje filologię polską, kulturoznawstwo, filozofię, w ramach programu AAL: filologię polską, filozofię, religioznawstwo, filmoznawstwo
- posiada górską odznakę turystyczną PTTK
- jako wolontariusz udziela bezpłatnych korepetycji dzieciom z ubogich rodzin
- brał udział w organizacji Ogólnopolskiego Dyktanda Katowice 2003

JUSTYNA BUDZIK

studentka II roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,94
- członkini Koła Naukowego Historii Sztuki
- uczestniczka X Wyprawy Koła Kulturoznawców „Turkiye 2004” – udział w opracowaniu stanowisk badawczych
- stypendystka Województwa Śląskiego
- od początku studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje kulturoznawstwo, filologię polską, psychologię, filozofię
- znajomość języka angielskiego na poziomie CAE, języka niemieckiego oraz języka francuskiego
- jako wolontariuszka udziela korepetycji z języka niemieckiego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
- brała udział w organizacji Ogólnopolskiego Dyktanda Katowice 2003
- jest autorką pracy badawczej dotyczącej cyklu fresków Drogi Krzyżowej w krypcie Archikatedry Chrystusa Króla w Katowicach

PIOTR ĆWIKLIŃSKI

student VI roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,54
- członek Koła Naukowego Studentów MISH „WolnoMISHliciele” oraz Koła Naukowego Szwedystów
- brał udział w badaniach rynku medialnego organizowanych przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz w projekcie badawczym Zakładu Socjologii Wiedzy dotyczącym kapitału społeczno-ekonomicznego rodzin na Górnym Śląsku
- autor audycji i reportaży emitowanych na antenie Radia Katowice
- stypendysta Akademii Artes Liberales
- od początku studia według indywidualnej organizacji
- absolwent socjologii (2004 r.), uczestnik I roku studiów doktoranckich na kierunku socjologia
- posiada stopień sternika jachtowego i starszego sternika motorowodnego oraz uprawnienia instruktora żeglarstwa
- posiada stopień pletwonurka CMAS
- przewodniczący Rady Samorządu Studenckiego MISH, zaangażowana w działalność Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego

ALEKSANDRA DZIK

studentka IV roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,82
- członkini Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Psychologii na Śląsku „Kontakt”
- brała udział w projektach badawczych: „Wywiad z artystą” oraz badaniach stosunku Polaków do referendum akcesyjnego do UE
- uczestniczka i stypendystka programu Akademia Artes Liberales, zajęcia odbywa na Uniwersytecie Jagiellońskim i Uniwersytecie Wrocławskim
- w ramach MISH studiuje psychologię i socjologię
- znajomość języka angielskiego na poziomie FCE, uczestniczka lektoratów z języków: francuskiego, niemieckiego, włoskiego i rosyjskiego

- zaangażowana w działalność Studenckiego Koła Przewodników Beskidzkich
- odnosi liczne sukcesy w konkurencjach narciarstwa wysokogórskiego: 6. miejsce w klasyfikacji Pucharu Polski (sezon 2003/2004), wysokie wyniki w zawodach o randze ogólnokrajowej
- członkini AZS

DOMINIK GAWĘDA

student IV roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,63
- członek Koła Naukowego Kulturoznawców oraz Koła Naukowego Socjologów
- uczestnik wypraw badawczych Koła Kulturoznawców: „Sankt Petersburg 1703–2003” i „Anatolia 2004”
- jako ankieter brał udział w badaniach „Kultura organizacji i czynniki motywujące do pracy na przykładzie wybranych przedsiębiorstw Górnego Śląska”
- współpracuje z redakcją Ogólnopolskiego Miesięcznika Studenckiego „Semestr Śląski”
- od pierwszego roku studia według indywidualnego programu
- równolegle w ramach MISH studiuje socjologię i psychologię, uczestniczy również w zajęciach na kierunkach: filozofia, kulturoznawstwo i filologia polska
- znajomość języka angielskiego
- ukończył szkolenie „Terapia i rehabilitacja w psychiatrii” organizowane przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad vitam dignam” w ramach programu PFRON
- wolontariusz na Dziennym Oddziale Leczenia Psychoz i Zaburzeń Osobowości w Szpitalu Centrum Psychiatrii w Katowicach
- współpracował przy organizacji Ogólnopolskiego Dyktanda w Katowicach (2003 r.)

KATARZYNA GUTKOWSKA

studentka III roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,89
- członkini Naukowego Koła Literatury i Koła Literatury Poznawczej „Civitas Mentis”, współpracuje z Naukowym Kołem Historyków
- od pierwszego roku studia według indywidualnego programu
- kierunkami przewodnimi w ramach MISH są: filologia polska i język hiszpański stosowany, uczęszcza również na zajęcia na kierunkach: kulturoznawstwo, psychologia, socjologia i politologia
- bardzo dobra znajomość języka angielskiego
- ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia im. G. Bacewicz w Jaworznie
- brała udział w wielu występach kulturalno-muzycznych, konkursach, przesłuchaniach
- pod opieką tutora pracuje nad projektem poświęconym poezji Tadeusza Różewicza
- przygotowuje komparatystyczne opracowanie dotyczące relacji współczesnej literatury polskiej i hiszpańskiej

EDYTA JANUS

studentka IV roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,63
- członkini Koła Antropologów Społecznych działającego przy Ośrodku Działalności Dydaktycznej w Rybniku
- prowadziła badania dotyczące form kultury artystycznej na Górnym Śląsku ze szczególnym zwróceniem uwagi na działalność i znaczenie rybnickiego Klubu Filmu Niezależnego
- autorka wierszy opublikowanych w almanachach poetyckich „Rzeszów 2000”, „Opole 2003” oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia Młodych Poetów
- stypendystka Śląskiego Funduszu Stypendialnego w roku 2001 i 2003
- laureatka nagród i wyróżnień w konkursach poetyckich w Rybniku, Rzeszowie, Tarnowskich Górach i Tychach

- od pierwszego roku studia według indywidualnego programu
- kierunkami wiodącymi w ramach MISH są: psychologia i socjologia, dodatkowo uczestniczy w zajęciach na kierunkach: filologia polska, kulturoznawstwo, teologia i politologia
- znajomość języka angielskiego i francuskiego
- wolontariuszka w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku
- uczestniczy w spotkaniach Koła Filmowego przy Klubie Filmu Niezależnego w Rybniku

JUSTYNA KIJONKA

studentka IV roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,87
- członkini Sekcji Medioznawczej oraz Sekcji Antropologicznej Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”
- członkini Koła Naukowego Kulturoznawców i Koła Naukowego Socjologów
- uczestniczka konferencji naukowych: „Czas reklamy” i „Mniejszości bez państwa i grupy regionalne w III Rzeczypospolitej”
- w ramach praktyk brała udział w pracach badawczych dotyczących odbioru społecznego kampanii medialnych przed przystąpieniem Polski do UE prowadzonych przez Zakład Socjologii Polityki WNS
- publikuje m.in. w miesięczniku społeczno-kulturalnym „Śląsk”
- laureatka drugiej nagrody studenckiego festiwalu teatralnego
- znajomość języka angielskiego i niemieckiego
- stypendystka DAAD – Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej na wakacyjny kurs języka niemieckiego w Universität Bayreuth (sierpień 2004 r.)
- od pierwszego roku studia według indywidualnego programu
- kierunkami wiodącymi w ramach MISH są: socjologia i kulturoznawstwo, uczęszcza również na zajęcia na kierunkach: psychologia, politologia, filozofia i filologia polska

AGNIESZKA KONDRAT

studentka IV roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,56
- członkini Koła Naukowego MISH „WolnoMISHliciele” – organizatorka ogólnopolskich konferencji MISH (2001, 2004 r.)
- członkini Koła Naukowego Historyków – organizatorka seminarium trójstronnego „Europa państw, Europa narodów” z udziałem Uniwersytetu Paris VIII Vincennes – Saint Denis oraz Uniwersytetu im. Marcina Lutera w Halle
- uczestniczka badań terenowych prowadzonych w ramach laboratorium antropologicznego na kierunku kulturoznawstwo
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- podstawowymi kierunkami studiów w ramach MISH są: politologia i kulturoznawstwo, uczestniczy również w zajęciach na kierunkach: psychologia i socjologia
- znajomość języka francuskiego i angielskiego
- odbyła praktykę dziennikarską w Radiu Karolina (lipiec 2002 r.)
- należy do Stowarzyszenia Kulturalnego „Kontur” wspierającego szeroko rozumianą twórczość artystyczną
- pełni funkcję zastępcy przewodniczącego Rady Samorządu Studenckiego MISH oraz delegata do Uczelnianej Rady ds. Pomocy Materialnej

EWA KUCYTOWSKA

studentka VI roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz trzeci

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,72
- współpracuje z Międzywydziałowym Stowarzyszeniem Dziennikarzy „Mosty”
- prowadzi badania nad problematyką społecznego postrzegania grup wykluczonych

- część programu studiów w ramach Akademii Artes Liberales realizuje na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz na Uniwersytecie Warszawskim
- uczestniczka licznych ogólnopolskich konferencji kół naukowych
- współautorka referatu wyróżnionego w sekcji nauk społecznych oraz laureatka III miejsca w sekcji nauk humanistycznych na XXXIII Międzynarodowym Seminarium Kół Naukowych
- od pierwszego roku studia według indywidualnego programu
- w ramach MISH ukończyła kierunki: filologia polska i psychologia, obecnie kontynuuje studia na kierunku filozofia, uczestniczyła w wybranych zajęciach na kierunku teologia oraz na kierunkach matematyczno-przyrodniczych
- słuchaczka studium doktoranckiego na Wydziale Filologicznym UŚ
- jest wolontariuszką Fundacji Dr Clown, której celem jest pomoc terapeutyczna w zdrowieniu dzieci przebywających w szpitalach

Foto: Małgorzata Krasuska-Korzeniec

MAŁGORZATA KULISZKIEWICZ

studentka II roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,90
- członkini Koła Historii Sztuki oraz Komitetu Założycielskiego Koła Naukowego Animatorów Kultury
- uczestniczka X wyprawy badawczej „Anatolia 2004” organizowanej przez Koło Kulturoznawców
- współorganizatorka Festynu dla Nieślyszących w Rudach (2004 r.)
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje kulturoznawstwo i psychologię, uczestniczy w zajęciach na kierunkach: filologia polska i filozofia
- ukończyła trzystopniowy kurs języka miganego dla nauczycieli
- znajomość języka angielskiego
- zaangażowana w pracę z osobami nieślyszącymi
- współpracuje z Magazynem Historycznym „Histmag”

NATALIA ŁUKOMSKA

studentka IV roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,61
- członkini Studenckiego Koła Naukowego Językoznawców oraz Koła Naukowego Słowistów „Światowid”
- brała udział w kursie języka czeskiego dla polskich bohemistów organizowanym przez Uniwersytet Pałacowego w Ołomuńcu (wrzesień 2004 r.)

- w ramach MISH studiuje filologię polską i filologię słowiańską, a także wybrane przedmioty na kierunkach: reżyseria, kulturoznawstwo, politologia i socjologia
- jako lektor języka polskiego brała udział w XIV letniej szkole języka, literatury i kultury polskiej (Cieszyn, sierpień 2004 r.)
- jako wolontariuszka współpracuje ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UŚ
- jest instruktorem Związku Harcerstwa Polskiego w stopniu przewodnika
- posiada patent sternika jachtowego

MARTYNA MARKOWSKA

studentka V roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,66
- członkini Koła Naukowego Filozofii Kultury oraz Sekcji Historyków Integralnych Studenckiego Koła Naukowego Historyków
- w ramach działalności Koła Naukowego Filozofii Kultury brała udział w realizacji projektu „Tropy kultury japońskiej”
- laureatka wyróżnienia w X Ogólnopolskim Konkursie Otwartym Prezydenta Miasta Sopotu na esej dla młodych twórców organizowanym przez magazyn literacki „Topos” (grudzień 2003 r.)
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje filozofię i kulturoznawstwo, uczestniczy również w zajęciach na kierunkach: filologia angielska, filologia polska, politologia, a także reżyseria
- znajomość języka angielskiego
- odbyła praktykę studencką w ramach organizacji Rawa Blues Festival 2003 w Katowicach
- współpracuje z internetowymi serwisami kulturalnymi „artPAPIER” i „Lolita”
- uczestniczy w licznych wydarzeniach kulturalnych: festiwalach, wystawach, projekcjach i spotkaniach

BEATA NOWICKA

studentka V roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,81
- członkini Koła Naukowego „WolnoMISHliciele”, od 2002 pełni funkcję skarbnika Koła
- otrzymała stypendium – nagrodę z nadzwyczajnych funduszy Fundacji Instytut Artes Liberales za działalność na rzecz MISH w roku akademickim 2001/2002
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- ukończyła studia na kierunku psychologia, obecnie kontynuuje studia socjologiczne
- znajomość języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego
- uczestniczyła w amerykańskim programie Work&Travel
- pracowała jako wolontariuszka w Środowiskowym Domu Samopomocy „Przystań” w Katowicach oraz na oddziale onkologii Szpitala im. S. Leszczyńskiego w Katowicach
- współpracowała z redakcją gazety Wydziału Pedagogiki i Psychologii „Neonatus”

AGATA OLSZÓWKA

studentka VI roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz drugi

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,61
- członkini Koła Naukowego „WolnoMISHliciele”, współpracuje z Kołem Naukowym Filozofów
- od października 2004 r. do lutego 2005 r. w ramach programu Socrates/Erasmus odbywa studia na Uniwersytecie w Granadzie
- publikuje w „Życiu Bytomskim” i „Informatorze gminnym”
- ukończyła studia na kierunku politologia, obecnie kontynuuje studia na kierunku socjologia, a także filologia języka hiszpańskiego
- znajomość języka angielskiego i hiszpańskiego
- odbyła praktyki pedagogiczne, socjologiczne i dziennikarskie

- członkini Studenckiego Koła Przewodników Beskidzkich w Katowicach oraz Europejskiego Forum Studentów AEGEE Katowice

PRZEMYSŁAW PIWOWARCZYK

student II roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,65
- współpracuje z Kołem Naukowym „WolnoMISHliciele”
- w ramach programu Akademii Artes Liberales uczestniczy w zajęciach w Katedrze Judaistyki i w Instytucie Religioznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim
- współpracuje z Ośrodkiem Badań nad Tradycją Antyczną na Uniwersytecie Warszawskim i Międzynarodową Szkołą Humanistyczną Europy Środkowej i Wschodniej
- laureat stypendium Archidiecezji Katowickiej im. bł. Emila Szramka (2003 r.) oraz Śląskiego Funduszu Stypendialnego (2004 r.)
- studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje politologię i historię oraz uczestniczy w wybranych zajęciach na kierunkach: socjologia, filozofia i teologia
- znajomość języka angielskiego
- posiada praktykę animatora Ruchu Światło-Życie

MARTA PLES

studentka V roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,60
- członkini Naukowego Koła Filozofii Kultury, Naukowego Koła Historii Kultury oraz Sekcji Historyków Integralnych Studenckiego Koła Historyków
- w ramach prac Koła Naukowego Historii Kultury brała udział w międzynarodowym projekcie „Allemagne – France – Pologne. Chances et difficultés de l'intégration européenne” realizowanym w ramach umowy pomiędzy Uniwersytetem Śląskim, Uniwersytetem Sorbona VIII w Paryżu i Uniwersytetem im. Marcina Lutra w Halle
- stypendystka Województwa Śląskiego (2004 r.)
- studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje filozofię i kulturoznawstwo, uczestniczy w wybranych zajęciach na kierunkach: socjologia i język hiszpański stosowany
- biegła znajomość języka francuskiego
- od listopada 2003 r. pracuje jako wolontariuszka w Teatrze Śląskim im. S. Wyspiańskiego w Katowicach

PATRYCJA SZOSTOK

studentka VI roku MISH

otrzymała stypendium Ministra po raz trzeci

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,66
- członkini Koła Naukowego „WolnoMISHliciele”
- współorganizowała I Ogólnopolską Konferencję Studentów MISH w Katowicach (2001 r.) oraz sesję naukową studentów MISH w Cieszynie (2002 r.)
- członkini Wydziałowej i Uczelnianej Komisji ds. Pomocy Materialnej
- brała udział w badaniach odbioru mediów lokalnych i regionalnych na Śląsku prowadzonych przez Zakład Dziennikarstwa WNS
- publikowała w dwutygodniku społeczno-kulturalnym „Nad Sołą i Koszarawą”
- stypendystka Fundacji Artes Liberales (2002 r.)
- studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH ukończyła politologię, studiuje psychologię i uczestniczy w wybranych zajęciach na kierunkach: filozofia, kulturoznawstwo, filologia klasyczna i socjologia
- jest uczestniczką I roku studiów doktoranckich na Wydziale Nauk Społecznych UŚ

AGNIESZKA TURSKA

studentka III roku MISH

- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,88

- przewodnicząca Koła Naukowego Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty”, inicjatorka i organizatorka przedsięwzięć podejmowanych przez Koło: debat oksfordzkich, konferencji naukowych, spotkań z przedstawicielami świata polityki i mediów, naukowego obozu dziennikarskiego oraz ćwiczeń warsztatowych
- redaktor naczelna miesięcznika internetowego „Pre-text”, współpracuje przy redagowaniu Zeszytów Naukowych „Mosty. Antropologia – Medioznawstwo” oraz Pism Humanistycznych Uniwersytetu Śląskiego
- uczestniczyła w projekcie badawczym „Prasa lokalna i jej funkcje” prowadzonym przez studentów politologii (lipiec–sierpień 2003 r.)
- współpracuje z działem promocji Wyższej Szkoły Zarządzania i Marketingu w Sosnowcu
- na łamach „Pre-textu” zamieszcza swoje artykuły o tematyce naukowej, społecznej i kulturalnej oraz wywiady
- średnia ocen za okres zaliczonych lat studiów: 4,91
- członkini Koła Naukowego Językoznawców, Koła Naukowego Teatrologów, Koła Naukowego Muzykologów oraz Koła Naukowego Filozofii Kultury
- inicjatorka utworzenia Koła Naukowego Literatury Oświecenia i Romantyzmu
- współorganizatorka konferencji naukowej „Współczesny język polski” na Wydziale Filologicznym UŚ
- stypendystka Województwa Śląskiego
- laureatka I nagrody Prezydenta Miasta Białegostoku w IV Ogólnopolskim Konkursie Wokół Witolda Lutosławskiego (1999 r.)
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje filologię polską i kulturoznawstwo, równolegle studiuje muzykologię na Uniwersytecie Jagiellońskim
- uczestniczy w wybranych zajęciach na kierunkach: historia, filozofia, socjologia oraz w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach na kierunku: teoria muzyki

Foto: Małgorzata Krasuska-Korzeniec

- stale współpracuje z redakcją „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”, dwumiesięcznika „Fotofan” oraz „Wiadomości Zagłębia”
- od pierwszego roku studia według indywidualnej organizacji
- w ramach MISH studiuje psychologię i politologię, uczestniczy w wybranych zajęciach na kierunkach: filologia polska i socjologia
- współpracuje z Teatrem Śląskim w Katowicach w zakresie promocji teatru w mediach
- znajomość języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego
- ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną I i II stopnia w klasie fortepianu oraz w sekcji rytmiki, stale doskonali umiejętność gry na fortepianie, komponuje utwory na fortepian, chór i zespoły kameralne
- współpracuje z Młodzieżowym Chórem Mieszanym „Resonans con tutti” im. Norberta Krocza w Zabrze
- członkini Śląskiego Klubu Fantastyki

MAŁGORZATA ZDECHLIK
studentka V roku MISH

(opracowano na podstawie wniosków stypendialnych)

ROZMOWA MIESIĄCA

SKROMNOŚĆ NAS ZGUBI

Czy reklama Uniwersytetu Śląskiego jest konieczna? Z jaką ofertą wychodzimy naprzeciw licealistom, którzy podejmują ważne decyzje, dotyczące wyboru uczelni, a co oferujemy „własnym” studentom? Z dr Mirosławą Wielopolską-Szymurą, rzecznikiem prasowym Uniwersytetu Śląskiego, rozmawiała Agnieszka Turska.

AGNIESZKA TURSKA: Zbliżają się egzaminy wstępne. Jak przyciągnąć najlepszych absolwentów?

Dr Mirosława Wielopolska-Szymura: Trudne pytanie, zważywszy na konkurencję. Obecnie większość kandydatów ma już sprecyzowane plany w związku z uczelnią, na jakiej chcieliby podjąć dalszą naukę. Całoroczna działalność Uniwersytetu jest ukierunkowana na to, by pokazać się z jak najlepszej strony, by w momencie podejmowania przez licealistę tak ważnej decyzji dotrzeć do niego i zaprezentować naszą ofertę. Każda impreza, która odbywa się w Uniwersytecie Śląskim jest zawsze otwarta dla zainteresowanych z zewnątrz. Często za wiadomości o spotkaniach z wybitnymi osobistościami świata mediów, polityki czy nauki są zamieszczane w zapowiedziach na łamach prasy codziennej. Przykład zeszłorocznej wizyty w Tomasza Lisa pokazuje, że tego rodzaju reklama ma sens – pojawiło się wówczas mnóstwo osób spoza Uniwersytetu, w tym wielu licealistów. Ponadto wszelkie formy Dni Otwartych czy Festiwalu Nauki dają szansę licealistom bezpośredniego przejrzenia „usiowskiej” oferty. Można wówczas nawet wejść na zajęcia czy wziąć udział w wykładach.

Prywatne uczelnie, by przyciągnąć kandydatów rozdają często cenne gadzety, oferują pracę w firmie ochroniarskiej, zapewniają praktyki, staże w renomowanych firmach itp. Czy to dobra polityka?

Rynek edukacji to jednak rynek i wszelkie formy marketingowe teoretycznie są dozwolone. Czy jednak na dłuższą metę jest to dobry sposób? Nie wiem. Cenny prezent nie zastąpi bogatej oferty edukacyjnej, a jeśli ta oferta rzeczywiście nie jest wyższych lotów – student bardzo szybko może się rozczarować. Kandydaci powinni się zastanowić, czym wybrana przez nich uczelnia tak naprawdę zwróciła ich uwagę – gadżetem czy cenną ofertą edukacyjną? Nasz Uniwersytet ma się czym pochwalić – jesteśmy placówką z 37-letnią historią.

Rankingi nam jednak nie pomogły...

Rankingi są obszarem bardzo kontrowersyjnym i wie o tym każdy, kto choć raz wypeł-

niał tego rodzaju ankietę. Bardzo ciężko tak naprawdę porównywać między sobą uczelnie na podstawie pytań, które padają w tych ankietach. Przykładowo pytania o opinię studentów, na podstawie których powstał niesprzyjający nam ranking, zależą od wielu czynników – ilości kolokwiów i egzaminów w danym czasie, humoru studenta. Kwestia doboru próby również budzi moje zastrzeżenia – w każdej placówce bada się 100 studentów. To w żadnym razie nie mogą być wiarygodne wyniki – u nas przecież studiuje 43 tysiące studentów! Poza tym nie wiemy w rzeczywistości, ile z tych ankiet zostało rzetelnie i rzeczywiście wypełnionych.

Jeżeli natomiast chodzi o starsze rankingi to za bardzo dobry pomysł uważam rozbitcie tego typu oceny na poszczególne kierunki w danej placówce. W ramach poszczególnych uczelni kierunki mają odmienny poziom. Politologia zajmuje obecnie 5 miejsce w Polsce. To mnie cieszy, jako pracownika tego instytutu. Tego typu badania są bardziej wiarygodne. Aczkolwiek i tu mam pewne zastrzeżenia. Jeśli w ankiecie jest pytanie o ilość dostępnych dla studentów punktów ksero w uczelni, to tylko i wyłącznie od szczerości uczelni zależy, czy na przykład zaliczy do tej kategorii ksero w sekretariacie, z którego od czasu do czasu jakiś student skorzysta.

Które obszary w naszym Uniwersytecie wymagają jeszcze dużego wkładu pracy?

Myślę, że poważnym problemem jest wewnętrzna komunikacja, przepływ informacji pomiędzy Rektorem a wydziałami, czy wydziałami między sobą. Dotyczy to oczywiście różnych spraw. Są informacje o wydarzeniach kulturalnych czy naukowych organizowanych przez Uniwersytet, które w ogóle nie docierają do Biura Promocji i Karier. O ostatniej konferencji dowiedziałam się w przeddzień wieczorem. Od dziennikarza...

Relacje pomiędzy pracownikami i studentami również wymagają pewnej modernizacji. Niejednokrotnie nagłaśniane były konflikty w dziekanacie. Przy czym duże zastrzeżenia mam do samych studentów. Trochę wyrozumiałości! Każdemu się wydaje, że on „tylko w jednej sprawie”. A takich osób jest czasem

nawet kilkaset dziennie. Ta sytuacja wymaga od pań w dziekanacie dystansu do pewnych spraw, by traktowały studenta nie jak przeszkodę, czy piątę koła u wozu, by traktowały go nie jak petenta, ale klienta.

Który obszary można podawać za przykład innym placówkom?

Możemy się pochwalić coraz większą ilością stypendiów dla naszych studentów czy dla pracowników naukowych. Notujemy coraz więcej owocnych wyjazdów na konferencje naukowe, które kończą się publikacją pokonferencyjną. Ponadto dostajemy coraz więcej dofinansowań dla naszych pracowników, a nawet stypendiów uniijnych. Jeden z wykładowców z wydziału matematycznego dostał 700 tysięcy EURO na realizację własnego projektu badawczego – jest kierownikiem grupy badawczej, obecnie prowadzi badania w Niemczech. Mamy też coraz więcej umów o współpracy z uniwersytetami za granicą. Wymiana studencka coraz lepiej prosperuje. Niestety o wielu sukcesach naszych studentów i pracowników w ogóle się nie dowiadujemy z powodu ich... skromności.

Czego wymaga się od dobrego PR-owca?

Komunikatywność jest niezbędną cechą w tym zawodzie. Ciężko być człowiekiem zamkniętym w sobie i jednocześnie nawiązywać owocne kontakty. Zwłaszcza z dziennikarzami, którzy są często bardzo przebojowi i zasadniczy. Ponadto dystans do własnej pracy jest konieczny. Dziennikarze często dzwonią już z góry ustaloną tezą – już wiedzą, co napisać, a dla zasady kontaktują się, by zapytać drugą stroną o zdanie. Niestety nierzadko żadne argumenty do nich nie docierają. I to jest bardzo przykre, bo osoby, które alarmują dziennikarzy o jakiś sprawach są negatywnie nastawione do uczelni – dziennikarze dzwonią wówczas i pytają, dlaczego my jesteśmy tacy źli.

A czy Pani udaje się ten dystans zawsze zachować?

Przeważnie tak, aczkolwiek zdarzyło mi się kilka razy nie wytrzymać i powiedzieć dziennikarzowi, co tak naprawdę myślę na dany temat.

Ostatecznie nawet nie pojawił się o tym w prasie żaden tekst, co znaczy, że sama dziennikarka uznała, że temat nie jest wart zachodu.

Co uważa Pani za swój największy sukces w okresie pełnienia funkcji rzecznika prasowego naszej Alma Mater?

Mam wiele kontaktów z dziennikarzami i bardzo często udaje mi się ich zainteresować jakimś wydarzeniem, organizowanymi przez nasz Uniwersytet. Sprawdzam na bieżąco prasę i od dwóch lat prawie nie zdarzył się dzień, by nie było kilku czy nawet kilkunastu tekstów na temat Uniwersytetu Śląskiego. Duża część z nich

powstała z mojej inicjatywy. Jesteśmy często obecni na antenie Radia Katowice, Radia eM, Radia Plus czy Radia Fan Knurów. To mój mały prywatny sukces.

Dziękuję bardzo za rozmowę.

AGNIESZKA TURSKA

Uniwersytet Śląski Instytut Fizyki im. Augusta Chełkowskiego ogłasza nabór na Studia Doktoranckie w roku akademickim 2005/2006

Studia Doktoranckie, organizowane przez Instytut Fizyki trwają 4 lata. Obejmują następujące specjalności:

- fizyka fazy skondensowanej
- fizyka molekularna
- fizyka jądrowa
- fizyka teoretyczna:
 - teoria fazy skondensowanej (teoria nadprzewodnictwa, magnetyzm, układy mezoskopowe, teoria procesów stochastycznych)
 - teoria pola i cząstek elementarnych
 - astrofizyka i kosmologia.

Kandydaci na studia proszeni są o złożenie w sekretariacie Instytutu Fizyki (Katowice, ul. Uniwersytecka 4, pok. 160, tel. 258--84-31) w terminie **do 8 lipca br.** następujących dokumentów:

1. podanie (plus ewentualne podanie o stypendium i dom akademicki),
2. życiorys,
3. kwestionariusz osobowy, 3 fotografie,
4. dyplom magisterski lub zaświadczenie z dziekanatu o uzyskaniu stopnia magistra,
5. zaświadczenie z dziekanatu o ocenie średniej z okresu studiów,
6. zgoda pisemna i opinia przyszłego opiekuna naukowego,
7. zaświadczenie lekarskie,
8. potwierdzenie wpłaty opłaty administracyjnej.

Wstępna rozmowa kwalifikacyjna z kandydatami odbędzie się **12 lipca br. o godz. 9:15** (Instytut Fizyki, pok. 160).

Każdy kandydat zobowiązany jest do przyniesienia ze sobą indeksu.

Lista osób przyjętych na Studia Doktoranckie zostanie wywieszona 15 lipca b.r.

Opłatę administracyjną w wys. 100 zł należy wpłacać na konto:

34 10501214 1000000701310369

Tytuł opłaty: opłata wpisowa na Studia Doktoranckie w Instytucie Fizyki

Dla osób, które nie otrzymają stypendium, Studia Doktoranckie są odpłatne.

Z życia Wydziału Artystycznego

O Instytucie Sztuki słów kilka

Powołaniem cieszyńskiego Wydziału Artystycznego jest przede wszystkim przyczynianie się do istotnego usprawnienia działalności organizacyjnej i merytorycznej w obrębie kierunków: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, instrumentalistyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych i grafika. Przypomnijmy, Wydział Artystyczny tworzą dwa Instytuty: Muzyki oraz Sztuki. O ofercie edukacyjnej Instytutu Sztuki z zastępcą dyrektora Instytutu Sztuki profesorem Witoldem Jacyków rozmawiał Stanisław Pietroszek.

STANISŁAW PIETROSZEK: Kim w założeniach powinien być przyszły absolwent Instytutu Sztuki?

PROF. WITOLD JACYKÓW: Przyszły absolwent Instytutu Sztuki ma być artystą, który posiada doświadczenie w realizowaniu indywidualnych projektów artystycznych w uprawianych przez siebie dziedzinach sztuk plastycznych takich jak malarstwo, grafika, rzeźba, projektowanie, fotografia itp. oraz posiada wiedzę do organizacji i prowadzenia edukacji artystycznej w rozmaitych instytucjach kultury poczynając od szkół, lokalnych ośrodków kultury aż po takie instytucje jak muzea i galerie sztuki.

Jaka jest oferta edukacyjna Instytutu Sztuki?

Instytut Sztuki zapewnia kształcenie przez wysokiej klasy artystów – pedagogów i teoretyków w bardzo dobrze wyposażonych pracowniach kierunkowych. Studenci mają do dyspozycji pracownie grafiki

Pracownia fotograficzna

warsztatowej i komputerowej, pracownie malarskie, rysunkowe itp. Mogą z nich korzystać nie tylko na swoich zajęciach, ale również po za nimi, mogą również liczyć na dodatkowe spotkania z wykładami dla dodatkowych korekt i wyjaśniania wątpliwości.

Czy Instytut śledzi losy absolwentów?

W dotychczasowej praktyce losy absolwentów były tematem kilku prac magisterskich. Instytut nie posiada oficjalnych danych o absolwentach. Wiedza o nich płynie na ogół z kontaktów osobistych i informacji internetowych.

Możemy mówić o symbiozie czy raczej dysonansie w kształceniu pedagoga i artysty?

Istnieje silny związek przyczynowo-skutkowy między kształceniem artysty i pedagoga. Własne doświadczenia artystyczne podnoszą wiarygodność artysty jako nauczyciela. Nie istnieje żaden dysonans w procesie kształcenia, trudno to również nazwać symbiozą, ponieważ zakłada ona współzależność. W tym przypadku można mówić jedynie o pełnej jedności wszystkich elementów procesu stymulacji artystycznej i edukacyjnej stosowanych do wypromowania profesjonalnego twórcy wyposażonego w wysokiej klasy wiedzę pedagogiczną.

Dziękuję za rozmowę.

STANISŁAW PIETROSZEK

Pracownia malarska

Pracownia rzeźby

Foto: Archiwum Instytutu Sztuki

Z Cieszyna do Australii

Foto: Krzysztof Pszczółka

Profesor J. Marek Haltof

Na zaproszenie Katedry Edukacji Kulturalnej przyjechał do Cieszyna na cykl wykładów: „Kino a tożsamość narodowa. O ekranowej konstrukcji Australii” J. Marek Haltof Associate Professor z Northern Michigan University. Wykłady adresowane były do wszystkich studentów zainteresowanych sztuką filmową. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż profesor jest absolwentem Filii UŚ w Cieszynie – rocznik 1980 Pedagogika Pracy Oświatowej. Po ukończeniu studiów w latach 1980-1983 pracował w cieszyńskich liceach jako nauczyciel, a od 1983-1986 jako pracownik naukowy Filii UŚ. W 1986 roku wyjechał na stypendium naukowe do Australii. W latach 1986-1989 ukończył studia w Australii z Filmoznawstwa. W 1989 powrócił do Polski i przez rok pracował w Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1990 roku wyjechał do Kanady i pracował w tamtejszym Uniwersytecie gdzie otrzymał w 1995 roku stopień doktora. W 2001 roku habilitował się w UJ i od 2001 roku pracuje w Northern Michigan University w USA na stanowisku profesora.

Profesor wspomina, iż jest cały czas związany z Cieszynem tutaj mieszka jego rodzina, a on sam często korzysta z kamery internetowej znajdującej się na ratuszu cieszyńskim by zobaczyć, co nowego dzieje się w jego mieście. Na pytanie jak wspomina studia w Cieszynie odpowiada, że najbardziej podobały mu się warunki studiowania i atmosfera, a sam kampus był dużo mniejszy, nie mówiąc już o liczbie studentów.

Dział Promocji

wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

NOWE KSIĄŻKI

Prace naukowe

POLITOLOGIA

Marian G i e r u l a: *Polska prasa lokalna 1989–2000. Typologia i społeczne funkcjonowanie*, bibliogr., tab., summ., Zsfg., 30 zł

LITERATUROZNAWSTWO

Krainy utracone i pozyskane. Problem w literaturach Europy Środkowej, Red. Krzysztof K r a s u s k i, indeks, summ., Zsfg., 25 zł

Słownik pisarzy śląskich. T. 1. Red. Jacek L y s z c z y n a, Dariusz R o t t, indeks, 15 zł

Barbara G u t k o w s k a: *Odczytywanie śladów. W kręgu dwudziestowiecznego autobiografizmu*, bibliogr., nota bibliogr., indeks, summ., Zsfg., 30 zł

BIBLIOTEKOZNAWSTWO

Studia bibliologiczne. T. 15: *Prace ofiarowane Profesor Marii Pawłowiczowej*. Red. Krystyna H e s k a - K w a ś n i e w i c z przy współudziale Katarzyny T a ł u ć, indeks, 40 zł

Małgorzata G w a d e r a: *Polskie księgozbiory pedagogiczne w województwie śląskim w latach 1922–1939*, bibliogr., tabele, aneks, summ., Zsfg., 18 zł

Diana P i e t r u c h - R e i z e s: *Biblioteka i informacja w systemie parlamentarnym Unii Europejskiej i Rady Europy. Od historii do współczesności*, bibliogr., aneksy, indeks, summ., rés., 38 zł

PEDAGOGIKA. Katarzyna B o r z u c k a - S i t k i e w i c z: *Kształtowanie zachowań zdrowotnych w procesie socjalizacji a styl życia młodzieży (w regionie górnośląskim)*, bibliogr., tabele, summ., Zsfg., 20 zł

NAUKI O ZIEMI. Evgeny G a l u s k i n: *Minerały grupy wezuwianu ze*

skął achtarandytowych (rzeka Wiluj, Jakucja). Szereg wiluít – wezuwian – Si-deficytowy wezuwian („hydrowezuwian”). *Geneza rodingitoidów achtarandytowych*, bibliogr., summ., rez., 65 zł

INNE

Jerzy P a s z e k: *M-szał słówek. Piątki, czyli 24000 słów pięcioliterowych z przedłużeniami (i bez nich), tudzież 4000 haseł słownikowych trudniejszych wyrazów*, 30 zł

ZAPOWIEDZI

Prace naukowe

LITERATUROZNAWSTWO

Barbara C z a p i k - L i t y ń s k a: *Chorwacka i serbska awangarda literacka w perspektywie badań porównawczych*

JĘZYKOZNAWSTWO

Русский язык в польской аудитории. Red. Anna Z y c h

EDYTORSTWO

Maurycy G o s ł a w s k i: *Wybór poezji*. Oprac. Jacek L y s z c z y n a

PRAWO

„Z Problematyki Prawa Pracy i Polityki Socjalnej”. T. 16. Red. Arkadiusz N o w a k

Wokół problematyki dokumentu. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Antoniemu Felusiowi. Red. Tadeusz W i d ł a

PSYCHOLOGIA

Katarzyna K r a s o ń: *Dziecięce odkrywanie tekstu literackiego – kinestetyczne interpretacje liryki*

PEDAGOGIKA

„Chowanna”. T. 1 (24): *Psychologia bliżej życia*. Cz. 2. Red. Katarzyna P o p i o ł e k

Szansa w EFSie

„Otoczają nas projekty, pracujemy nad nimi codziennie, rzadko jednak poświęcamy, choć trochę uwagi by nad nimi zapanować – by nimi zarządzać”. Od tej jakże trafnej sentencji J. Davidsona Frame’a, a szkoleniowcy z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych z Rybnika, rozpoczęli swoje zajęcia szkoleniowe, które w kwietniu przeprowadzili dla studentów z Filii z Cieszyna. Celem zajęć było wyjaśnienie studentom szczególnych cech myślenia projektowego, które pozwala „... zdziwienie rzeczywistością zamienić na pomysł a ten na projekt, który tę rzeczywistość zmienia”.

Dobrym przy tym tłem dla tej dyskusji o projektach stał się Europejski Fundusz Społeczny i możliwości jakie w nim tkwią dla finansowania różnych innowacyjnych przedsięwzięć związanych z rynkiem pracy, którym studenci z niepokojem się przyglądają. Nic dziwnego, że na zaproponowane szkolenie poświęcone właśnie tej problematyce zapisało się całkiem spora grupa.

Rybnickie Centrum, określające się w skrócie mianem CRIS zaczyna wyrastać w Województwie Śląskim na jedną z aktywniejszych organizacji szkolących z zakresu programów europejskich i pisanie projektów. Jeśli by zastanawiać się, gdzie tkwi tajemnica ich sukcesu, to po szkoleniach jakie przeprowadzili u nas, można by bez wahania orzec, że w ich kompetencji. CRIS bowiem skupił u siebie całkiem profesjonalny zespół szkoleniowców, którzy wiedzą jak zainteresować całkiem przecież trudną problematyką przygotowywania, a potem zarządzania

i rozliczania różnorodnych projektów. Ich kompetencja wcale przy tym nie wzięła się z niczego. Część z nich to bowiem śląscy specjaliści EURO NGO, specjalnego programu szkoleniowego Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, a wszyscy to doświadczeni trenerzy mający za sobą sporą już treningów.

Nasi studenci byli zadowoleni i wcale nie narzekali, że przesiedzieli razem 8 godzin na zorganizowanych zajęciach. Odbyły się one w dwóch turach w kwietniu tego roku i razem wzięło w nich udział prawie 120 studentów różnych lat i kierunków obu cieszyńskich wydziałów. Co ciekawe nikt ich do tych zajęć nie przymuszał. Były dobrowolne, a dodatkowo - co ważne - to jeszcze i bezpłatne. Na przeprowadzenie zajęć dla studentów CRIS otrzymał z budżetu Województwa Śląskiego grant, a Filia bezpłatnie udostępniła salę wykładową i pomogła całość przygotować. Wyszedł z tego całkiem dobry projekt z pokaźną liczbą beneficjentów. Oby więcej takich projektów.

Pozytywny zbieg okoliczności to ten, iż szkolenie CRISu zbiegło się w czasie z otrzymaną z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach potwierdzoną informacją, że projektowi Filii p.t. „Startuję w biznesie” przyznano dofinansowanie w ramach Działania 2.1 ZPORRu. Projekt przewidujący doradztwo dla studentów zainteresowanych samodzielną działalnością gospodarczą będzie realizowany w roku akademickim 2005/2006.

LESŁAW WERPACHOWSKI

Z prac Komisji ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich PAN

28 kwietnia br. gościł, na zaproszenie Komisji, w murach cieszyńskiej uczelni **PhD. Libor Martinek** – literaturoznawca, tłumacz, poeta, muzykolog, pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Bohemistyki i Bibliotekarstwa Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego **Uniwersytetu Śląskiego w Opawie**. Podczas spotkania L. Martinek zaprezentował członkom Komisji oraz studentom pedagogiki publikację swego autorstwa z roku 2004: *Polská literatura českého Těšínska po roce 1945 (Literatura polska na Zaolziu po 1945 roku)*.

W swym wystąpieniu L. Martinek podkreślił, iż książka będąca efektem kilkuletnich badań historycznoliterackich nad literaturą polskiej mniejszości narodowej, nawiązuje bezpośrednio do badań cieszyńskiego, zmarłego w 1998 roku, historyka literatury Edmunda Rosnera (przewodniczącego w latach 90. Komisji ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich), u którego odbywał w roku 1996 staż.

Tematem wiodącym referatu L. Martinka (wygłoszonego w języku polskim) „**Literatura polska i czeska i na Zaolziu. Próba porównania**” stał się wpływ transformacji politycznej na życie literackie polskich pisarzy czeskiego

regionu cieszyńskiego w Republice Czeskiej. Prelegent zwrócił uwagę na to, iż po roku 1990 ukształtowały się warunki instytucjonalne sprzyjające działalności twórczej pisarzy polskich na Zaolziu, które wraz z innymi czynnikami (swoboda publikacji, swoboda podróżowania) stanowią o innej niż przed „aksamitną rewolucją” i przed przemianami ustrojowymi w Europie Środkowej sytuacji mniejszościowego twórcy. „Polski pisarz z Zaolzia – stwierdził Martinek – znajduje się w enklawie (z punktu widzenia osadnictwa w tzw. grupie etnorealnej), którą może na jakiś czas opuścić i stać się częścią bardziej kompleksowego systemu”. Zwrócił nadto uwagę, iż literatura zaolziańska wydo-

bywa się z kompleksu prowincjonalizmu, jednakże za cenę przynajmniej częściowej utraty szczególnego regionalnego posłannictwa kulturalnego. Z drugiej strony zauważalna jest tendencja do pogłębienia związków ze środowiskiem czeskim.

Spotkanie zakończyła prezentacja utworów poetyckich Libora Martinka, w wykonaniu autora, m.in. Psalmów poświęconych pamięci ks. Jerzego Popiełuszki, uhonorowanych I Nagrodą w międzynarodowym konkursie poetyckim „O ludzką twarz człowieka” (Krośnica 2003).

MIROSLAWA PINDÓR

Nawet w deszczu święto zaków to święto!!! CIESZYNALIA 2005

Juwenalia w Cieszynie to Cieszynalia. Jak co roku trwają 4 dni, podczas których jedni świetnie się bawią, inni wyjeżdżają do domu, aby przygotować się do nadchodzącej sesji.

W tym roku zagrały takie gwiazdy jak: Trebunie Tutki, co to górską muzyką zagrzewali studentów do dalszej zabawy, aby mogli następnego dnia z rana ruszyć na kolejne imprezy. We wtorek Sistars – prosto z trasy w Londynie przyjechali do Cieszyna i chociaż kazali na siebie czekać niecierpliwym widzom aż godzinę, to zrekompensowali się wspianiałym występem. Na finał w środę organizatorzy zaprosili zespół Raz Dwa Trzy – niezawodni, grający nieustępliwie w strugach deszczu aż do północy!

Dla niełubiących komercyjnej muzyki odbywały się koncerty formacji reggae&dub: AUDIOAKTIVITY ze Szwajcarii, ROOTSMAN z Wielkiej Brytanii oraz imprezy w klubie studentckim Panopticum.

Jeśli studenci mają się bawić nie mogło zabraknąć Kabaretonu – w tym roku bez wielkich sław, ale aula akademicka była pełna śmiechu!

Na obiektach sportowych, już całkiem poważnie, odbywały się zawody sportowe: maraton pływacki, mecze piłki nożnej halowej z udziałem drużyn ze służb mundurowych.

Jedyne co nie dopisało - to pogoda, ale nawet w deszczu można się bawić, a nawet trzeba, aby przed sesją zapomnieć na chwilę o podręcznikach, notatkach, pracach i referatach. I tak zapomniało o egzaminach około 3 tys. studentów i niezliczone tłumy z miasta i okolic, a wszystko to dzięki głównemu sponsorowi-Browarom LECH, bez którego impreza ta nie mogłaby się odbyć na tak dużą skalę!

IF

Foto: Iłona Fajfer

Koncert zespołu Sistars

„OskarUsie”

gazeta
uniwersytecka

MIESIĘCZNIK Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Pismo ukazuje się od 1992 roku za zgodą JM Rektora. ISSN 1505-6317
REDAGUJE ZESPÓŁ: Agnieszka Sikora (asikora@us.edu.pl), Aleksandra Kielak – sekretarz redakcji (kielak@adm.us.edu.pl),
Dariusz Rott – redaktor naczelny (rott@adm.us.edu.pl)
ADRES REDAKCJI: ul. Bankowa 12, pokój 016, 40-007 Katowice, tel.: (32) 359 17 31, tel./fax (32) 359 19 49, e-mail: gazeta@us.edu.pl lub gazetauniwersytecka@op.pl
Jesteśmy w Internecie: <http://gu.us.edu.pl>
REDAKCJA CIESZYŃSKA: Stanisław Pietroszek (zieszyzna@filus.edu.pl), tel. (33) 854 61 52
PROJEKT OKŁADKI: Grzegorz Hańderek
SKŁAD I ŁAMANIE: Ireneusz Olsza
DRUK: Zakład Poligraficzny M. Wioska, ul. 75 Pułku Piechoty 1, 41-500 Chorzów, tel. 604 633 490
Nakład: 600 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania, adiacji i redagowania tekstów
Materiały (na dyskietce lub e-mailem) przyjmujemy do 13-go dnia miesiąca poprzedzającego wydanie numeru
Zachęcamy do współpracy. Czekamy na artykuły, listy i sugestie. Materiały nie zamówione staramy się zwracać
Strony www opracowane przez Centrum Technik Informatycznych US

Redakcja nie identyfikuje się ze wszystkimi przedstawionymi poglądami Autorów, niektóre z nich traktujemy jako zaproszenie do dyskusji

Województwo
Śląskie

60.

**jubileuszowy
sezon
artystyczny**

*Filharmonia
Śląska
w Katowicach*

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

**REKTOR
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH**

ma zaszczyt zaprosić na

**UROCZYSTY KONCERT AKADEMICKI
z okazji Święta Uniwersytetu**

**w dniu 11 czerwca 2005 roku o godzinie 18.00
w sali Filharmonii Śląskiej**

Śląska Orkiestra Kameralna

Massimiliano Caldi - dyrygent (Włochy)

Piotr Słopecki - fortepian

prof. dr hab. Alicja Ratuszna

wykład:

„Światłoterapia - szansą w leczeniu nowotworów ?”

G.B. Pergolesi - Concertino Es-dur

G. Rossini - Sonata nr 6

W.A. Mozart - Koncert fortepianowy A-dur KV 414

A. Corelli - Concerto grosso F-dur op. 6 nr 2

G.F. Haendel - Concerto grosso a-moll op. 6 nr 4

Koncert zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół UŚ

Koncert zamknięty

Bilety na koncert znajdują się w dyspozycji:

**Dziekanów Wydziałów, Związków Zawodowych, Uczelnianej Rady Samorządu
Studenckiego, Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej, Dyrektora Administracyjnego**

11.06.2005

**sobota - godz. 18:00
Filharmonia - sala im. Karola Stryji**